

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES, DE
L'EMPLOI ET DES PENSIONS

COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN, WERK EN
PENSIOENEN

Mercredi

29-09-2021

Après-midi

Woensdag

29-09-2021

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Débat d'actualité sur la réforme des pensions et questions jointes de	2
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55020114C)	2
- Wim Van der Donckt à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les conditions de la pension minimum" (55020170C)	2
- Wim Van der Donckt à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimale" (55020187C)	2
- Nahima Lanjri à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimum" (55020211C)	2
- Anja Vanrobaeys à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions et la pension minimum" (55020227C)	2
- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimum et la condition d'emploi effectif" (55020242C)	2
- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimale et la condition d'emploi effectif" (55020575C)	2
- Marie-Colline Leroy à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'annonce de la réforme des pensions" (55021245C)	2
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'augmentation du coût du vieillissement" (55019802C)	2
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La payabilité des pensions et la pression fiscale" (55020670C)	2
- Björn Anseeuw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le financement de la proposition de réforme des pensions" (55020589C)	2
- Björn Anseeuw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55020593C)	2
- Peter De Roover à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rôle du Comité d'Étude sur le Vieillissement dans la réforme des pensions" (55020768C)	3
- Peter De Roover à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Vos déclarations à propos du coût de la réforme des pensions" (55020769C)	3
- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le coût du vieillissement de la population" (55021236C)	3
- Chanelle Bonaventure à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La faisabilité budgétaire de la réforme des pensions" (55021258C)	3

INHOUD

Actualiteitsdebat over de pensioenhervorming en toegevoegde vragen van	1
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55020114C)	1
- Wim Van der Donckt aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De voorwaarden voor het minimumpensioen" (55020170C)	1
- Wim Van der Donckt aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen" (55020187C)	1
- Nahima Lanjri aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen" (55020211C)	1
- Anja Vanrobaeys aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming en het minimumpensioen" (55020227C)	2
- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen en de voorwaarde van effectieve tewerkstelling" (55020242C)	2
- Nadia Moscufo aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen en de voorwaarde van effectieve tewerkstelling" (55020575C)	2
- Marie-Colline Leroy aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aangekondigde pensioenhervorming" (55021245C)	2
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De stijgende vergrijzingskosten" (55019802C)	2
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De betaalbaarheid van de pensioenen en de belastingdruk" (55020670C)	2
- Björn Anseeuw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De betaalbaarheid van het pensioenhervormingsvoorstel" (55020589C)	2
- Björn Anseeuw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55020593C)	2
- Peter De Roover aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De rol van de Vergrijzingscommissie in de pensioenhervorming" (55020768C)	2
- Peter De Roover aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Uw uitspraken over de betaalbaarheid van de pensioenhervorming" (55020769C)	2
- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De vergrijzingskosten" (55021236C)	2
- Chanelle Bonaventure aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De budgettaire haalbaarheid van de pensioenhervorming" (55021258C)	2

- Björn Anseeuw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le processus de consultation relatif à la réforme des pensions" (55020594C)	3	- Björn Anseeuw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het consultatieproces met betrekking tot de pensioenhervorming" (55020594C)	2
- Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Votre présentation d'une réforme structurelle des pensions" (55020615C)	3	- Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Uw voorstel voor een structurele pensioenhervorming" (55020615C)	2
- Peter De Roover à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le processus de consultation dans le cadre de la réforme des pensions" (55020767C)	3	- Peter De Roover aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het consultatieproces in het kader van de pensioenhervorming" (55020767C)	2
- Christophe Bombled à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55021199C)	3	- Christophe Bombled aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55021199C)	2
Orateurs: Ellen Samyn, Anja Vanrobaeys, Gaby Colebunders, Nadia Moscufo, Marie-Colline Leroy, Peter De Roover , président du groupe N-VA, Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Christophe Bombled, Nahima Lanjri, Chanelle Bonaventure, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris, Maggie De Block , présidente du groupe Open Vld, François De Smet		Sprekers: Ellen Samyn, Anja Vanrobaeys, Gaby Colebunders, Nadia Moscufo, Marie-Colline Leroy, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie, Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Christophe Bombled, Nahima Lanjri, Chanelle Bonaventure, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris, Maggie De Block , voorzitter van de Open Vld-fractie, François De Smet	
Débat d'actualité sur Belfius et Ethias et la pension complémentaire et questions jointes de	24	Actualiteitsdebat over Belfius en Ethias en de aanvullende pensioenen toegevoegde vragen van	24
- Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'annonce de Belfius et d'Ethias sur les pensions complémentaires dans la fonction publique locale" (55019141C)	24	- Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aankondiging van Belfius en Ethias over de aanvullende pensioenen bij de lokale openbare besturen" (55019141C)	24
- Anja Vanrobaeys à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le refus de Belfius et d'Ethias d'assurer encore les pensions complémentaires" (55019146C)	24	- Anja Vanrobaeys aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De weigering van Belfius en Ethias om de aanvullende pensioenen nog te verzekeren" (55019146C)	24
- Josy Arens à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'annonce de Belfius et d'Ethias concernant les pensions des agents de la fonction publique" (55019179C)	24	- Josy Arens aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aankondiging van Belfius en Ethias inzake de pensioenen van het overheidspersoneel" (55019179C)	24
- Wim Van der Donckt à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Belfius et Ethias et les pensions complémentaires des contractuels" (55019223C)	24	- Wim Van der Donckt aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Belfius en Ethias en de aanvullende pensioenen van contractuelen" (55019223C)	24
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les pensions complémentaires des fonctionnaires contractuels" (55019276C)	24	- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aanvullende pensioenen van contractuele ambtenaren" (55019276C)	24
- Sophie Thémont à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les pensions complémentaires des collaborateurs contractuels des services publics" (55019335C)	24	- Sophie Thémont aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aanvullende pensioenen van de contractuele medewerkers bij de overheidsdiensten" (55019335C)	24
- Christophe Bombled à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le second pilier de pension pour les agents contractuels de la fonction publique locale" (55021171C)	24	- Christophe Bombled aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De tweede pensioenpijler voor de contractuele personeelsleden van lokale overheden"	24

		(55021171C)	
<i>Orateurs:</i> Anja Vanrobaeys, Josy Arens, Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Ellen Samyn, Sophie Thémont, Christophe Bombled, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Sprekers:</i> Anja Vanrobaeys, Josy Arens, Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Ellen Samyn, Sophie Thémont, Christophe Bombled, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pauvreté infantile" (55018844C)	30	Vraag van Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De kinderarmoede" (55018844C)	30
<i>Orateurs:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Sprekers:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'obtention de la fiche pension" (55019255C)	32	Vraag van Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het ontvangen van de pensioenfiche" (55019255C)	32
<i>Orateurs:</i> Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Sprekers:</i> Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le subsidie octroyé au Réseau Belge de Lutte contre la Pauvreté" (55019327C)	34	Vraag van Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De subsidie aan het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding" (55019327C)	34
<i>Orateurs:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Sprekers:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La justification de l'aide alimentaire" (55019328C)	35	Vraag van Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De verantwoording van de voedselhulp" (55019328C)	35
<i>Orateurs:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Sprekers:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'industrie du recouvrement et la pauvreté" (55019607C)	36	Vraag van Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De incasso-industrie en armoede" (55019607C)	36
<i>Orateurs:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Sprekers:</i> Ellen Samyn, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Questions jointes de	37	Samengevoegde vragen van	37
- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le plan de lutte contre la pauvreté" (55019625C)	37	- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het actieplan tegen armoede" (55019625C)	37
- Raoul Hedebouw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le plan de lutte contre la pauvreté" (55019633C)	37	- Raoul Hedebouw à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het actieplan tegen armoede" (55019633C)	37
- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le plan de lutte contre la pauvreté" (55019631C)	38	- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het actieplan tegen armoede" (55019631C)	37

- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté" (55019980C)	38	- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het Federaal Plan Armoedebestrijding" (55019980C)	37
- Sofie Merckx à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le nouveau plan de lutte contre la pauvreté et les mesures d'accessibilité aux soins de santé" (55019630C)	38	- Sofie Merckx aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het nieuwe armoedepan en maatregelen voor de toegankelijkheid van de gezondheidszorg" (55019630C)	37
- Sophie Thémont à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le futur plan fédéral de lutte contre la pauvreté et contre les inégalités" (55021243C)	38	- Sophie Thémont aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het toekomstige federale plan tegen armoede en ongelijkheid" (55021243C)	37
<i>Orateurs:</i> Gaby Colebunders, Ellen Samyn, Sophie Thémont, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Spreekers:</i> Gaby Colebunders, Ellen Samyn, Sophie Thémont, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Vicky Reynaert à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté" (55021052C)	42	Vraag van Vicky Reynaert aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het Federaal Plan Armoedebestrijding" (55021052C)	42
<i>Orateurs:</i> Vicky Reynaert, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Spreekers:</i> Vicky Reynaert, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Questions jointes de	44	Samengevoegde vragen van	44
- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rapport du Comité d'Étude sur le Vieillissement" (55019817C)	44	- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het rapport van de Vergrijzingscommissie" (55019817C)	44
- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rapport du Comité d'Étude sur le Vieillissement" (55019818C)	44	- Nadia Moscufo aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het rapport van de Vergrijzingscommissie" (55019818C)	44
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55020034C)	44	- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55020034C)	44
- Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La reconnaissance de la pénibilité de la profession infirmière" (55020591C)	44	- Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De erkenning van de zwaarte van het beroep van verpleegkundige" (55020591C)	44
<i>Orateurs:</i> Gaby Colebunders, Ellen Samyn, Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Spreekers:</i> Gaby Colebunders, Ellen Samyn, Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Valerie Van Peel à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le remboursement du DMG par le SPP IS aux personnes sans titre de séjour légal" (55020176C)	48	Vraag van Valerie Van Peel aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De terugbetaling van het GMD door de POD MI aan personen zonder wettig verblijfsrecht" (55020176C)	48
<i>Orateurs:</i> Valerie Van Peel, Karine Lalieux , ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris		<i>Spreekers:</i> Valerie Van Peel, Karine Lalieux , minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris	
Question de Nahima Lanjri à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les nouvelles fonctionnalités de My Pension" (55020210C)	49	Vraag van Nahima Lanjri aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De nieuwe functionaliteiten van My Pension" (55020210C)	49

Orateurs: **Nahima Lanjri, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Nahima Lanjri, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Question de Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le supplément de pension pour les mineurs de fond" (55020600C) 51

Vraag van Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers" (55020600C) 51

Orateurs: **Catherine Fonck**, présidente du groupe cdH, **Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Catherine Fonck**, voorzitter van de cdH-fractie, **Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Question de Sophie Thémont à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La protection sociale des jeunes travailleurs" (55020733C) 52

Vraag van Sophie Thémont aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sociale bescherming van de jonge werknemers" (55020733C) 52

Orateurs: **Sophie Thémont, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Sophie Thémont, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Questions jointes de - Sophie Thémont à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le subside d'urgence dans le cadre des inondations" (55021168C) 54

Samengevoegde vragen van - Sophie Thémont aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De noodsubsidie in het kader van de overstromingen" (55021168C) 54

- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'octroi d'une aide supplémentaire aux CPAS après les inondations" (55021206C) 54

- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De extra OCMW-steun na de overstromingen" (55021206C) 54

Orateurs: **Sophie Thémont, Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Sophie Thémont, Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Question de Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les modifications au niveau de la procédure de contrôle de la GRAPA" (55021191C) 57

Vraag van Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De wijzigingen aan de IGO-controleprocedure" (55021191C) 57

Orateurs: **Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Question de Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rapport d'évaluation du PIIS" (55021192C) 59

Vraag van Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het evaluatierapport van het GPMI" (55021192C) 59

Orateurs: **Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Question de Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'occupation d'experts du vécu formés en pauvreté" (55021209C) 60

Vraag van Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het tewerkstellen van opgeleide ervaringsdeskundigen in de armoede" (55021209C) 60

Orateurs: **Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Sprekers: **Gaby Colebunders, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Question de Marie-Colline Leroy à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'accès à la culture pour le plus grand nombre via les CPAS" (55021248C) 62

Orateurs: **Marie-Colline Leroy, Karine Lalieux**, ministre des Pensions et de l'Intégration sociale, chargée des Personnes handicapées, de la Lutte contre la pauvreté et de Beliris

Vraag van Marie-Colline Leroy aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De toegang tot cultuur voor zoveel mogelijk mensen via de OCMW's" (55021248C) 62

Sprekers: **Marie-Colline Leroy, Karine Lalieux**, minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES, DE L'EMPLOI ET DES PENSIONS

COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN, WERK EN PENSIOENEN

du

van

MERCREDI 29 SEPTEMBRE 2021

WOENSDAG 29 SEPTEMBER 2021

Après-midi

Namiddag

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 19 et présidée par Mme Marie-Colline Leroy.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door mevrouw Marie-Colline Leroy.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

La **présidente**: Madame la ministre, chers collègues, une série d'orateurs ne sont pas encore présents. Nous allons faire preuve de flexibilité sur l'ordre des questions. Pour le premier débat d'actualité, nous avons regroupé les questions 1, 9 et 13 initialement, ce qui fait un débat d'actualité plus large mais nous avons laissé les paquets de questions et les intervenants dans le même ordre. Ne vous inquiétez donc pas si ce n'est pas dans l'ordre d'encodage de vos questions. Cela permettra à madame la ministre de répondre par sous-thématiques c'est-à-dire sur la réforme, sur le financement et ensuite sur la méthodologie.

Ce débat d'actualité compte de nombreuses questions. Je vous propose de faire ce que nous avons l'habitude de faire pour les larges débats sur le covid. Si vous avez une question, vous avez deux minutes. Si vous avez plus d'une question, vous avez quatre minutes. Si vous souhaitez renvoyer vos questions à la version écrite pour avoir l'ensemble des questions référencées dans le rapport, signalez-le simplement! Votre question complète sera alors retranscrite dans le rapport. Il ne peut y avoir de mélange. Soit vous faites une intervention de quatre minutes, soit vous renvoyez à l'ensemble de vos questions.

Peter De Roover (N-VA): De heer Van der Donckt is verontschuldigd. Hij had zijn vragen ingetrokken, maar dat is niet geregistreerd.

Ellen Samyn (VB): Als we verwijzen naar onze schriftelijk ingediende vraag, krijgen we dan een minuutje meer repliektijd, dus vijf minuten in totaal bij meerdere vragen?

La **présidente**: Il est vrai que nous avons effectivement procédé de la sorte lors des débats covid. Ce faisant, si vous renvoyez à votre question écrite, vous disposerez d'un temps de parole supplémentaire, si nécessaire, à l'occasion de votre réplique.

01 Actualiteitsdebat over de pensioenhervorming en toegevoegde vragen van

- **Ellen Samyn** aan **Karine Lalieux** (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55020114C)
- **Wim Van der Donckt** aan **Karine Lalieux** (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De voorwaarden voor het minimumpensioen" (55020170C)
- **Wim Van der Donckt** aan **Karine Lalieux** (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen" (55020187C)
- **Nahima Lanjri** aan **Karine Lalieux** (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen" (55020211C)

- Anja Vanrobaeys aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming en het minimumpensioen" (55020227C)
- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen en de voorwaarde van effectieve tewerkstelling" (55020242C)
- Nadia Moscufo aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het minimumpensioen en de voorwaarde van effectieve tewerkstelling" (55020575C)
- Marie-Colline Leroy aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aangekondigde pensioenhervorming" (55021245C)
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De stijgende vergrijzingskosten" (55019802C)
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De betaalbaarheid van de pensioenen en de belastingdruk" (55020670C)
- Björn Anseeuw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De betaalbaarheid van het pensioenhervormingsvoorstel" (55020589C)
- Björn Anseeuw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55020593C)
- Peter De Roover aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De rol van de Vergrijzingscommissie in de pensioenhervorming" (55020768C)
- Peter De Roover aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Uw uitspraken over de betaalbaarheid van de pensioenhervorming" (55020769C)
- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De vergrijzingskosten" (55021236C)
- Chanelle Bonaventure aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De budgettaire haalbaarheid van de pensioenhervorming" (55021258C)
- Björn Anseeuw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het consultatieproces met betrekking tot de pensioenhervorming" (55020594C)
- Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Uw voorstel voor een structurele pensioenhervorming" (55020615C)
- Peter De Roover aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het consultatieproces in het kader van de pensioenhervorming" (55020767C)
- Christophe Bombled aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55021199C)
- 01** Débat d'actualité sur la réforme des pensions et questions jointes de
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55020114C)
- Wim Van der Donckt à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les conditions de la pension minimum" (55020170C)
- Wim Van der Donckt à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimale" (55020187C)
- Nahima Lanjri à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimum" (55020211C)
- Anja Vanrobaeys à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions et la pension minimum" (55020227C)
- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimum et la condition d'emploi effectif" (55020242C)
- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pension minimale et la condition d'emploi effectif" (55020575C)
- Marie-Colline Leroy à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'annonce de la réforme des pensions" (55021245C)
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'augmentation du coût du vieillissement" (55019802C)
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La payabilité des pensions et la pression fiscale" (55020670C)
- Björn Anseeuw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le financement de la proposition de réforme des pensions" (55020589C)
- Björn Anseeuw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55020593C)
- Peter De Roover à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rôle du Comité d'Étude sur

le Vieillissement dans la réforme des pensions" (55020768C)

- Peter De Roover à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Vos déclarations à propos du coût de la réforme des pensions" (55020769C)
- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le coût du vieillissement de la population" (55021236C)
- Chanelle Bonaventure à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La faisabilité budgétaire de la réforme des pensions" (55021258C)
- Björn Anseeuw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le processus de consultation relatif à la réforme des pensions" (55020594C)
- Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Votre présentation d'une réforme structurelle des pensions" (55020615C)
- Peter De Roover à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le processus de consultation dans le cadre de la réforme des pensions" (55020767C)
- Christophe Bombled à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55021199C)

01.01 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, ik verwijst naar de schriftelijke versie van al mijn vragen.

In de regeerverklaring werd een grote hervorming van ons pensioenstelsel in het vooruitzicht gesteld waarin onder andere het minimumpensioen van 1.500 euro werd aangekondigd. In eerdere verklaringen gaf u aan na het reces te komen met een uitgewerkte pensioenplan. Vandaag neemt uw coalitiepartner van Open VLD de vlucht vooruit en bij monde van haar voorzitter Egbert Lachaert komt die partij met een eigen voorstel op de proppen.

Was u op de hoogte van de demarche van uw coalitiepartner in dit dossier wat een bevoegdheid is van u?

Wat is uw standpunt over de voorstellen die in dat plan naar voren worden gebracht?

Hoe ver staat u met uw eigen pensioenhervorming en wanneer mogen we daarvan een uitgewerkt plan ontvangen?

De factuur van de vergrijzing wordt met het jaar hoger en door de recent goedgekeurde stijging van de pensioenen zal die kost nog een flink stuk hoger uitvallen. Dat doet vragen rijzen bij de betaalbaarheid op lange termijn van de pensioenen. Die kan enkel gegarandeerd worden wanneer de inkomsten van de overheid gelijke tred houden en de financiële kost aldus beheersbaar blijft, maar dat zijn bevoegdheden van andere regeringsleden.

In welke mate kan u binnen uw eigen bevoegdheid op pensioenen een bijdrage leveren tot de betaalbaarheid op lange termijn van ons pensioenstelsel?

Van alle Europese landen is België, na Frankrijk en Denemarken, het land met de hoogste belastingdruk. Naast de zeer grote kost van de coronacrisis die een enorme schuldenput heeft teweeg gebracht, heeft Voka berekend dat tussen 2022 en 2050 de jaarlijkse sociale overheidsuitgaven omwille van de vergrijzing (pensioenen én zorg) met 17,7 miljard euro zouden gaan toenemen en dit nog in een eerder optimistisch scenario als de productiviteitsgroei zoals voorzien meevalt. Om die stijgende kosten voor sociale uitgaven te betalen, moeten de overheidsinkomsten dringend omhoog maar dan dreigen we een aanzienlijke stijging van de fiscale last te gaan krijgen zodat België het land in Europa wordt met het hoogste fiscaal beslag.

01.01 Ellen Samyn (VB): L'Open Vld a élaboré son propre plan de pension. La ministre était-elle au courant de cette initiative? Où en est votre propre réforme des pensions, Madame la ministre? Quand le plan détaillé sera-t-il prêt?

La facture du vieillissement augmente chaque année, notamment en raison de l'augmentation des pensions qui a récemment été approuvée. Comment la ministre peut-elle, dans le cadre de ses compétences, contribuer à l'accessibilité financière à long terme?

La Belgique est, après la France et le Danemark, le pays qui connaît la pression fiscale la plus élevée. La ministre a indiqué que ses projets en matière de pensions seraient neutres sur le plan budgétaire d'ici 2040. Elle n'a cependant fourni aucun cadre financier. Sur quels calculs la ministre se base-t-elle? A-t-elle pris en compte les critères et les recommandations de la Commission européenne en matière de financement?

In eerdere interviews heeft u aangegeven dat uw pensioenplannen tegen 2040 budgetneutraal zouden zijn. Een financieel kader heeft u toen niet meegegeven.

Met betrekking tot de financiering, de Europese Commissie maakt financiering vrij als de lidstaten de vooraf vastgelegde mijlpalen omtrent investeringen én hervormingen uitvoeren met name "het pensioenstelsel toekomstbestendig te maken en de financiële houdbaarheid van de sociale zekerheid en de overheidsfinanciën te verbeteren."

Kan u ons de berekening waarop u zich heeft gebaseerd nader toelichten?

Heeft u in het kader van de financiering door de Europese Commissie rekening gehouden met de criteria en aanbevelingen? Voldoet uw plan dus aan die vooraf vastgelegde mijlpalen?

01.02 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de minister, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Eind augustus lanceerde Open Vld het voorstel om de toegang tot het minimumpensioen te beperken tot wie 20 jaar effectief heeft gewerkt. Daarop liet PS-voorzitter Magnette in De Tijd weten dat voornoemd voorstel meer dan de helft van de huidige gerechtigden op een minimumpensioen zou uitsluiten. Bovendien zijn driekwart ervan vrouwen, waardoor de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen erdoor zou toenemen.

Zoals in het regeerakkoord werd afgesproken, zal u dit najaar een globale pensioenhervorming voorstellen. Die hervorming is belangrijk om mensen en vooral jongeren opnieuw het vertrouwen te geven dat zij kunnen rekenen op een waardige oude dag.

Heeft u ondertussen al kennis genomen van voornoemd wetsvoorstel?

Kan u de cijfers die door PS-voorzitter Magnette over de impact van voornoemd voorstel werden aangehaald, bevestigen? Indien ja, welke besluiten trekt u hieruit? Indien neen, heeft u andere berekeningen en zo ja welke?

U gaf aan dat u al wekenlang probeert de pensioenhervorming op de agenda van de ministerraad te zetten, maar voorlopig zonder gehoor. Is hierover een timing afgesproken en zo ja welke?

01.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitster, mevrouw de minister, we hebben heel lang moeten wachten om in deze commissie eindelijk eens met u te discussiëren over het pensioendossier. De ambities zelf hebben we al deels vernomen via de media. De ambities van uw regering kennen we ondertussen wel. U wilt meer vertrouwen koppelen aan de financiële haalbaarheid, het pensioen- en arbeidsmarktbeleid moeten beide afgestemd zijn op de werkzaamheidsgraad van 80%. Over het toekomstige pensioenbeleid vinden we een paar algemeenheden in het regeerakkoord, maar eigenlijk hebben we daar geen zicht op. Dit dossier zal het politieke najaar beheersen.

Welke rol zal het vervroegd pensioen spelen in uw pensioenplan?

01.02 Anja Vanrobaeys (Vooruit): L'Open Vld a lancé cette proposition afin de limiter l'accès à la pension minimale aux citoyens qui ont effectivement travaillé pendant 20 ans. Selon le président du PS, Paul Magnette, cela exclurait plus de la moitié, voire les trois quarts, des bénéficiaires actuels d'une pension minimale.

La ministre proposera une réforme générale des pensions à l'automne. Confirme-t-elle les chiffres avancés par le président du PS, Paul Magnette? Dispose-t-elle d'autres données? Quelles conclusions en tire-t-elle? La ministre a-t-elle finalement pu convenir d'une date pour inscrire la réforme des pensions à l'ordre du jour du Conseil des ministres?

01.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Nous pouvons enfin discuter du dossier des pensions avec la ministre. Ce dossier va dominer l'automne politique.

Quel rôle la pension anticipée va-t-elle jouer dans le plan de la ministre en matière de pensions? Va-t-elle maintenir les restrictions décidées par le gouvernement Michel? Le régime de chômage avec complément d'entreprise

Houdt u vast aan de verstrengingen die de regering Michel heeft ingevoerd? Is er in uw pensioenplan nog sprake van brugpensioen of gaat het stelsel helemaal op de schop? Hoe zit het met de uitzondering voor de zware beroepen? Zult u in een oplossing voorzien? Zo ja, welke? In de regeringsverklaring is er sprake van een groter belang van effectief gewerkte jaren voor de berekening van het minimumpensioen. Wat betekent dat voor de gelijkgestelde periodes?

De Vergrijzingscommissie brengt jaarlijks verslag uit over de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing. Volgens de laatste vooruitzichten van die commissie zouden de totale uitgaven stijgen van 24,6% van het bbp in 2019 tot 29,8% van het bbp in 2070. De budgettaire kosten van de vergrijzing bedragen dus 5,2% van het bbp. In vergelijking met het vorige verslag van juli 2020 liggen de kosten 0,9% van het bbp hoger. De discussie blijft nog altijd dezelfde: wie zal dat betalen? In 2014 schreef de commissie Pensioenhervorming al: "Kortom, welke concrete opties ook genomen worden, het zoeken naar bijkomende financiering is onafwendbaar zowel op korte termijn als op langere termijn. Dit moet gebeuren op een maximaal billijke en economisch efficiënte wijze."

De commissie is van oordeel dat de financiering op basis van vermogen daarin een rol moet spelen. Kijkt u naast het optrekken van de werkzaamheidsgraad ook in die richting als het gaat om de financiering van de pensioenen en de sociale zekerheid?

01.04 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Madame la ministre, ma question concerne les conditions d'accès à une pension minimum. On a entendu parler de votre réforme des pensions via la presse, notamment à ce sujet. Le président de l'Open Vld s'est également exprimé à ce sujet pour vous contredire sur un aspect important. Pour obtenir une pension minimum, il faut selon lui disposer d'une carrière de 20 ans d'emploi effectif, alors que vous préconisez plutôt la durée de 10 ans d'emploi effectif. Vous avez considéré son intervention comme une procédure pas très sereine de sa part, comme une sorte de provocation.

Néanmoins, cela se retrouve quand même dans l'accord de gouvernement. Il va donc falloir mettre cette discussion sur la table. Dans l'idée de changer ce qui existait avant – les travailleurs avaient droit à une pension minimum après 30 ans de carrière (y compris les périodes assimilées) –, il convient de faire le bilan.

Dans votre nouvelle vision, combien de salariés n'auraient-ils pas eu droit à leur pension minimum en 2020 et en 2019? Il nous paraît important d'en faire d'abord le bilan avant de changer les choses, d'autant plus que les retours de terrain et la réalité montrent que ce sont surtout les femmes qui seront pénalisées par cette mesure.

01.05 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Je vais poser moi-même une question au nom du groupe Ecolo-Groen. Pour nous, la réforme des pensions est non seulement attendue, mais également importante. On considère en effet qu'une société solidaire protège ses aînés et veille à reconnaître l'investissement sociétal de toute une vie, quel qu'il soit. S'assurer que les travailleurs et travailleuses pensionné.e.s puissent poursuivre leur vie en s'impliquant dans les combats de ce siècle et qu'ils soient disponibles pour les générations futures constitue une priorité pour nous. Les travailleurs doivent avant

(RCC) continuera-t-il d'exister? Quid de l'exception pour les métiers lourds? Dans la déclaration gouvernementale, il est question d'une importance accrue des années effectivement prescrites pour le calcul de la pension minimale. Qu'est-ce que cela signifie pour les périodes assimilées?

Selon le Comité d'Étude sur le Vieillissement, les dépenses totales pour le vieillissement grimperaient de 24,6 % du PIB en 2019 à 29,8 % du PIB en 2070. La recherche de sources de financement additionnelles est inévitable.

Le Comité d'Étude sur le Vieillissement estime que le financement sur la base de la capacité doit aussi jouer un rôle en la matière. La ministre travaille-t-elle en ce sens?

01.04 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): In de pers werd uw pensioenhervorming uit de doeken gedaan, maar de voorzitter van Open Vld heeft zich gelijk tegen uw plannen verzet wat het aantal loopbaanjaren betreft die recht geven op het minimumpensioen. Hij gaat uit van twintig effectief gewerkte jaren, u stelt 10 jaren voorop.

Voor men veranderingen doorvoert, moet men de balans opmaken. Hoeveel loontrekkenden hadden er met uw nieuwe visie geen recht gehad op een minimumpensioen in 2019 en 2020?

01.05 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Een solidaire samenleving beschermt haar ouderen en erkent de inzet waarvan iemand zijn leven lang heeft blijk gegeven, ongeacht de inhoudelijke invulling ervan. Werknemers moeten recht hebben op een solide en gegarandeerd wettelijk pensioen.

tout avoir droit à une pension légale, solide et garantie.

Madame la ministre, vous avez récemment annoncé quelques grandes lignes de la réforme à venir. Nous avons lu tout cela avec une grande attention. Nous aimerions simplement insister sur le fait que pour nous, un débat serein, sérieux et précis doit avoir lieu maintenant. Nous espérons vraiment que nous pourrions travailler dans cette dynamique. Nous pouvons déjà constater que certaines propositions sont clairement très intéressantes et méritent quelques premières précisions.

On voulait d'abord vous interpeller sur la règle des 60 ans et des 42 ans de carrière. Cette proposition tient compte des réalités de ceux qui ont commencé à travailler très jeunes ou des femmes qui ont bien souvent des carrières plus courtes.

Restera à préciser les conditions et distinctions de la durée de l'emploi effectif, dont la notion même est critiquable. Pouvez-vous, à ce stade, nous en dire davantage sur l'interprétation que vous faites de cette notion. Cela rejoint ce que ma collègue vient d'évoquer.

La modification du dénominateur de la carrière pleine pour les temps partiels est un élément essentiel majeur. Dès lors, faut-il interpréter techniquement que tous les temps partiels pourraient bénéficier d'une espèce d'adaptation progressive de cette situation?

Nous estimons – et vous l'avez dit – qu'une politique de reconnaissance de la dimension familiale dans le calcul des pensions est à prévoir. C'est très important. Le chantier semble s'engager. Nous pensons que celui-ci constitue une priorité et qu'il permettra une augmentation significative des pensions des femmes, encore à l'heure actuelle en moyenne plus basse que celle des hommes. Mais concrètement, comment envisagez-vous cette reconnaissance?

01.06 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de minister, het gebeurt weleens dat de regering de oppositie verrast. Heel af en toe verrast ze zelfs de pers. In het kader van de nieuwe politieke cultuur heeft u nu de andere ministers verrast. Dat is minder verrassend voor diegenen die zien hoe de regering momenteel te werk gaat maar het is wel verbazingwekkend als we het regeerakkoord bekijken. U zou namelijk een ruim overleg opstarten en alle betrokken groepen consulteren, naar ik aanneem ook uw collega's uit de meerderheid, om een voorstel in te dienen op 1 september.

Hoewel uw diensten waarschijnlijk minder zwaar belast werden door corona dan die van uw collega's, heeft u van dat alles echter slechts één ding gerealiseerd. U heeft namelijk een voorstel in de pers voorgesteld. De reactie van bijvoorbeeld minister Van Peteghem gaf wel aan dat de consultatie binnen de regering niet echt veel te betekenen had. Ook de communicatie van de heer Lachaert enkele weken daarvoor wees er al op dat hij bekommerd was over de plannen die u in het geheim aan het bekokstoven was.

In de media heeft u gezegd dat de betaalbaarheid gegarandeerd is. De voorzitter van de Vergrijzingscommissie zei dat hij dit graag zou doorrekenen zodra hij kennis kon nemen van de plannen. Er werd echter gezegd dat er nooit een vraag is gekomen om dit door te rekenen. De reeds door de regering genomen maatregelen, met de

Sommige voorstellen lijken ons interessant en moeten verduidelijkt worden.

Wat de regel van 60 jaar en een loopbaan van 42 jaar betreft, houdt het voorstel rekening met de situatie van mensen die op heel jonge leeftijd zijn beginnen te werken of van vrouwen, die vaak een kortere loopbaan hebben.

Anderzijds rijzen er vragen over het begrip 'effectieve tewerkstelling'. Kunt u ons meer vertellen over uw interpretatie van dat begrip?

De wijziging van de noemer voor de volledige loopbaan voor deeltijdwerkers is een belangrijk element. Zal er voor alle deeltijdwerkers een geleidelijke aanpassing komen? Bij de berekening van de pensioenen moet er een aanpassing komen om rekening te houden met de gezinssituatie, waardoor de pensioenen van de vrouwen aanzienlijk zouden kunnen stijgen. Hoe ziet u die erkenning?

01.06 Peter De Roover (N-VA): Il arrive que le gouvernement étonne l'opposition ou la presse mais cette fois-ci, c'est au tour d'une ministre d'avoir étonné ses collègues. L'accord de gouvernement prévoyait en effet une large concertation à propos des pensions, qui inclurait tous les groupes concernés, mais au lieu de cela, la ministre a formulé elle-même une proposition dans la presse.

La ministre soutient que la payabilité de ses plans est garantie, alors que le Comité d'Étude sur le Vieillessement n'a reçu aucune demande d'estimation de l'un ou l'autre élément. Les mesures que le gouvernement a déjà prises devraient déjà faire augmenter le coût du vieillissement de 0,9 %. Même sans ces mesures, les

verhoging van de minimumlonen enzovoort, hebben naar verluidt al een verhoging van de vergrijzingskost met 0,9 % tot gevolg. Zonder die maatregelen ging de factuur nochtans al behoorlijk aantikken als percentage van het bruto binnenlands product.

Recente peilingen hebben erop gewezen dat het publiek steeds minder gelooft dat men überhaupt nog pensioen zal krijgen. Dat is eigenlijk heel ernstig want het geeft aan dat het geloof in het pensioensysteem verbreekt, iets wat we echt moeten vermijden. U draagt daartoe bij door de indruk te wekken dat er nog veel ruimte is voor vroeger en ruimer pensioen. Realistische mensen denken dat dit er op termijn tot zal leiden dat echte pensioenrechten gewoon niet meer gehonoreerd zullen kunnen worden.

Het vertrouwen in het systeem werd mede door u hierdoor ondergraven.

Waarom bent u het voorbije jaar afgeweken van het in het regeerakkoord geplande overleg?

Op welke berekening baseerde u de bewering dat uw plannen budgetneutraal zouden zijn? U verwees in dat verband naar een werkzaamheidsgraad van 80%. Maar om dat te bereiken, moeten we toch nog een aantal initiatieven afwachten.

Wie maakte de berekening waarop u zich steunt? Zult u die delen met het Parlement?

Zult u ingaan op het aanbod van de Vergrijzingscommissie om uw plannen door te rekenen?

Bent u het ermee eens dat de stijging van de vergrijzingskosten met 3,2% van het bbp tegen 2026 ons confronteert met een acuut financieringsprobleem? Hoe zult u dat aanpakken, zeker in het licht van extra kosten door nieuwe voorstellen?

Welke rol zal de Vergrijzingscommissie de komende maanden spelen, aangezien de regering naar verluidt tegen het einde van het jaar echt met een voorstel komt?

01.07 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, madame la ministre, je pense que l'on peut dire que vous êtes sortie en cavalière seule.

Aujourd'hui, un certain nombre de questions se posent quant au statut de la réforme que vous avez annoncée et même au sujet du statut de la note. J'ai personnellement été interpellée de constater que cette note, en tout cas la version qui a été publiée dans la presse, figurait sur votre site internet officiel de ministre? À titre personnel, cela me semble étonnant. En effet, quand on est ministre, on annonce les choses quand elles ont fait l'objet d'une décision et qu'elles ont été validées par le gouvernement. Or, le moins que l'on puisse dire, c'est qu'après votre sortie isolée, votre réforme a suscité beaucoup de réactions en premier lieu au sein de la majorité gouvernementale. Voilà pour ce qui concerne la note qui a été présentée. Mais j'imagine qu'il existe une autre note comprenant un peu plus d'éléments consistants par mesure. Je pense ici notamment à leur impact budgétaire?

coûts en pourcentage du PIB augmenteraient sensiblement.

Entre-temps, de nombreux citoyens croient de moins en moins qu'ils recevront un jour une pension. Les promesses irréalistes de la ministre ne feront que miner davantage la confiance de la population en la pérennité de notre système de pension.

Pourquoi une concertation préalable n'a-t-elle pas eu lieu? Quel est le fondement de l'affirmation selon laquelle les plans seraient neutres sur le plan budgétaire? Qui a réalisé ce calcul? La ministre peut-elle le partager avec le Parlement? Fera-t-elle calculer ses plans par le Comité d'Étude sur le Vieillissement? Reconnaît-elle qu'une augmentation du coût du vieillissement de 3,2 % du PIB d'ici 2026 nous confrontera à un grave problème de financement? Comment s'attaquera-t-elle à ce problème? Quel rôle le Comité d'Étude sur le Vieillissement jouera-t-il dans les mois à venir, en préparation à une proposition gouvernementale?

01.07 Catherine Fonck (cdH): U hebt cavalier seul gespeeld met uw pensioenhervorming: de nota waarin de hervorming aangekondigd wordt, staat op uw officiële website van de minister van Pensioenen, en heeft uiteenlopende reacties opgeroepen binnen de meerderheid. Ik veronderstel dat er een solidere nota bestaat waarin de maatregelen en hun impact op de begroting in detail uiteengezet worden. De transparantie vereist dat die 'echte nota' openbaar gemaakt wordt. Als u die aan ons zou bezorgen, zou dat ons werk wel vergemakkelijken.

Un souci de transparence demanderait que l'on rende public la "vraie" note – si je puis dire – ou la totalité de la note reprenant tous les aspects. Je vous demande donc ici de bien vouloir nous la transmettre afin de faciliter nos travaux, mais également la communication à destination de l'ensemble des citoyens, et ce dans un souci de vérité.

Je souhaiterais évoquer plusieurs volets dont celui du calendrier et celui des concertations. Pour ce qui concerne le calendrier, après votre sortie, le premier ministre a décidé de reporter le dossier des pensions. Qu'en est-il exactement? Quand sera-t-il présenté au gouvernement? Quel est le calendrier des négociations? Quelles sont les discussions qui sont prévues et avec quels partenaires sociaux?

J'ai été frappée de constater qu'il y avait deux approches différentes à ce sujet. On a l'impression qu'une série de mesures devraient faire l'objet de la seule décision du gouvernement, sans concertation sociale, et qu'une autre série de mesures devrait être reportée. Cela pose question quand il est question d'une réforme cohérente et ambitieuse. Ce paquet devrait faire l'objet, quant à lui, de concertations avec les partenaires sociaux.

Sur le contenu, des éléments importants sont laissés de côté. Je pense ici notamment à toute une série d'injustices au niveau notamment des carrières mixtes. Je pense également au rapprochement du statut de différents régimes qui semble très marginal dans la note que vous proposez aujourd'hui. Il y a aussi le volet de la problématique des pensions. Il est vrai que les pensions minimums sont prises en compte mais pas celles qui se trouvent juste au-dessus, si je puis m'exprimer ainsi, qui restent extrêmement faibles avec des iniquités dès lors qu'on relève la pension minimum.

Qu'en est-il des métiers pénibles, puisque votre condition de carrière de 42 ans pour un départ à 60 ans permet de prendre en compte ceux qui n'ont jamais effectué d'études? Mais il y a aussi des métiers pénibles pour ceux qui ont effectué des études. Je pense aux infirmiers, aux enseignants, aux personnes qui prestent dans le domaine de la sécurité.

J'en arrive au dernier volet, à savoir la soutenabilité budgétaire des pensions sur le court, moyen et long terme. A-t-elle été examinée?

01.08 Christophe Bombled (MR): Madame la présidente, madame la ministre, début septembre, vous avez dévoilé dans la presse votre projet de réforme des pensions. Cette réforme traite différents aspects: pension anticipée, pension à temps-partiel, bonus pension, pension minimum moyennant certaines conditions, etc.

Au vu des quelques mesures citées, pourriez-vous préciser de quelle manière cette réforme sera financée? Quel en sera l'impact budgétaire?

Sur la forme, découvrir cette réforme dans la presse est quelque peu regrettable pour nous, en tant que parlementaires membres de la commission des Affaires sociales. Mais c'est peut-être également regrettable pour vos collègues, le ministre des Indépendants ou la ministre de la Fonction publique. Les réactions ont d'ailleurs été

De eerste minister schuift het pensioendossier nu voor zich uit. Wanneer zal het door de regering besproken worden? Wat is het tijdpad voor de onderhandelingen en welke sociale partners zullen er geraadpleegd worden? Men heeft de indruk dat de regering in haar eentje over bepaalde maatregelen zal beslissen en de andere zal uitstellen.

Er wordt geen rekening gehouden met een aantal pijnpunten, zoals de onrechtvaardige situaties bij gemengde loopbanen, het op elkaar afstemmen van de pensioenstelsels, de minimumpensioenen of de zware beroepen.

Door de loopbaanvoorwaarde van 42 jaar om op 60 jaar met pensioen te gaan kan er rekening gehouden worden met de mensen die niet gestudeerd hebben, maar sommige gediplomeerden, zoals verpleegkundigen of leerkrachten, oefenen ook een zware beroep uit.

Tot slot rijzen er vragen over de budgettaire haalbaarheid van deze hervorming.

01.08 Christophe Bombled (MR): Hoe zal deze hervorming gefinancierd worden en welke impact zal ze hebben op de begroting? Het is spijtig dat wij in de pers moeten kennisnemen van deze hervorming. Dat heeft vele reacties losgeweekt.

Hoe staat het met uw overleg met de betrokken ministers en met de regering in haar geheel? Heeft men de sociale partners al geraadpleegd?

nombreuses. Où en sont à présent vos échanges avec les ministres concernés par cette réforme ainsi que l'ensemble du gouvernement?

Enfin, les mesures citées plus haut devront être concertées avec les partenaires sociaux. Ceux-ci ont-ils déjà été consultés sur le sujet ?

01.09 Nahima Lanjri (CD&V): De discussie rond de toegang tot het minimumpensioen zorgde voor heel wat beweging. Nu ligt de grens op een loopbaan van dertig jaar. Dit kunnen zowel de effectief gewerkte jaren als de gelijkgestelde periodes, bijvoorbeeld ouderschapsverlof of werkloosheidsuitkering, zijn. In het regeerakkoord staat een passage hierover die stelt dat er voortaan ook een nog te bepalen voorwaarde van effectieve tewerkstelling zal worden ingevoerd. De concrete uitwerking van die passage moet nog aan bod komen. De CD&V heeft hier zelf ook een voorstel rond. Wij willen natuurlijk de huidige regeling met een minimumloopbaan van dertig jaar, maar willen daarnaast de weg openen voor mensen die twintig jaar gewerkt hebben, maar niet aan dertig jaar komen. Zo krijgen zij ook toegang tot het minimumpensioen pro rata. Dat betekent niet dat zij 1.500 euro minimumpensioen zullen krijgen, maar zij zullen 20/45ste daarvan krijgen, namelijk 666,66 euro. Iemand die maar 20 jaar gewerkt heeft, zal niet hetzelfde krijgen als iemand die 45 jaar gewerkt heeft.

De heer Lachaert, Open Vld-voorzitter, stelde voor om minstens te gaan voor een carrière van 20 effectief gewerkte jaren. De PS-voorzitter, de heer Magnette, liet optekenen dat als dat zou gebeuren, de helft van de minimumpensioengerechtigden zou worden uitgesloten, waarvan driekwart vrouwen. De ongelijkheid tussen man en vrouw zou daardoor toenemen. We moeten natuurlijk vermijden dat de pensioenkloof die er vandaag al is nog dieper wordt. We kijken dus sowieso uit naar uw pensioenhervormingen. De toegang tot het minimumpensioen maakt daar deel van uit.

Kloppen de beweringen van de heer Magnette? Wat zijn de cijfers? Wat zijn uw conclusies?

Hoe staat u tegenover ons voorstel van die tweeledige piste? Wij vinden dat we op die manier ook onrechtvaardigheid wegwerken.

Hoeveel mensen zouden recht hebben op een minimumpensioen bij een vereiste van minimum 10 effectief gewerkte jaren, op basis van de cijfers die we vandaag hebben? Hoeveel zou dat zijn bij 15 of 20 jaar? Deze berekeningen gaan uit van het feit dat men vanaf 208 gewerkte dagen per jaar als voltijds wordt beschouwd.

La **présidente**: Essayons de faire attention au chronomètre car il y a beaucoup de questions aujourd'hui!

01.10 Chanelle Bonaventure (PS): Madame la présidente, madame la ministre, vous nous avez fait part de vos propositions ambitieuses en matière de pensions dans le cadre de votre réforme. Aux attaques des uns et des autres, vous avez répondu que votre réforme serait neutre sur le plan budgétaire. Pourriez-vous nous en dire plus afin de rassurer tout le monde ici?

01.11 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, pour la

01.09 Nahima Lanjri (CD&V): Aujourd'hui, il faut une carrière de trente ans pour accéder à la pension minimale. Tant les années de travail effectif que les périodes assimilées sont prises en compte dans le calcul. L'accord de gouvernement stipule qu'une condition d'années de travail effectif sera également introduite.

Mon parti a une proposition afin de permettre aux personnes qui ont travaillé pendant vingt ans d'accéder à un prorata de pension minimale. Elles ne toucheront pas une pension minimale de 1 500 euros mais 20/45e de celle-ci, soit 666,66 euros.

Le président de l'Open Vld propose d'imposer une carrière de vingt années de travail effectif comme condition minimale, ce qui, selon le président du PS, exclurait la moitié des bénéficiaires d'une pension minimale. Les femmes en seraient les principales victimes.

L'affirmation de M. Magnette est-elle exacte? Quelle est la position de la ministre concernant la proposition du CD&V?

Combien de personnes auraient-elles droit à une pension minimale si l'on exigeait au moins dix années de travail effectif? Combien y en aurait-il si on portait cette exigence à quinze ou vingt ans de travail effectif?

01.10 Chanelle Bonaventure (PS): U hebt gesteld dat uw pensioenhervorming budgetneutraal zou zijn. Kunt u daarover meer details geven, om iedereen gerust te stellen?

01.11 Minister Karine Lalieux:

clarté, je vous propose de répondre d'abord au sujet de la pension minimum.

De toegankelijkheid van de minimumpensioenen.

Ensuite, j'aborderai la soutenabilité financière et, enfin, la méthode concernant la réforme des pensions. Il serait complexe de répondre à chacun en fonction de la diversité des questions posées.

Chers collègues, je vous remercie pour l'intérêt que vous portez à ma proposition de réforme. La question de la pension minimum est importante et sensible. Elle mérite toute notre attention et toute votre attention, comme vous le démontrez ici.

Je rappelle – on l'oublie trop souvent – que ce gouvernement a décidé d'augmenter considérablement la pension minimum. Dans cette législature, nous prévoyons ainsi une augmentation de 11 %, en plus de l'enveloppe bien-être et de l'indexation. Cela permettra aux travailleurs ayant une carrière complète de 45 ans de bénéficier de près de 300 euros supplémentaires par mois. Il s'agit d'une amélioration significative pour 700 000 personnes bénéficiant d'une pension minimum. Cela représente près d'un pensionné sur trois aujourd'hui ou un cinquième des travailleurs ayant une carrière mixte, et même près de trois quarts des indépendants.

Naast deze ongeziene verhogingen van het minimumpensioen voorziet het regeerakkoord er ook in dat een voorwaarde van effectieve tewerkstelling van een nog te bepalen omvang of een equivalente maatregel zal worden ingevoerd. In dit kader stel ik een minimumvoorwaarde voor van tien jaar van minstens 104 dagen of van 1.040 dagen effectieve tewerkstelling. Dit betekent niet dat iemand met een loopbaan van tien jaar toegang krijgt tot een minimumpensioen.

Je l'ai encore entendu, et vous l'avez répété, Mme Lanjri, ce n'est pas parce que l'on a dix ans de carrière que l'on va avoir accès à une pension minimum. Je l'entends continuellement à la radio et je préfère ne pas répéter ce qui est faux.

De huidige voorwaarde van minstens 30 loopbaanjaren blijft bestaan. Iemand met tien jaar effectieve loopbaan zal geen recht hebben op het minimumpensioen van 1.500 euro, zoals in de pers wordt gesuggereerd.

De berekening van het minimumpensioen blijft proportioneel in functie van de loopbaanduur, zoals vandaag ook het geval is. Vooraleer we kunnen spreken van een minimumvoorwaarde van effectieve tewerkstelling voor een opening van het recht op het minimumpensioen, stel ik twee belangrijke voorwaarden voor.

Quelles sont ces deux conditions importantes? D'abord, nous devons davantage tenir compte des formes d'emploi flexibles et d'augmentation dans lesquelles se trouvent les jeunes en particulier. Selon les chiffres de six G10 à ce jour, 30 % des travailleurs actuels de 35 ans ne se constituent pas de droits de pension avant l'âge de 25 ans. Cette proportion a plus que triplé en 30 ans. Elle est ainsi passée de 9 % à 30 %. Les jeunes doivent donc travailler plus

De regering heeft beslist om het minimumpensioen gevoelig op te trekken: tijdens deze legislatuur willen wij een verhoging van 11 % realiseren, boven op de welvaarts-enveloppe en de indexering. Hierdoor zouden werknemers met een volledige loopbaan van 45 jaar bijna 300 euro extra per maand krijgen. In totaal zouden 700.000 mensen met een minimumpensioen erop vooruitgaan, dat is één op de drie gepensioneerden, een vijfde van de werknemers met een zuivere, niet-gemengde loopbaan en drie vierde van de zelfstandigen.

Il est indiqué dans l'accord de gouvernement que la pension minimum sera liée à une condition d'emploi effectif. Je propose une condition minimum d'au moins 104 jours par année durant 10 ans ou de 1 040 jours de travail effectifs sur 10 ans.

Dat betekent niet dat iemand met een loopbaan van tien jaar toegang krijgt tot een minimumpensioen.

La condition actuelle imposant au moins 30 ans de carrière subsiste.

Le calcul de la pension minimum demeure proportionnel à la durée de la carrière. Avant que nous puissions parler d'une condition minimale d'emploi effectif pour une ouverture du droit à la pension minimum, je propose deux conditions.

We moeten rekening houden met de vormen van flexibele arbeid die in opmars zijn en waarin veel jonge werknemers aan de slag zijn. Het percentage werknemers van 35 jaar die voor hun 25ste geen pensioenrechten hebben opge-

longtemps aujourd'hui pour obtenir une pension, alors qu'ils n'acquièrent aucun droit social ou des droits insuffisants pour leurs périodes de travail en début de carrière (flexijobs, stages, formations en entreprises, etc.).

Ensuite, la situation des femmes sur le marché du travail et l'impact sur leur pension doivent suffisamment être pris en compte. En effet, l'accord de gouvernement stipule explicitement que les inégalités entre hommes et femmes doivent être prises en compte et, dans la mesure du possible, réduites. La proposition du CD&V de réduire la durée totale de carrière à 20 ans au lieu de 30 ans constitue un angle que l'on travaille également dans le cadre de la réforme des pensions. C'est important.

Het voorstel van Open Vld om naast een minimumloopbaanduur voor het minimumpensioen van dertig jaar en minimum twintig effectief gewerkte jaren in te voeren, voldoet niet aan de doelstelling om de genderkloof te verkleinen. Een dergelijke maatregel zou twee derde van de nieuwe gerechtigden uitsluiten, waarvan driekwart vrouwen.

Concernant les chiffres précis, madame Lanjri, vous avez déposé une question écrite. La réponse est en phase de finalisation. Vous aurez l'ensemble des chiffres la semaine prochaine si vous allez voir la question écrite. Je ne les aborderai pas aujourd'hui.

Het is belangrijk dat we geen overhaaste beslissing nemen en de verschillende voorstellen nuchter en objectief beoordelen op basis van hun impact op het terrein.

En vue de réduire l'écart entre les sexes en matière de pension, je propose également de revaloriser le calcul de la pension minimum pour les travailleurs à temps partiel qui sont, je le rappelle, majoritairement des femmes, afin qu'ils et elles aient aussi le droit à une pension suffisamment élevée et digne.

Daarnaast overwegen wij, zoals ook CD&V voorstelt, om een supplementaire voorwaarde van effectief werk in te voeren. Dit kan ook een oplossing bieden voor de toegang tot het minimumpensioen voor meewerkende echtgenoten en onthaalouders, wat voor mij een prioriteit is.

Deze elementen maken integraal deel uit van de pensioenhervorming die ik begin september aan de regering heb voorgelegd. Deze voorstellen zullen eerst in de regering worden besproken en vervolgens aan de sociale partners worden voorgelegd. Het spreekt voor zich dat, nadat de regering een consensus heeft bereikt, deze

bouwd is in dertig jaar tijd verdrievoudigd. De jongeren moeten langer werken om aanspraak te kunnen maken op een pensioen, terwijl ze bijna geen enkel sociaal recht hebben verworven voor de periodes tijdens welke ze in het begin van hun loopbaan hebben gewerkt.

De situatie van de vrouwen moet in aanmerking worden genomen en de ongelijkheden moeten worden verkleind. Daartoe onderzoeken we het voorstel van CD&V met betrekking tot een loopbaan van twintig jaar in plaats van dertig.

La proposition de l'Open Vld d'imposer, en plus d'une carrière de 30 ans minimum pour une pension minimale, la condition d'un minimum de 20 années de travail effectif, ne répond pas à l'objectif visant à réduire l'écart entre les genres. Elle exclurait deux tiers des nouveaux bénéficiaires, dont les trois quarts sont des femmes.

Ik zal mevrouw Lanjri alle cijfers die ze gevraagd heeft, in het schriftelijk antwoord bezorgen.

Il ne faut pas prendre de décision hâtive. Nous devons évaluer les propositions sur la base de leur incidence dans la pratique.

Om de genderkloof te verkleinen stel ik voor om de berekening van het minimumpensioen voor de deeltijdwerkers, die overwegend vrouwen zijn, te herwaarderen.

Nous envisageons, comme le propose le CD&V, d'imposer une condition supplémentaire de travail effectif. Cette piste permettrait également de résoudre la question prioritaire de l'accès à la pension minimale des conjoints aidants et des accueillants d'enfants.

Ces propositions seront d'abord examinées par le gouvernement et

voorstellen ook aan het Parlement zullen worden voorgelegd.

Over de betaalbaarheid van mijn voorstel hadden heel wat mensen een mening klaar, nog vooraleer de cijfers waren bekendgemaakt. Dat is een beetje vreemd en vooral schandelijk voor de mensen. Ik heb gewerkt met concrete ramingen en heb de administratie veel gevraagd. Ik wil hen via deze weg nogmaals enorm bedanken.

De Federale Pensioendienst heeft ramingen gemaakt van de budgettaire impact van de verschillende hervormingsvoorstellen die ik aan de regering heb voorgelegd in het kader van fase 2. Fase 1 is de verhoging van de minimumpensioenen.

Het is evident dat, nadat de regering een consensus heeft bereikt, het advies van de sociale partners zal worden gevraagd en gehoord. De instellingen, zoals het Federaal Planbureau en de Vergrijzingcommissie zullen natuurlijk ook verder worden betrokken. Uiteraard zullen er ook gedetailleerde cijfers over de geraamde budgettaire impact zijn bij de voorstellen die de regering vervolgens aan het Parlement zal voorleggen.

Het klopt dat de pensioenhervorming een van de pijlpalen is uit het Belgische plan voor veerkracht en herstel. Het is dus een voorwaarde, opdat de Europese Commissie aan ons land ongeveer 5,9 miljard euro ter beschikking zou stellen.

Het plan bevat twee tijdstippen, namelijk september 2021, waarin een voorstel van de minister van Pensioenen wordt voorgelegd aan de regering – dat is gedaan – en mei 2024, zijnde de uiterlijke datum voor de goedkeuring van de hervormingen.

De inhoud van de pensioenhervorming is echter geen aspect van de pijlpalen. Ze behoort immers tot de discretionaire bevoegdheid van de lidstaten.

Het is duidelijk dat de vergrijzing van de bevolking een belangrijke impact zal hebben op het verloop van de pensioenuitgaven. Het aantal 65-plussers bedraagt momenteel in België ongeveer 2,2 miljoen. Het zal volgens de meest recente demografische vooruitzichten toenemen tot 3 miljoen in 2040 en tot 3,4 miljoen in 2070.

De Studiecommissie voor de Vergrijzing raamt in haar rapport van juli 2021 dat de uitgaven voor pensioenen bij hetzelfde beleid zullen stijgen van 11,3 % van het bbp in 2021 tot 13,5 % in 2040 en verder tot 14 % in 2070.

Ook voor de uitgaven voor gezondheidszorg wordt een toename verwacht. Het totaal van de sociale uitgaven zal verder toenemen tot 29,8 % van het bbp in 2070. Deze toename wordt dikwijls aangeduid als de budgettaire kosten van de vergrijzing.

L'augmentation de l'espérance de vie est une réussite sociale, mais le vieillissement de la population constitue aussi un défi. Pour y répondre, nous travaillons sur plusieurs pistes.

seront ensuite soumises aux partenaires sociaux. Une fois que le gouvernement aura trouvé un consensus, les propositions seront également présentées au Parlement.

De nombreuses personnes avaient déjà leur avis sur la viabilité financière de ma proposition avant que les chiffres ne soient connus.

Le Service fédéral des Pensions a évalué l'incidence budgétaire de mes propositions. Une fois que le gouvernement aura trouvé un consensus, nous solliciterons l'avis des partenaires sociaux, du Bureau fédéral du Plan et du Comité d'Étude sur le Vieillissement. Des chiffres détaillés seront joints aux propositions soumises au Parlement.

La réforme des pensions est l'un des jalons du plan de résilience et de relance de la Belgique et donc une condition pour obtenir une aide européenne de 5,9 milliards d'euros. La teneur de la réforme est laissée à la discrétion des États membres.

Le vieillissement aura une incidence sur les dépenses en matière de pensions. Le Comité d'Étude sur le Vieillissement estime qu'à politique inchangée, les dépenses augmenteront de 11,3 % du PIB en 2021 à 13,5 % en 2040 et à 14 % en 2070.

De toename van de levensverwachting is een vooruitgang, de vergrijzing van de bevolking een uitdaging. Om die uitdaging aan te gaan werken we op verschillende sporen.

De verschillende pistes zijn de werkgelegenheid bevorderen, de productiviteitsgroei stimuleren, werk maken van een eerlijke fiscaliteit en een duurzame financiering van de sociale zekerheid en uiteraard de verwachte uitgavenstijging onder controle houden.

Het spreekt voor zich dat de uitgavenstijging beheersbaar moet blijven. Gelet op de sterke toename van het aantal ouderen is het echter een illusie te geloven dat de uitgaven voor pensioenen in de toekomst zullen dalen of stabiliseren. Een toename van de uitgaven is onvermijdelijk indien we wensen dat de pensioenen ouderen toelaten om een goede levensstandaard te bewaren. Dat is alleszins mijn engagement.

Mais la durabilité financière n'est pas une compétence exclusive du ministre des pensions. C'est un défi collectif. Il est nécessaire d'examiner l'ensemble des dépenses et des recettes publiques.

Het bevorderen van de economische activiteit is cruciaal voor de financiering van de sociale bescherming. De economische groei bestaat uit twee onderdelen: het aantal werkenden en de arbeidsproductiviteit. Met deze regering willen we een hoge productiviteitsgroei. Dit gebeurt onder meer via de ambitieuze investeringsplannen maar ook investeringen in onderwijs, onderzoek en ontwikkeling enzovoort zijn hiertoe noodzakelijk. En ook wat de werkgelegenheid betreft is de regering bijzonder ambitieus. De doelstelling van een werkgelegenheidsgraad van 80 % ligt hoger dan de hypothese van de Studiecommissie voor de Vergrijzing.

Om die doelstelling te bereiken zullen dan ook tal van maatregelen nodig zijn, zowel van de federale overheid als van de Gewesten. Voor mijn bevoegdheden wordt alleszins op alle vlakken het stimuleren van de arbeidsparticipatie beoogd. Via de pensioenhervorming zal in stimulansen worden voorzien om mensen langer aan de slag te houden, onder meer via de pensioenbonus. Maar ook in een armoedebestrijdingsplan staat begeleiding naar de arbeidsmarkt centraal. Ook is het mijn intentie om personen met een handicap alle kansen te bieden op de arbeidsmarkt. Daarnaast kan onze sociale zekerheid maar duurzaam zijn als iedereen ook naar vermogen bijdraagt. Daarbij zijn extra inspanningen nodig gericht op een eerlijke fiscaliteit. Ook een strenge aanpak van belastingontwijking en -ontduiking speelt hierin een belangrijke rol.

Pour terminer, quand je dis que la proposition de réforme des pensions sur la table est neutre budgétairement, cela signifie que dans les hypothèses sur lesquelles l'administration a travaillé - ce qui n'est pas encore le Bureau du Plan -, nous n'avons pas introduit d'augmentation du taux d'emploi: à hypothèse constante, un taux

Les différentes pistes de réflexion sont les suivantes: la promotion de l'emploi, la stimulation de la croissance de la productivité, la mise en œuvre d'une fiscalité équitable et d'un financement durable de la sécurité sociale ainsi que la maîtrise des dépenses. Compte tenu de la hausse du nombre de personnes âgées, une augmentation des dépenses est inévitable.

De financiële haalbaarheid is een collectieve uitdaging. Om daarover te beslissen moeten alle overheidsuitgaven en -ontvangsten onder de loep genomen worden.

La promotion de l'activité économique est cruciale. Le gouvernement vise une croissance élevée de la productivité grâce à des plans d'investissement et à des investissements ambitieux dans l'enseignement, la recherche et le développement. L'objectif d'un taux d'emploi de 80 % est supérieur à l'hypothèse du Comité d'Étude sur le Vieillessement. Pour atteindre cet objectif, de nombreuses mesures seront donc nécessaires, tant de l'autorité fédérale que des Régions.

S'agissant de mes compétences, je vise à stimuler la participation au marché du travail à tous les égards. La réforme des pensions créera des incitants pour maintenir les personnes plus longtemps au travail, comme le bonus de pension. Dans le plan de lutte contre la pauvreté, l'accompagnement sur le marché du travail est essentiel. Les personnes souffrant d'un handicap doivent bénéficier de toutes leurs chances sur le marché du travail. De même, le renforcement de la lutte contre l'évasion fiscale joue un rôle important.

Voor de hypothesen die de pensioenadministratie als grondslag voor haar werkzaamheden genomen heeft, hebben we geen rekening gehouden met een

d'emploi constant de 71 % tel qu'il existe à l'heure actuelle et nous n'avons pas introduit d'augmentation du taux de productivité qui doit et se doit d'augmenter avec le plan de relance et avec les investissements que le fédéral et les Régions font dans notre économie et dans nos infrastructures publiques.

Madame la présidente, si vous le permettez, je continuerai sur la méthodologie de la réforme. Ici aussi, je vais peut-être remettre les points sur i. Il est vrai qu'il y a eu, ce qui est logique, pas mal de jeux politiques d'où qu'ils viennent d'ailleurs, autour d'un enjeu fondamental qui est celui des pensions et de la réforme des pensions. On parle ici d'un des piliers majeurs de notre sécurité sociale!

J'ai envie de dire stop aux mensonges: avec dix ans de carrière on a une pension minimale. C'est faux. Stop à la désinformation. À croire que certains veulent nourrir encore plus la méfiance créée sur la réforme des pensions sous la précédente législature.

Dès mon entrée en fonction, j'ai affirmé que je ne ferais aucune déclaration tapageuse sur les dossiers concernant tous les Belges des plus jeunes aux plus âgés. Je m'y suis tenue. Je suis restée plus que discrète pendant onze mois et on me l'a reproché. La seule chose que j'ai faite était de répondre aux questions des parlementaires ce qui est mon devoir en tant que ministre. Je suis restée néanmoins très floue et j'en ai frustré plus d'un. Mais cela ne signifie pas qu'en parallèle, mon cabinet, Sigedis et mon administration n'ont rien fait. Nous avons effectivement travaillé à la réforme des pensions.

Zoals u ongetwijfeld weet, heb ik informele gesprekken gevoerd met wetenschappers en sociale partners. Ik heb samengewerkt met mijn administratie en vanaf het begin zijn er contacten geweest met de minister van Financiën en de minister van Sociale Zaken, maar ook tussen mijn kabinet en dat van de eerste minister. We hebben dus niet op een eiland gewerkt. Ik geloof echt dat dit de beste methode was om vooruitgang te boeken. Ik moet niet in de spotlights staan, niet in mijn dagelijkse leven en niet in de politiek.

L'accord de gouvernement prévoit une présentation de la réforme des pensions le 1er septembre. C'était écrit. Je l'assume. Je suis sortie dans la presse pour présenter ma proposition de réforme. C'était plus que nécessaire au regard des nombreuses déclarations des uns et des autres, faites par voie médiatique, ce qui a créé une véritable cacophonie de propositions en tous genres, et une confusion chez les citoyens. Il m'est apparu indispensable de recentrer le débat autour du projet de réforme cohérent, celui qui a été construit par la ministre qui avait reçu ces compétences.

Le projet a ensuite été déposé au gouvernement et nous avons décidé ensemble d'en discuter après les travaux budgétaires, car ce dossier, comme l'a dit cet été le premier ministre, n'est pas un dossier budgétaire. Jamais les pensions ne seront une variable budgétaire dans ce gouvernement, et jamais nous ne ferons des économies sur le dos des pensionnés.

Mais ne croyez surtout pas que je vais me tourner les pouces d'ici là.

eventuele toename van de werkzaamheids- of productiviteitsgraad, wat dankzij het herstelplan nochtans zou moeten gebeuren.

Het is normaal dat er over een onderwerp als de pensioenhervorming politieke spelletjes gespeeld worden, maar men mag niet liegen of valse informatie verspreiden. Sinds mijn aantreden heb ik me ver gehouden van ophefmakende verklaringen. Men heeft me mijn discretie zelfs verweten. Dat heeft er ons echter niet van weerhouden om aan de pensioenhervorming te werken, integendeel!

J'ai discuté avec le monde scientifique et les partenaires sociaux. Dès le départ, des contacts ont été pris avec les ministres des Finances et des Affaires sociales ainsi qu'avec le cabinet du premier ministre. Nous n'avons pas travaillé de manière isolée, mais dans le calme afin de progresser plus rapidement.

In het regeerakkoord staat dat de pensioenhervorming in september voorgesteld zou worden en ik heb mijn voorstel dus in de pers toegelicht. Dat was nodig gezien de verklaringen van dezen en genen, die tot een kakofonie en veel verwarring geleid hebben. Het debat moest weer toegespitst worden op de samenhangende hervormingsplannen die uitgewerkt werden door de minister die met deze bevoegdheden belast werd.

Zodra de plannen bij de regering ingediend waren, hebben we samen beslist om hierover na de

Cette période est mise à profit pour des contacts bilatéraux, beaucoup plus approfondis d'ailleurs, avec tous les acteurs de terrain et avec l'ensemble des ministres.

Je terminerai en disant ceci. Ce genre de polémique, cette façon de vouloir manipuler l'opinion publique, n'est pas ma façon de faire de la politique; j'ai bien trop de respect pour le citoyen. Je vous remercie.

Pour la pénibilité, il y aura encore des questions jointes par la suite, et j'y répondrai, madame la présidente.

La **présidente**: Nous pouvons donc passer aux répliques.

01.12 Ellen Samyn (VB): Het pensioendossier is met verve het dossier bij uitstek dat ons allen aanbelangt. Al jaren schuiven de bevoegde ministers het voor zich uit, wat erg jammer is. In het belang van de burgers hoop ik dat er tijdens deze regeerperiode wel een steen zal worden verlegd, of nog liever een rots.

De voorstellen van de minister zijn aan de pers doorgegeven zonder dat ze eerst in het Parlement zijn besproken. Dat maakt ons kritisch.

U rekent zich rijk met die werkgelegenheidsgraad van 80% en dus legt u de verantwoordelijkheid bij uw collega en partijgenoot, minister Dermagne.

Nu is het wel zo dat de stijging van de werkgelegenheid de voorbije jaren niet echt heeft geleid tot extra RSZ-inkomsten omdat er zeer hoge kortingen werden toegekend op de RSZ-bijdragen. Op die manier geeft u tweemaal hetzelfde geld uit.

Wat de productiviteitsgroei betreft, scoren we in dit land al vrij hoog omdat er nog meer druk op de schouders van de werknemers zal worden gelegd. We weten allemaal waartoe dat leidt: stress, burn-outs en een hoop langdurig zieken. We blijven op onze honger zitten want op deze manier kan iedereen zich rijk rekenen.

De pensioenfinanciering lijkt steeds meer op een win-for-lifeverhaal. Met gokken en veronderstellingen zal het financieringsprobleem niet opgelost geraken. Ik heb de indruk dat u daar niet echt van wakker ligt.

Sta me toe om een van uw voorstellen eens uit te rekenen. U wilt langer werken belonen en daarvoor 2 euro extra per gewerkte dag uitkeren. Dat is een nobel idee voor wie geen rekenmachine ter hand neemt. Stel dat iemand met pensioen kan gaan en een nettopensioen van 1.500 euro zou ontvangen. Als die persoon drie jaar langer werkt, bespaart de pensioendienst 54.000 euro aan pensioen, dat hij niet hoeft te betalen. Die persoon werkt 250 dagen per jaar. Na drie jaar zijn dat 750 dagen aan 2 euro extra per dag. Dat is in totaal 1500 euro. Weet u hoeveel jaren iemand nog moet leven na zijn pensioen om die 54.000 euro gemiste pensioeninkomsten terug te verdienen? 36 jaar!

Als u dus op uw 67ste met pensioen gaat, dan heeft u het gederfde bedrag terugverdiend als u 103 jaar oud wordt. We hopen natuurlijk dat iedereen zo oud kan worden. Voor iemand die een pensioen van 1.000 euro zou krijgen, is dat op 24 jaar terugbetaald. Iemand die

begrotingswerkzaamheden te discussiëren. Voor deze regering zullen de pensioenen nooit een begrotingsvariabele zijn en we zullen nooit besparingen doorvoeren over de ruggen van de gepensioneerden. Ik zal deze periode benutten voor bilaterale contacten met de stakeholders en de ministers.

01.12 Ellen Samyn (VB): Le dossier des pensions est reporté depuis des années. Nous espérons que ce gouvernement pourra à tout le moins apporter sa pierre à l'édifice. La ministre compte sur un taux d'emploi de 80 %. Toutefois, en raison des importantes réductions accordées sur les cotisations ONSS, l'augmentation du taux d'emploi observée au cours des dernières années ne s'est pas traduite par des recettes supplémentaires pour l'ONSS. Je n'ai pas l'impression que le financement préoccupe réellement la ministre.

Elle entend récompenser la prolongation de la carrière à raison de 2 euros supplémentaires par jour presté. Supposons qu'une personne qui pourrait prendre sa retraite et qui recevrait, le cas échéant, une pension de 1 500 euros, choisisse de travailler 3 ans de plus. Cela permet au service des pensions de réaliser une économie de 54 000 euros. Trois années de travail équivalent à 750 jours à 2 euros supplémentaires par jour, soit un total de 1 500 euros. Pour récupérer la perte de revenus de pension de 54 000 euros, cette personne devrait vivre encore 36 ans. Elle devrait donc atteindre 103 ans! Il s'agit évidemment d'une manière de régler le financement des pensions, mais je crains que nos concitoyens ne se laissent pas prendre au piège.

C'est le propre de ce gouvernement de faire toutes sortes de

2.000 euro pensioen zou krijgen, doet er 48 jaar over om zijn gederfde pensioen terug te verdienen. Zo kunt u de financiering van de pensioenen inderdaad op orde krijgen, maar ik vrees een beetje dat de mensen niet in die val zullen trappen, dat hoop ik althans.

Mevrouw de minister, het is een spijtige gewoonte geworden dat deze paars-groene regering allerlei zaken via de pers communiceert in plaats van in dit Parlement. Als toonbeeld van de onderlinge samenhang torpedeerde uw eigen coalitiepartner uw voorstel nog voor het op tafel lag. Wat het voorstel zelf betreft hebben we behalve een reeks artikelen – alweer in de pers verschenen – nog helemaal geen uitgewerkt voorstel gezien. U zet met deze manier van werken het Parlement echt voor schut. Niet alleen bezorgde burgers willen eindelijk eens weten wat voor beslissingen er in de pijplijn zitten. Ikzelf, en ik vermoed alle collega's hier, zijn benieuwd naar uw uiteindelijke pensioenplan. Als u zelfs niet de moeite doet om het Parlement en deze commissie op een ordentelijke wijze in te lichten, maakt u ons het werk vrij moeilijk en zelfs onmogelijk. Blijkbaar is dat de strategie van deze regering en kadert dit in – ik citeer de regeerverklaring van De Croo I – de "nieuwe politieke cultuur". Mocht u zich afvragen waarom zeer veel burgers zich afkeren van de politiek, dan zou enige zelfreflectie hier op haar plaats zijn.

01.13 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik denk dat het van groot belang is dat we dit moeilijke debat over pensioenen en pensioenhervorming op een correcte en serene manier voeren. De beslissingen die ons nog te wachten staan zijn moeilijk, en ik hoop dat we dat zullen kunnen doen.

Het is dan ook niet meer dan logisch en fair dat we ook correct communiceren. Daarom heb ik zelf ook gezegd: wij weten dat als je 10 of 20 jaar werkt, dit betekent dat je maar een deel van het volledige bedrag van dat minimumpensioen, zijnde 1.500 euro, krijgt. Als iemand 10 of 20 jaar gewerkt heeft vind ik het niet meer dan logisch en fair dat die daarvoor een deeltje van dit pensioen krijgt. Wij staan daar volledig achter.

Wij staan ook achter het feit – u weet dat ik een voorvechtster ben van vrouwenrechten – dat we de pensioenkloof moeten dichten. Er is al een loonkloof: vrouwen verdienen minder. Maar vrouwen hebben het ook veel moeilijker als ze met pensioen gaan, want ze hebben een veel lager pensioen dan mannen. Vandaar dat wij er ook voor gepleit hebben, en dat is ook opgenomen in het regeerakkoord, dat we bij die hervormingen zeker rekening houden met de effecten op vrouwen. Ik hoop en reken erop dat u die berekeningen ook maakt en het effect ervan op vrouwen bekijkt.

Indien nu al blijkt dat een deel van de mensen, zelfs drie vierde van hen, zou uitvallen en dat naar uw zeggen twee derde geen minimumpensioen zou krijgen in geval van de invoering van de loopbaanvoorwaarde van twintig jaar effectief gewerkte jaren, dan is dat mensen blij maken met een dode mus. Eerst wordt beloofd een minimumpensioen van 1.500 euro te geven, om daarna de deur dicht te doen voor twee derde van de betrokkenen. Dat is niet correct.

Ik beweer niet dat iedereen hetzelfde minimumpensioen moet krijgen. Dat beweer ik niet. Iemand die maar twintig jaar heeft gewerkt, zal veel minder krijgen dan iemand die veertig jaar heeft gewerkt. Het

déclarations dans la presse plutôt qu'à la Chambre. Avant même que la proposition ait été déposée sur la table, elle a déjà été torpillée par un partenaire de la coalition. Le Parlement non plus n'a pas encore reçu de proposition complètement aboutie. Si la ministre ne prend même pas la peine d'informer correctement la commission, nous ne pouvons pas faire notre travail. Il n'est pas étonnant que de nombreux citoyens se détournent de la politique.

01.13 Nahima Lanjri (CD&V): Nous sommes face à des décisions difficiles. Il est important que nous menions ce débat en toute sérénité et que nous communiquions correctement. Nous savons, et c'est logique, qu'une personne qui a travaillé pendant dix ou vingt ans ne percevra qu'une partie de la pension minimale complète de 1 500 euros. Les femmes éprouvent davantage de difficultés lorsqu'elles prennent leur retraite. Je suis dès lors ravie que la ministre veuille combler le fossé qui existe en matière de pensions. L'accord de gouvernement stipule également que les réformes doivent tenir compte de leurs effets sur les femmes.

S'il apparaît qu'avec l'instauration de la condition de 20 ans de travail en matière de carrière, les trois quarts des travailleurs ne bénéficieront pas d'une pension minimale, on aura créé de fausses attentes parmi la population. On annonce d'abord une pension minimale pour tous les citoyens et on claque ensuite la porte au nez de la majorité d'entre eux. Tout le monde ne doit pas bénéficier de la même pension minimale, mais celle-ci doit être équitable. Qui-

moet echter fair zijn. Wie gewerkt heeft, moet dat minimum ook krijgen.

Mevrouw de minister, ik ben blij dat u de tweede piste of toegangspoort opneemt. Wij hebben ervoor gepleit om ook mensen die twintig jaar hebben gewerkt, recht op het minimumpensioen te geven, zij het voor twintig jaar en niet voor vijfenveertig jaar, dus voor een deel.

Dat is echter helaas geen oplossing voor bijvoorbeeld de onthaalouders. Voor onthaalouders die bijvoorbeeld veertig jaar hebben gewerkt – zij bestaan – en die twintig jaar hebben gewerkt vóór 2003 en twintig jaar na 2003, zou het heel unfair zijn dat wij hen maar een half minimumpensioen zouden geven. Zij hebben recht op een volledig minimumpensioen. Zij hebben veertig jaar gewerkt en dat betekent dat zij een pensioen moeten krijgen voor veertig jaar.

Wij hebben ter zake alleszins een wetsvoorstel klaar en hopen dat u een oplossing zal zoeken voor de onthaalouders. Wij hebben de oplossing: ofwel keuren wij ons wetsvoorstel goed ofwel komt u zelf met een voorstel. Wij moeten echter een oplossing vinden voor de onthaalouders en ook voor de meewerkende echtgenotes.

La **présidente**: Chers collègues, à présent que nous nous réunissons en présentiel, nous voyons plus facilement le chronomètre et je me permets d'insister sur le respect du timing.

01.14 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Ook ik vind dat een pensioendebat sereen moet worden gevoerd. Het is hier al vaker gezegd: op dit moment hebben 2 op de 3 jongeren er geen vertrouwen meer in dat ze überhaupt nog een pensioen zullen krijgen na hun loopbaan. Het is onze verantwoordelijkheid dat jongeren er weer vertrouwen in krijgen dat ze recht hebben op een waardige oude dag en dat ze zullen kunnen rekenen op een wettelijk geregeld pensioen. Dat zijn we hun verschuldigd.

Het vertrouwen herstel je niet in een-twee-drie. Het systeem is dan ook vrij complex. Kijk maar eens naar het minimumloon: er zijn 7 stelsels, het is niet gemakkelijk om die te ontwarren. Als er allerlei ballonnetjes worden opgelaten, herstel je het vertrouwen niet door telkens te zeggen dat je iemand de toegang tot het minimumpensioen wilt ontzeggen. Dat helpt de zaak echt niet vooruit.

Er zijn een aantal stappen vooruit gezet. U schetste die ook. De verhoging van het minimumpensioen tot 1.500 euro en de verhoging van het loonplafond vind ik heel belangrijke zaken. Daarmee laat u de pensioenen beter aansluiten bij de levensstandaard die mensen opgebouwd hebben. Vervolgens echter voor driekwart van de vrouwen de deur dichtgooien, helpt voor ons niet het vertrouwen te herstellen.

Voor Vooruit zijn de principes helder. Ten eerste moet werken lonen. Het hogere loonplafond en de verhoging van het minimumpensioen sluiten daarbij aan, net als de pensioenbonus die u voorstelt in uw pensioenhervorming en uw voorstel om alle vormen van werk mee te rekenen, ook de flexibele vormen van werk. Almaar meer jongeren worden in dat soort contracten gedwongen. Als je 15 jaar lang gedwongen in dat soort contracten werkt... Ik heb enkele voorstellen klaar, onder meer om de misbruiken rond de dagcontracten aan te

conque a travaillé doit toucher ce minimum. Je me réjouis dès lors que la ministre envisage la possibilité d'accorder également une pension minimale partielle aux personnes qui ont travaillé durant 20 ans. Toutefois, cette piste n'est pas une solution universelle. Les accueillants d'enfants qui ont travaillé pendant 40 ans, dont 20 avant 2003, doivent pouvoir bénéficier d'une pension minimale complète. Nous avons rédigé une proposition de loi afin de régler ce problème. Il convient également de trouver une issue pour les conjoints aidants.

01.14 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Il convient de mener sereinement le débat sur les pensions. Nous devons restaurer la confiance auprès des jeunes. Il est important d'augmenter le montant de la pension minimale à 1 500 euros et de relever le plafond salarial. Cela permettra de mieux adapter les pensions au niveau de vie que la personne a acquis tout au long de sa vie. Cependant, l'exclusion à laquelle se heurtent ensuite les trois quarts des femmes sape la confiance.

Pour Vooruit, le travail doit payer. Le relèvement du plafond salarial et l'augmentation de la pension minimale vont dans ce sens, tout comme la proposition d'introduire un bonus de pension et la proposition de prendre en compte les formes de travail flexibles. Le nombre de jeunes qui sont contraints d'accepter ce type de contrats ne cesse d'augmenter. Ceux qui ont essuyé un revers ne doivent cependant pas être punis deux fois. On ne devrait pas refuser l'octroi d'une pension minimale aux personnes qui

pakken. Dat is geen ideale vorm om 15 jaar lang in te werken, ook vanwege de hoge werkdruk en de druk in het algemeen die mensen erdoor ondervinden. Maar goed, als het dan toch gebeurt, is het een goede zaak dat ook die vorm van werk meetelt voor het pensioen, zodat men uiteindelijk aan voldoende loopbaanjaren komt.

Werken moet dus lonen, maar wie tegenslag heeft, mag niet dubbel gestraft worden. In het begin klonk het dat wie ziek was of loopbaanonderbreking opneemt, geen toegang krijgt tot het minimumpensioen.

Ik heb toen gezegd dat ik de ouders van een kind met een handicap die daar dag en nacht voor zorgen niet durf te zeggen dat ze niet werken, laat staan dat ik ze nog eens dubbel ga straffen. Hetzelfde geldt voor mensen die ziek zijn of het slachtoffer...

Ik wou nog één zinnetje zeggen over de financiering. Ik hoor steeds weer de vraag naar de betaalbaarheid en ik wil er graag even op wijzen dat België één van de Europese landen is die het minst uitgeven aan de pensioenen. Als ik kijk naar de cijfers, dan zitten we in de toekomst, op het hoogste niveau, op het niveau waar Frankrijk nu zit. Mensen een waardige oude dag bieden is een keuze die we als samenleving moeten maken. We moeten daar dan ook de nodige financiering voor voorzien.

01.15 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, ik heb heel veel uitleg gehoord maar weinig nieuws. De oppositiepartijen zijn u hier al sinds het begin van het jaar aan het kietelen met betrekking tot uw pensioenplannen. U heeft gelijk als u zegt dat u zich discreet heeft opgesteld. U hebt ons immers heel weinig verteld over de inhoud. Aan het einde van het reces kwam er echter een ommekeer en stapte u meteen naar de media met u plan, zonder naar ons te komen. Uw liberale collega's in de regering hebben dat waarschijnlijk uitgelokt maar uiteindelijk moesten we weer een dikke maand wachten voor we hier zelf vragen over konden stellen. We hebben hier trouwens weinig info gekregen.

Voor ons volstaat dit absoluut niet. U houdt immers vast aan de voorwaarde van 42 jaar werken, hoewel u zelf zegt dat vrouwen hier wel door getroffen worden. Vrouwen komen immers vaak niet aan een loopbaan van 42 jaar, omdat ze nu eenmaal instaan voor huisarbeid en zorg voor jonge kinderen of zieke ouders. Die arbeid telt heel vaak niet mee. Daardoor moeten zij tot 64, 65 of 67 jaar werken, als ze tenminste ooit aan die voorwaarde zullen kunnen voldoen.

Dit is onaanvaardbaar voor de socialewelvaartstaat. Ik heb al meermaals bij u en uw collega-ministers in de andere departementen naar voren gebracht dat de helft van de werknemers tussen de 55 en 65 vreest dat hun gezondheid het niet zal toelaten. Ik nodig u echt uit om eens te luisteren naar die mensen in de bedrijven, de bouw en de zorgsector die zichzelf zien werken tot hun 67ste. Ik hoor absoluut iets anders. U geeft dan wel een bloemetje, wat de kop was in de meeste kranten. Het vervroegd pensioen zou van 62 naar 60 jaar gaan, met 42 jaar dienst. Dat kan wel een heel mooie oplossing zijn voor velen, maar het gaat hier slechts om 6.000 werknemers. Voor al de rest betekent het veel langer werken. Is het normaal dat een verpleegster die op haar 24ste begonnen is met werken, moet werken tot ze 66 jaar is? Dit lijkt mij echt niet normaal. Mijn vrouw is zorgkundige.

s'occupent nuit et jour d'un enfant handicapé ainsi qu'aux personnes malades.

Offrir aux citoyens la garantie d'une vieillesse digne est un choix que nous faisons en tant que société. Nous devons donc dégager les moyens nécessaires à sa mise en œuvre.

01.15 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Il est vrai que la ministre a gardé une grande discrétion sur ses projets de réforme des pensions et a finalement décidé d'en réserver la primeur à la presse. Les parlementaires, quant à eux, ont dû patienter un mois pour lui poser des questions, sans obtenir, pour le reste énormément d'informations.

La ministre maintient le critère de 42 ans de carrière professionnelle, tout en sachant que les femmes – en raison des tâches de soins qu'elles assument – devront travailler très longtemps pour le remplir. Des travailleurs plus âgés craignent que leur santé ne leur permette pas de respecter cette condition. À peine 6 000 travailleurs pourront profiter d'un départ à la retraite anticipée à partir de 60 ans en ayant 42 années de service. Dès 50 ans, le personnel infirmier et soignant souffre de diverses lésions et devrait pourtant travailler jusqu'à 66 ans!

Les seules solutions proposées concernent le relèvement du taux

Vanaf 50 jaar beginnen zij al heel wat letsels in de nek, rug en schouders te krijgen.

Langer werken is dus niet doenbaar, maar dat hoor ik hier nergens. We zoeken alleen maar oplossingen om langer te laten werken of de werkzaamheidsgraad naar boven te halen. Daarom is het echt wel belangrijk dat we hier hoorzittingen krijgen om de stem van de mensen op de vloer te horen. Het is normaal dat mensen daarnaast al geen vertrouwen meer hebben in het systeem omdat men een heel leven lang moet werken voor een veel te laag pensioen of omdat men steeds langer moet gaan werken, tot 67 jaar zelfs, dit met complimenten van de vorige regering.

01.16 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Merci pour ces réponses, mais nous regrettons de ne pas avoir eu les chiffres. J'ai commencé mon intervention en disant que si nous voulions changer les conditions d'accès à une pension minimum, nous devons d'abord faire le bilan. Nous savons que les services ont les chiffres et nous voulons vraiment les avoir. C'est une chose.

Je reviens à ce débat consistant à déterminer s'il faut dix ans d'emploi effectif, ou bien vingt ans, pour y avoir droit. Il y a en tous cas un point commun entre vous et l'Open Vld. Nous le regrettons. Les périodes assimilées sont balayées. Nous voudrions remettre un peu le point sur les i. Oui, vous avez utilisé le terme, qui est mieux que "l'église au milieu du village". Mais nous ne voudrions pas systématiser, ni caricaturer le fait que les gens qui n'ont pas travaillé plus de vingt ans sont des paresseux. Nous savons que c'est une pensée qui vit, peut-être pas chez vous, mais cela vit en tous cas très fort dans la société.

Gaby a donné l'exemple de sa compagne. Vous savez que j'ai travaillé dans la distribution. La semaine dernière, j'ai encore eu l'occasion de faire un petit souper avec deux de mes anciennes collègues. Elles sont toutes les deux en maladie de longue durée. Ce serait un peu les culpabiliser parce qu'elles n'ont malheureusement pas pu obtenir toutes ces années d'ancienneté effective; mais c'est lié à leurs conditions de travail.

Avoir les chiffres est vraiment très important, parce qu'autant êtes-vous attachée au plan de lutte contre la pauvreté, autant nous pensons que si nous allons vers cette proposition de nous diriger vers vingt ans de travail effectif, nous allons aggraver la pauvreté, et particulièrement celle des femmes, qui seront alors de toutes façons obligées de retourner vers les CPAS. Vous savez comme moi que ce ne sont pas les budgets des CPAS aujourd'hui qui permettront d'allonger l'argent nécessaire aux demandes de compléments.

Nous resterons vigilants sur tous ces points.

La **présidente**: Merci, madame Moscufo. Je saisis le moment où vous hésitez à continuer pour vous dire que le temps est écoulé.

01.17 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Le calcul sera proportionnel, ce qui est une bonne chose. Il faudra voir comment cela peut fonctionner et déterminer le nombre de personnes qui seront impactées par ce calcul.

Pour ce qui est de l'emploi effectif, je rejoins ma collègue qui

d'emploi. Nous devons organiser des auditions pour donner aux travailleurs l'occasion de se faire entendre. Rien d'étonnant que la population ne fasse pas confiance à un système qui les force à travailler toujours plus longtemps pour une allocation de pension largement insuffisante.

01.16 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Alvorens de voorwaarden voor de toegang tot het minimum-pensioen gewijzigd worden, moet er een balans opgemaakt worden en daarvoor hebben we de cijfers nodig, die we tot dusver niet gekregen hebben. Wat het debat over het aantal effectief gewerkte jaren betreft, hebben het voorstel van Open Vld en het uwe met elkaar gemeen dat de gelijk-gestelde periodes afgeschaft worden. Er wordt vaak een karika-turaal beeld geschetst, als zouden werknemers die niet méér dan twintig jaar gewerkt hebben lui-aards zijn. Wij willen niet dat die karikatuur nog meer gecolporteerd wordt. Volgens ons zal de voorwaarde van twintig effectief gewerkte jaren de mensen, en in het bijzonder de vrouwen, nog dieper in de armoede duwen.

01.17 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Er zal een propor-tionele berekening gemaakt wor-den voor de deeltijdbanen: we zullen moeten zien hoe dat kan werken en over hoeveel personen

s'interroge sur la notion d'emploi effectif et de jours assimilés. Je tiens à exprimer des craintes concernant la question des jours assimilés. On a entendu, non pas dans votre chef, madame la ministre, mais dans les médias, un débat à propos des bénéficiaires d'allocations de chômage qui auraient plus en fin de carrière que les indépendants; on met là en compétition des situations de vie qui n'ont pas à être comparées. Il faudra être vigilant.

Concernant la reconnaissance de la dimension familiale, si j'ai bien compris, il est un peu trop tôt pour aborder la question. J'imagine qu'une méthode de travail sera définie. Pour en avoir parlé avec les syndicats et les partenaires sociaux, je pense que l'enjeu est énorme et que tout le monde souhaite trouver des pistes créatives et originales. Nous serons partenaires.

Cela me permet de faire une transition et d'aborder la question des jeux politiques qui seraient venus de toutes parts. Je pense que ce n'est pas le cas. J'ai à cœur de rappeler que notre groupe a un souhait important, celui de mener cette réforme à bon port, de travailler sérieusement, avec une dynamique constructive. En tout cas, je pense que c'est le cas au sein de cette commission. Je m'attellerai à la tâche pour faire en sorte que cet espace de concertation soit un espace correctement utilisé.

01.18 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de grote vraag die open blijft, is of u in naam van de regering sprak, dan wel in eigen naam. Als u in naam van de regering sprak, is dat niet zo prettig gelet op uw aanval op collega Lachaert en zijn voorstellen. Ik meen dat u makkelijker zou samenwerken met de CD&V van mevrouw Lanjri dan met de CD&V van de heer Van Peteghem. Als er een regeringswissel wordt doorgevoerd, bent u al een heel eind verder.

Er wordt hier gezegd dat u het Parlement voor schut zet, maar u hebt eigenlijk ook de regering voor schut gezet en dat is nog straffer. U hebt immers geen concreet voorstel ingediend. U zegt dat u elf maanden discreet was. U wilt niet in de spotlights staan, behalve dan in september. U wilde de opening van de scholen kapen door op dat moment de pers naar u toe te lokken. U stond immers in de spotlights en nog geen klein beetje. U was elf maanden zeer discreet. Zo discreet zelfs dat ook uw collega's in de regering niets hadden vernomen van u. Op 1 september hebt u die discretie helemaal laten varen.

U hebt zich gericht tot de pers, maar niet tot dit instituut. De Kamer krijgt nu, eind september, voor het eerst de kans om u vragen te stellen. Op die vragen zijn echter geen antwoorden gekomen. U zegt dat er een kakofonie aan reacties te horen was, maar dat is ook niet zo moeilijk als men maar over flarden aan informatie beschikt. U stelt geen ernstige informatie ter beschikking aan het publiek via bijvoorbeeld het Parlement over onder meer die berekeningen. Vandaag weten we daar eigenlijk nog steeds niets over. U hebt gezegd dat alles werd berekend door de Federale Pensioendienst. U zei dat twee parameters niet werden meegenomen in de berekeningen. Mij interesseert vooral welke parameters wel werden meegenomen in de berekeningen. Wij blijven daarover in het ongewisse.

het gaat. De definitie van de gelijkgestelde dagen baart me zorgen. We horen daar van alles en nog wat over en ik vind dat uiteenlopende levenssituaties die niet vergelijkbaar zijn, niet tegen elkaar uitgespeeld mogen worden. We zijn het met u eens dat er rekening moet worden gehouden met de gezinssituatie, wat veel werk zal vergen. We zijn bereid creatieve en originele denksproten te volgen.

Onze fractie wil dat deze hervorming tot een goed einde gebracht wordt en zal er op constructieve wijze aan meewerken. Ik zal ervoor zorgen dat deze commissie een overlegplatform zal vormen dat naar behoren gebruikt wordt.

01.18 Peter De Roover (N-VA): La ministre mène non seulement ce Parlement, mais également le gouvernement en bateau. Durant onze mois, elle est restée discrète, mais, le 1er septembre, elle a renoncé complètement à cette discrétion pour rechercher la médiatisation. Ce n'est que maintenant que la Chambre a la possibilité de poser des questions, qui n'ont donc pas encore reçu de réponses. La ministre fait état d'une cacophonie de réactions, ce qui n'est pas étonnant lorsque l'on ne dispose pas d'informations sérieuses. Nous ne savons toujours pas quels paramètres ont été utilisés dans les calculs du Service fédéral des Pensions.

Je déduis de la réponse de la ministre qu'elle n'a pas inclus le Bureau fédéral du Plan ni le Comité d'Étude sur le Vieillessement dans cet exercice. La ministre n'a pas pu nous convaincre de la viabilité financière de ses propositions et ne nous a pas donné la possibilité de vérifier l'exactitude du calcul.

La ministre parle de 2 euros en plus pour chaque journée de

U mag dan ook niet verbaasd zijn dat men op zoek gaat naar de berekeningen en vooral ook naar de redenering achter de berekeningen. Die kakofonie heeft u dan ook veroorzaakt, niet zij die reageren. Zij hebben zich gebaseerd op de franjes aan informatie die beschikbaar werden gesteld.

Wanneer u letterlijk zegt dat het Federaal Planbureau en de Vergrijzingscommissie betrokken zullen worden, dan betekent zulks dat dat nog niet het geval is en dat u hen het hele afgelopen jaar niet hebt betrokken in de oefening die u nu maakt. Dat is opmerkelijk te noemen, zeker wanneer het de Vergrijzingscommissie betreft. Ik kan dus niet anders dan concluderen dat u wel degelijk op een eiland hebt gewerkt, misschien wel een groter eiland, maar dan een die nog steeds kleiner is dan wat het had moeten zijn. Echt belangrijke stakeholders zijn kennelijk bij verrassing genomen door uw interventie op 1 september.

Ik betreur het enigszins dat Open Vld zich hier niet in het debat mengt, tenzij collega De Block ons straks verrast met een fantastisch betoog, maar het lijkt mij, als ik de diverse meerderheidspartijen beluister, dat u op 1 september nog geen stap dichterbij een oplossing bent gekomen, integendeel. U hebt ons alvast niet kunnen overtuigen van de betaalbaarheid van uw voorstellen, want u hebt amper een tipje van de sluier gelicht. Alleszins hebt u niet de mogelijkheid geboden om te controleren of de rekening van uw oefening klopt.

Ik rond af. U had het over 2 euro extra per langer gewerkte dag. Als ik mij niet vergis, komt dat na 750 dagen langer werken, dus 750 vermenigvuldigd met 2, uit op 1.500 euro extra pensioen. Hoe zit het nu met die berekening? Ik hoop alleszins dat de regering het langer werken, wat cruciaal is voor de betaalbaarheid van het systeem, niet ontmoedigt; ik vrees daar echter voor.

01.19 Chanelle Bonaventure (PS): Madame la présidente, madame la ministre, je vous remercie pour ces éclaircissements qui feront, je l'espère, taire les polémiques inutiles et stériles. Pour conclure, concernant le sujet du financement, notre groupe ne peut que se réjouir de l'attention portée aux femmes notamment à travers la valorisation des temps partiels. Ma collègue, Sophie Thémont, ici présente, avait justement déposé une proposition de loi dans ce sens.

D'autre part, je voudrais mettre en avant quelques données intéressantes qui ont été soulignées par Mme Vanrobaeys tout à l'heure. Contrairement à ce que beaucoup veulent nous faire croire, nos dépenses publiques en matière de protection sociale et en particulier pour les pensions sont moins élevées que dans nos pays voisins. Nous ne sommes pas trop dépensiers. Nous pourrions même l'être plus. Ce n'est pas moi qui le dis, c'est la Banque nationale de Belgique.

01.20 Catherine Fonck (cdH): Madame la ministre, nous n'avons pas appris grand chose aujourd'hui. Il n'y a rien de plus que ce que vous aviez déjà annoncé à la presse.

Tout le monde n'a pas fait des petits jeux politiques, permettez-moi de vous le dire. Je vois quand même vos annonces. Vous êtes ministre dans un gouvernement et je trouve que lorsque l'on parle de

travail supplémentaire, ce qui revient donc à 1 500 euros lorsque l'on continue de travailler pendant 750 jours de plus. Qu'en est-il de ce calcul à présent? J'espère que le gouvernement ne décourage pas l'allongement de la carrière, un aspect crucial pour la viabilité financière.

01.19 Chanelle Bonaventure (PS): Onze fractie is blij met de aandacht voor de vrouwen, onder meer via het opwaarderen van deeltijdse banen. In tegenstelling tot wat er algemeen gedacht wordt, liggen onze overheids-uitgaven voor sociale bescherming lager dan in onze buurlanden. Volgens de NBB zouden we het ons zelfs kunnen veroorloven om meer uit te geven.

01.20 Catherine Fonck (cdH): Niet iedereen heeft zich aan politieke spelletjes bezondigd. Met de aankondiging van een hervorming, terwijl het eigenlijk over een werkdocument gaat, wekt men geen vertrouwen, maar wel ont-

confiance des citoyens, faire des annonces de réformes alors que ce n'est qu'un document de travail, je ne crois pas que cela soit de nature à restaurer la confiance, car monsieur et madame Tout-le-Monde y croit, à juste titre. Lorsque les décisions seront prises, décisions qui ne correspondront pas nécessairement, ce sera sans doute le cas et c'est toujours le cas dans un gouvernement, les gens seront alors particulièrement déçus et donc en rupture de confiance.

Bref, concernant ce qui nous importe, que nous vous suivrons sur ces différents points pour cette réforme. À la fois le volet d'une pension qui soit digne et pas seulement la pension minimale, mais aussi la valorisation du travail et des efforts que ce soit à propos du taux de remplacement, du soutien à l'allongement de carrière via le bonus pension, par exemple, mais aussi par rapport à la faisabilité. Nous vous suivrons aussi particulièrement au sujet des corrections des inégalités et pas uniquement pour les femmes, mais aussi pour les carrières mixtes et l'harmonisation des statuts. Nous vous suivrons aussi par rapport aux métiers pénibles pour une réforme et une prise en compte correctes et justes. Cela ne me semble pas être le cas dans ce que vous proposez aujourd'hui puisque seules les personnes qui auraient commencé à travailler à 18 ans auraient une reconnaissance et une prise en compte du métier pénible. On est très loin de l'accord social conclu entre les partenaires sociaux pour le secteur public en 2018.

Enfin sur le plan budgétaire, je vous avoue que vous ne m'avez pas convaincue quant à sa neutralité. Vous ne l'avez pas à ce stade démontrée. On verra par la suite. Permettez-moi de vous dire combien en la matière, il est extrêmement important que l'on prenne en compte la dimension de l'intergénérationnel parce que la cohésion sociale passe aussi par-là et qu'il ne peut être question, pour nous, de renvoyer la facture de la réforme sur nos enfants et petits-enfants.

01.21 Christophe Bombled (MR): Madame la présidente, madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Tout d'abord, la réforme doit assurer la pérennité de notre système de pension, le rendre plus soutenable et plus équitable et cela quel que soit le statut, fonctionnaire, salarié ou indépendant.

Ensuite, en ce qui concerne le coût de la réforme envisagée, il doit bien entendu être tenu compte des tableaux budgétaires élaborés lors de la constitution du gouvernement.

Par ailleurs, le travail doit être reconnu et récompensé et il nous semble plus juste de pouvoir justifier d'au moins vingt ans de travail effectif pour accéder à la pension minimum.

Enfin, si la future réforme doit tenir compte de la situation des femmes afin de pallier les inégalités, elle doit aussi tenir compte de la pénibilité de certains métiers.

goocheling, wanneer blijkt dat de finale beslissingen enigszins anders uitvallen. Het is belangrijk dat er fatsoenlijke pensioenen worden uitbetaald en dat het werk en de inspanningen gevaloriseerd worden door middel van de vervangingsratio's, maar ook door met de pensioenbonus de verlenging van de loopbanen te stimuleren.

We zullen u volgen op het stuk de correctie van de ongelijkheid, zowel voor de vrouwen als voor de gemengde loopbanen als voor de harmonisering van de statuten. We zijn het ook met u eens dat er rekening gehouden moet worden met de zware beroepen. Dat is nog niet het geval, aangezien alleen degenen die in de leeftijd van 18 jaar beginnen te werken aanspraak zouden kunnen maken op die erkenning.

U hebt niet aangetoond dat de hervorming budgetneutraal is, dat zal de toekomst uitwijzen. Sociale cohesie berust ook op intergenerationele solidariteit. De rekening mag dus in geen geval naar de toekomstige generaties doorgeschoven worden.

01.21 Christophe Bombled (MR): De hervorming moet de duurzaamheid van ons pensioensysteem verzekeren en het systeem beter betaalbaar en billijker maken, ongeacht het statuut. Hoeveel de hervorming mag kosten, zal bepaald worden door de begrotingstabellen die ten tijde van de regeringsvorming opgesteld werden.

Arbeid moet erkend en beloond worden: het lijkt ons normaal dat men het bewijs moet leveren van twintig effectief gewerkte jaren om aanspraak te kunnen maken op het minimumpensioen. In de hervorming moet er rekening gehouden worden met de situatie van de vrouwen en met de zwaarte van bepaalde beroepen.

01.22 Maggie De Block (Open Vld): Ik wil nog even kort reageren omdat de heer De Roover dacht dat het ons niet interesseert. Voor ons is het pensioen heel belangrijk. Het gaat om een recht op pensioen, om rechten en plichten. Men bouwt een pensioen op door sociale bijdragen te betalen, vandaar dus de link met het aantal gewerkte jaren. Een pensioen is belangrijk. Wij sluiten niet uit dat er pro rata pensioenberekeningen zijn. Dat gebeurt ook bij ambtenaren. Mensen op een ziektepensioen krijgen een pro rata berekening van hun pensioen.

Ik heb eerder al veel gerichte vragen gesteld. Wat met het aanvullend pensioen? Wat zijn de pijlers van de pensioenhervorming? Ik heb altijd een vriendelijk antwoord gekregen, maar geen echt antwoord to the point. Ook ik betreur dat men eerst naar de pers is gegaan met een groot interview en dan pas naar de Kamer. Dat is niet hoe ik altijd te werk ging. Ik heb veel respect voor iedereen, maar eerst en vooral voor de Kamer waarin wij allemaal verkozen zijn.

Ik begrijp dat men op zijn honger blijft zitten. Ook na dit minidebat blijf ik met meer vragen dan antwoorden zitten. Mevrouw de minister, u hebt nog wat tijd bij gekregen. Het is terecht dat dit uit de begrotingsdiscussie wordt gehaald, want dat hoort daar niet in thuis. U hebt nu nog wat tijd om een aantal gekende partners, mensen met kennis van zaken, zoals de Vergrijzingscommissie en de sociale partners, te consulteren. Zij waren allemaal verbaasd dat u hen niet hebt gehoord of bij hen hebt afgetoetst wat de pijlers zijn. Dat verbaasde mij ook van u. Er is nog geen akkoord binnen de regering, maar het zou misschien gemakkelijk zijn als er daarover eerst een advies wordt gegeven door de sociale partners.

We zullen elkaar wellicht terugzien rond Nieuwjaar. Hoe sneller, hoe beter, want er is al een heel jaar overgegaan. Bij de bespreking van de beleidsnota hebt u gezegd dat vertrouwen belangrijk is.

Ik weet niet of het vertrouwen er nu is dat uw voorstellen de echte pensioenhervorming zullen worden waarop wij wachten, omdat aan cherrypicking wordt gedaan en een paar leden hier nog meer voorstellen hebben. Dat kan allemaal worden gedaan in een grotere discussie. Ik blijf op dat vlak echter op mijn honger.

01.23 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, je vous prie d'abord de m'excuser de ne pas avoir été là pour poser ma question mais j'ai écouté attentivement les réponses de la ministre.

Madame la ministre, on se connaît depuis longtemps et je vous le dis avec beaucoup de bienveillance, il est quand même un peu amusant de vous entendre parler de jeux politiques dans ce dossier, alors que c'est vous qui avez amené sur la voie publique votre réforme sans concertation de vos partenaires ni des partenaires sociaux. Le fait d'avoir été silencieuse une année avant ne permet pas, je crois, de diluer suffisamment cet aspect ludique.

Je suis le premier à dire qu'il y a de très bonnes choses dans votre projet, singulièrement la réduction des inégalités entre hommes et femmes, mais avec vos réponses, nous restons malgré tout dans le flou. On peut comprendre qu'il ne revient pas à la ministre des Pensions seulement d'assumer une responsabilité concernant le

01.22 Maggie De Block (Open Vld): La pension implique des droits et des devoirs. Les travailleurs constituent une pension en versant des cotisations sociales et ce système explique le lien avec le nombre d'années d'activité.

J'ai déjà posé un grand nombre de questions dans le passé, notamment sur la pension complémentaire et les piliers de la réforme des pensions, mais je n'ai jamais vraiment reçu de réponse concrète. Je regrette que la presse ait eu la primauté avec une grande interview.

Certaines questions restent en suspens après ce minidébat. Ce dossier a été – à juste titre – séparé des discussions budgétaires. La ministre dispose ainsi d'encore un peu de temps pour rencontrer, notamment, les représentants du Comité d'Étude sur le Vieillessement et les partenaires sociaux, qui ont été étonnés de ne pas avoir été consultés. Il n'y a pas encore d'accord au sein du gouvernement, mais il serait plus aisé de disposer d'abord d'un avis des partenaires sociaux.

Je doute que ce projet corresponde à la réforme des pensions dont nous avons besoin. On ne fait que du picorage de mesures. Un débat plus large sur la question s'impose.

01.23 François De Smet (DéFI): Het is grappig dat u het over politieke spelletjes in dit dossier hebt terwijl u uw hervorming zonder enig overleg met de regering en de sociale partners op straat gegooid hebt. Er zitten zeer goede zaken in uw project maar uw antwoorden brengen geen duidelijkheid. Dat we enkele maanden op het debat moeten wachten is niet echt geruststellend.

De budgettaire kosten moeten worden gekwantificeerd aan de hand van concrete hypothesen,

contexte économique pouvant être favorable pour augmenter les taux de pension. Je m'attendais à davantage de précisions pour les gens. Le report du débat et le fait que nous devons attendre plusieurs mois ne sont pas de nature à rassurer les gens ni les futurs pensionnés.

met name de compensatie van de verlaging van het pensioen als gevolg van de keuze voor deeltijdwerk door een pensioenbonus.

Il faudrait chiffrer le coût budgétaire avec des hypothèses concrètes et non pas seulement avec des fins de carrières complètes parce que cela ne parlera pas à tout le monde. Je pense que sinon, on va rester dans de faux espoirs. Je vous donne un exemple précis. Lorsque vous déclarez que la réduction du montant de la pension consécutive au choix d'un temps partiel sera compensée par un bonus pension, il serait intéressant de pouvoir chiffrer cela avec des exemples.

Bref, il est rare qu'une réforme apporte plus de questions que de réponses. C'est pourtant bien ce que votre projet produit comme effet à ce jour. Avec toute la bienveillance du monde, je ne peux pas encore vous en féliciter mais cela viendra sûrement plus tard.

La **présidente**: Je pense que ceci clôture le débat sur une belle conclusion: amener les débats au Parlement pour qu'ils rayonnent ensuite dans les médias et non plus l'inverse. C'est visiblement ce que tout le monde ici semble vouloir.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 Débat d'actualité sur Belfius et Ethias et la pension complémentaire et questions jointes de

- Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'annonce de Belfius et d'Ethias sur les pensions complémentaires dans la fonction publique locale" (55019141C)
- Anja Vanrobaeys à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le refus de Belfius et d'Ethias d'assurer encore les pensions complémentaires" (55019146C)
- Josy Arens à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'annonce de Belfius et d'Ethias concernant les pensions des agents de la fonction publique" (55019179C)
- Wim Van der Donckt à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Belfius et Ethias et les pensions complémentaires des contractuels" (55019223C)
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les pensions complémentaires des fonctionnaires contractuels" (55019276C)
- Sophie Thémont à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les pensions complémentaires des collaborateurs contractuels des services publics" (55019335C)
- Christophe Bombled à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le second pilier de pension pour les agents contractuels de la fonction publique locale" (55021171C)

02 Actualiteitsdebat over Belfius en Ethias en de aanvullende pensioenen toegevoegde vragen van

- Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aankondiging van Belfius en Ethias over de aanvullende pensioenen bij de lokale openbare besturen" (55019141C)
- Anja Vanrobaeys aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De weigering van Belfius en Ethias om de aanvullende pensioenen nog te verzekeren" (55019146C)
- Josy Arens aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aankondiging van Belfius en Ethias inzake de pensioenen van het overheidspersoneel" (55019179C)
- Wim Van der Donckt aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Belfius en Ethias en de aanvullende pensioenen van contractuelen" (55019223C)
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aanvullende pensioenen van contractuele ambtenaren" (55019276C)
- Sophie Thémont aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De aanvullende pensioenen van de contractuele medewerkers bij de overheidsdiensten" (55019335C)
- Christophe Bombled aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De tweede pensioenpijler voor de contractuele personeelsleden van lokale overheden" (55021171C)

02.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de minister, Belfius en

02.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit):

Ethias maakten op 18 juni bekend dat zij de aanvullende pensioenen van de ambtenaren niet langer zouden behandelen. Zij zijn nochtans als groepsverzekeraars aangesteld voor het aanvullende pensioen voor de contractuele werknemers van de lokale besturen. Er zijn ongeveer 100.000 contractuele werknemers bij die groepsverzekering aangesloten en het gaat om 850 lokale besturen. Zij zullen niet weinig geschrokken zijn van dat bericht.

Mevrouw de minister, wist de regering dat dit zou worden aangekondigd? Als dat niet het geval is, is er hierover dan overleg geweest met Belfius en Ethias maar ook met de lokale besturen en binnen de regering?

Kan die beslissing nog worden bijgestuurd? Als dat niet zo is, welke gevolgen heeft dit dan voor de aangeslotenen? Ik neem aan dat er geen gevolgen zijn voor het opgebouwde kapitaal maar het is wel belangrijk om zekerheid te bieden. Hoe worden zij op de hoogte gebracht? Wat met de toekomst?

02.02 Josy Arens (cdH): À la suite de la décision d'Ethias et de Belfius de résilier, avec effet au premier janvier 2022, le contrat d'assurance du groupe pour un second pilier de pension des agents contractuels locaux, je n'ai qu'une seule question à poser: qu'allons-nous faire pour sortir de ces difficultés? Je me permets d'insister: il ne s'agit pas d'une pension complémentaire mais d'un complément de pension indispensable pour les agents concernés. Ils ont travaillé une bonne partie de leur vie dans les administrations, ont le même traitement que celles et ceux qui sont statutaires et aujourd'hui, ils risquent de toucher 40 % de pension en moins que ces derniers, d'après les calculs que nous avons pu faire dans ma propre administration communale.

Allez-vous lancer un marché public pour trouver un nouvel organisme capable de gérer cette situation?

Comment et par qui les réserves constituées seront-elles maintenant gérées? Nos différentes communes ont constitué des réserves parfois très importantes. Dans ma commune par exemple, nous avons choisi le maximum possible pour ces agents. J'insiste encore sur le fait qu'il y a les finances communales, mais il y a des agents qui, à défaut de trouver une solution, toucheront une pension inacceptable pour des travailleurs.

Je connais votre fibre sociale, je compte donc vraiment sur vos décisions pour que nous puissions, ensemble, trouver une solution à cet important problème pour nos communes et pour nos agents contractuels.

02.03 Catherine Fonck (cdH): Sans nous être vraiment concertés, nous avons la même question. Mon collègue Josy Arens l'a très bien posée, je ne vais rien rajouter.

02.04 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, Belfius en Ethias lieten in een brief weten dat zij verzaken aan het verdere beheer van de aanvullende pensioenen van bijna 100.000 contractuele ambtenaren en 850 lokale besturen.

Dat komt voor oningewijden als een donderslag bij heldere hemel omdat enkele jaren geleden de verzekeringsmaatschappijen nog

Belfius et Ethias ont annoncé leur intention de ne plus traiter les pensions complémentaires des fonctionnaires. Environ 100 000 travailleurs contractuels des pouvoirs locaux sont affiliés à cette assurance de groupe.

Le gouvernement était-il informé de cette décision? Les pouvoirs locaux et le gouvernement fédéral ont-ils été consultés? Cette décision pourrait-elle encore être revue? Quelles en sont les conséquences pour les affiliés?

02.02 Josy Arens (cdH): Door de beslissing van Ethias en Belfius om met ingang van 1 januari 2022 het groepsverzekeringscontract voor de tweede pensioenpijler van lokale contractuele ambtenaren op te zeggen, zullen deze ambtenaren een broodnodig aanvullend pensioen verliezen. Ze hebben een groot deel van hun leven in overheidsdienst gewerkt, krijgen dezelfde bezoldiging als statutaire ambtenaren, maar lopen vandaag het risico 40 % minder pensioen te krijgen dan die statutairen.

Wat zult u hieraan doen? Zult u een openbare aanbesteding uitschrijven om een nieuwe instelling te vinden die het stokje kan overnemen?

Hoe en door wie zullen de opgebouwde reserves voortaan beheerd worden?

02.04 Ellen Samyn (VB): Il y a quelques années, les compagnies d'assurances se battaient encore pour pouvoir gérer le fonds de pension.

Quelle est la raison de la rupture

onder elkaar streden om het pensioenfonds te mogen beheren.

Mevrouw de minister, wat is de reden voor het verbreken van het contract door Belfius en Ethias?

Kunnen zij dit contractueel doen, en wat is dan de opzegdatum?

Hoe groot is het kapitaal dat op dit moment door het fonds wordt beheerd?

Wat is de solvabiliteitsratio van het fonds op dit moment?

Hebt u een oplossing voor dit dossier? Zo ja, welke stappen hebt u ondertussen ondernomen?

02.05 Sophie Thémont (PS): Madame la ministre, je ne serai pas redondante, mais ce contrat-cadre a été aujourd'hui dénoncé par deux institutions publiques qui estiment que les taux d'intérêt actuels ne sont pas suffisants pour maintenir les conditions stipulées dans le contrat. Les rendements actuels ne couvriraient même pas l'inflation. Un déséquilibre économique structurel serait donc apparu entre les droits et les obligations mutuelles des parties.

La situation actuelle génère un sentiment d'insécurité juridique pour les affiliés concernés. J'aurais voulu savoir si vous aviez rencontré Belfius et Ethias afin de dégager des pistes pour améliorer cette situation et ainsi rassurer les 100 000 travailleurs contractuels concernés par cette annonce. Je vous remercie.

02.06 Christophe Bombled (MR): Madame la ministre, je vous avais déjà interrogée en séance plénière il y a quelque temps. En l'état actuel de la législation, les autorités locales qui ont mis en place un second pilier de pension pour leurs agents contractuels répondant aux conditions portées par l'article 20 de la loi du 24 octobre 2011, bénéficient d'un incitant consistant en la réduction de leur cotisation de responsabilisation.

À la suite de la décision de juin 2021 de Belfius et d'Ethias – cela a été évoqué par mes collègues – de résilier le contrat d'assurance-groupe avec effet au 1er janvier 2022, les pouvoirs locaux qui subissent cette décision unilatérale pourront difficilement être en ordre début 2022 pour bénéficier du maintien de l'incitant qui leur était appliqué jusque-là, dès lors qu'ils étaient dans les conditions de l'article 20 ou étaient en voie de s'y conformer.

Madame la ministre, pouvez-vous garantir qu'une certaine flexibilité sera de mise dans l'application de l'incitant fédéral précité, en permettant aux autorités locales de ne pas être pénalisées si elles n'ont pas pu désigner un nouvel organisme de pension pour le 1er janvier 2022? À quelles conditions les autorités locales devront-elles satisfaire pour bénéficier de cette flexibilité éventuelle?

Je vous remercie.

du contrat? Cette rupture est-elle légale? Quelle est la date de résiliation? Quelle est l'étendue du capital géré? Quel est le taux de solvabilité du fonds? Quelles démarches la ministre a-t-elle entamées?

02.05 Sophie Thémont (PS): Die raamovereenkomst werd door twee overheidsinstellingen aan de kaak gesteld. Zij zijn van mening dat de huidige intrestvoeten te laag zijn om de in het contract vermelde voorwaarden te kunnen waarborgen. Deze situatie creëert rechtsonzekerheid voor de aangesloten medewerkers.

Hebt u een ontmoeting gehad met Belfius en Ethias om verbeteringen aan te brengen en de 100.000 contractuele medewerkers op wie dit bericht betrekking heeft gerust te stellen?

02.06 Christophe Bombled (MR): De lokale overheden die een tweede pensioenpijl ingevoerd hebben voor hun contractuele personeelsleden en aan de voorwaarden in artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 voldoen, genieten een korting op hun responsabiliseringsbijdrage.

Door de beslissing van Belfius en Ethias van juni 2021 om het groepsverzekeringscontract per 1 januari 2022 op te zeggen zal het voor de lokale besturen moeilijk zijn om begin 2022 in orde te zijn en de korting die ze tot dan toe kregen te behouden.

Kunt u garanderen dat men zich flexibel zal opstellen bij de toepassing van die federale stimulans, zodat de lokale overheden niet gestraft worden als ze tegen 1 januari 2022 geen nieuwe

02.07 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, chers collègues, comme vous, j'ai été surprise par la nouvelle de l'annulation du contrat du consortium Belfius-Ethias. Les assureurs ne m'ont pas consultée, ni mes services. D'après mes renseignements, ils n'ont pas consulté les communes au préalable non plus. C'est regrettable car leur décision a des conséquences importantes pour les communes concernées.

Le contrat-cadre prévoit la possibilité de résilier les contrats tous les six ans et les assureurs ont maintenant fait usage de cette possibilité.

Ik wil in dat verband drie zaken benadrukken. De pensioenrechten die tot vandaag zijn opgebouwd, zijn veilig en gewaarborgd.

Je le répète aussi en français, monsieur Arens, pour rassurer les 100 000 travailleurs: les droits des pensions accumulés jusqu'ici sont sûrs et garantis. Il n'y a pas de problème par rapport aux travailleurs.

Op 30 juni 2021 ging het om 425 miljoen euro. De opzegging van het contract betekent enkel dat de verzekeraar vanaf 1 januari 2022 geen nieuwe premies meer zal innen. Voor de premies die in het verleden werden gestort, blijven alle waarborgen gelden. Ze blijven na 2022 doorlopen totdat de betrokken personeelsleden met pensioen gaan. Daarover bestaat geen enkele twijfel.

De praktische uitdaging van de gemeenten is nu om een nieuwe beheerder aan te wijzen voor de bijdragen die ze zullen storten vanaf het jaar 2022. Sommige gemeenten hadden in feite al eerder zelf het initiatief genomen om op zoek te gaan naar een andere pensioeninstelling en dus om niet langer een beroep te doen op het consortium.

Cela m'amène à mon deuxième point. Il s'agit principalement d'une compétence des autorités locales, puisque chaque commune décide de manière autonome de l'introduction d'une pension complémentaire et de son mode de gestion. Il en a toujours été ainsi.

Cela ne signifie pas que les communes soient livrées à elles-mêmes. Par le passé, le gouvernement a joué un rôle de soutien en ce domaine, notamment en remplissant le rôle de centrale d'achat. Le gouvernement fédéral est prêt à continuer à remplir ce rôle et à fournir un soutien pratique continu aux municipalités, du moins dans la mesure où les communes le demandent. L'on ne peut, certes, pas se substituer aux communes.

pensioeninstantie aangeduid hebben? Aan welke voorwaarden zullen ze moeten voldoen om van die flexibiliteit te kunnen gebruikmaken?

02.07 Minister Karine Lalieux: Net zoals u was ik verrast door het nieuws dat het consortium Belfius-Ethias het contract opzegt. De verzekeraars hebben hierover noch met mij, noch met mijn diensten overleg gepleegd, en evenmin met de gemeenten.

De kaderovereenkomst voorziet in de mogelijkheid om de contracten om de zes jaar op te zeggen en de verzekeraars hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

Les droits de pension accumulés jusqu'à présent sont sûrs et garantis.

Er is geen probleem wat de werknemers betreft.

Le 30 juin 2021, les droits accumulés s'élevaient à 425 millions d'euros. La résiliation du contrat signifie que plus aucune prime ne sera perçue par l'assureur à partir de 2022. Les primes versées par le passé restent valables jusqu'à ce que l'agent concerné parte à la retraite.

Les communes doivent à présent désigner un nouveau gestionnaire. Certaines communes avaient pris les devants et avaient déjà cherché une autre institution de pension.

Dit is hoofdzakelijk een bevoegdheid de plaatselijke overheden: elke gemeente beslist autonoom over de invoering van een aanvullend pensioen en het beheer ervan.

In het verleden heeft de regering een ondersteunende rol gespeeld. De federale regering is bereid de gemeenten praktisch te blijven ondersteunen, indien ze daarom

Afin de mieux comprendre les préférences des administrations locales, j'ai pris contact avec les ministres des gouvernements régionaux et communautaires qui sont responsables des administrations locales.

De Vlaamse overheid heeft me laten weten dat de Vlaamse gemeenten geen beroep meer zullen doen op een eventuele federale aanbesteding en dat zij op dat moment reeds aan een eigen oplossing werkten. Voilà pour la Flandre.

Les autres entités fédérées ont été plus surprises et ont exprimé leur intérêt pour une éventuelle initiative fédérale, sans avoir encore pu se prononcer définitivement. Elles sont en effet dans l'attente des résultats d'une étude de marché des associations des villes et communes qui est en cours. J'ai bien évidemment rencontré les représentants des associations. Il ne s'agit effectivement pas d'une décision que l'on prend à la légère.

Je suis convaincue qu'en coopération avec les entités fédérées et les autorités locales, nous pourrions assurer une transition correcte vers un nouveau système. Une étude est donc en cours dans les villes et communes wallonnes et chez Brulocalis pour la Région bruxelloise, dont nous attendons les résultats. La Flandre a quant à elle décidé de constituer son propre fonds et d'y affilier toutes ses communes.

Je suis entièrement d'accord avec Monsieur Bomblet: les administrations locales qui avaient souscrit un contrat deuxième pilier ne devraient pas et ne devront pas être victimes de cette situation. Je ne permettrai pas qu'ils perdent leur droit à l'incitant fédéral, puisque c'est à cela que vous faisiez allusion. J'ai chargé mes services d'élaborer une solution pragmatique pour l'année 2022. Cette solution consiste en une déclaration sur l'honneur dans laquelle le pouvoir local confirme que le régime des pensions sera continué - avec une contribution minimale de 3 % - et qu'il conclura une convention avec un nouvel organisme de pension dans le courant de l'année 2022. Cette convention s'appliquera rétroactivement à partir du premier janvier 2022.

Nous savons que tout le monde ne trouvera pas un contrat d'ici janvier 2022, surtout que l'Union des Villes et Communes n'est pas encore revenue vers nous et que la Région bruxelloise est en train de s'organiser pour affilier toutes ses communes. Nous attendons donc la Région wallonne. Mais dans ce contexte, toutes les communes qui feront une déclaration sur l'honneur ne seront pas sanctionnées par rapport aux incitants positifs qu'elles reçoivent aujourd'hui.

verzoeken.

Om een beter inzicht te krijgen in de voorkeuren van de plaatselijke overheden heb ik contact opgenomen met de gewest- en gemeenschapsministers die bevoegd zijn voor de plaatselijke besturen.

Les communes flamandes ne feront plus appel à une adjudication fédérale et planchent sur une solution qui leur sera propre.

De andere deelgebieden hebben aangegeven dat ze geïnteresseerd zijn in een federaal initiatief, maar wachten de resultaten van een lopende marktstudie door de vereniging van steden en gemeenten in. Samen zullen we werk kunnen maken van een vlotte overgang naar een nieuw systeem. Vlaanderen heeft beslist om zijn eigen fonds op te richten en alle Vlaamse gemeenten daarbij te laten aansluiten.

De lokale besturen die een contract voor de tweede pensioenpijl gesloten hadden, mogen niet onder deze situatie lijden. Voor 2022 zullen de lokale overheden via een verklaring op eer kunnen bevestigen dat de pensioenregeling zal worden voortgezet (minimumbijdrage van 3 %) en dat ze een overeenkomst met een nieuw organisme zullen sluiten in de loop van 2022. Die overeenkomst zal met terugwerkende kracht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2022.

We hebben nog geen verder nieuws van de vereniging van steden en gemeenten, het Brussels Gewest zet stappen om al zijn gemeenten te laten aansluiten en we wachten op bericht van het Waalse Gewest. De gemeenten die een verklaring op eer indienen, zullen geen sanctie krijgen in de zin dat ze de stimulans die ze nu krijgen zouden verliezen.

02.08 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het is belangrijk dat u hebt benadrukt dat de opgebouwde

02.08 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Le communiqué de presse était

pensioenrechten verzekerd zijn. Met het persbericht daarover werd, zoals vaak het geval is, gestreefd naar een groot aantal kliks, maar dat kan nogal paniek veroorzaken. De Vlaamse overheid heeft zelf een regeling voor de steden en gemeenten in Vlaanderen. Het is echter een goede zaak dat de federale overheid voor andere steden en gemeenten die dat wensen, opnieuw een groepsaانبesteding zal uitschrijven en ze daarbij zal ondersteunen.

Het toont het belang van een goed wettelijk pensioen aan. Men is een beetje de speelbal van de verzekeringen, ook in dit geval, zelfs al blijft het kapitaal gewaarborgd. Het is evenzeer belangrijk dat de burgers dat op *mypension.be* goed kunnen volgen als een aanvullend pensioen door verschillende pensioenfondsen of verzekeringsinstellingen is opgebouwd. Zo bewaren ze het overzicht en weten ze waarop ze recht hebben wanneer ze de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.

02.09 Josy Arens (cdH): Madame la ministre, je vous remercie de votre réponse.

Dans un premier temps, vous m'avez indiqué que les droits de pension seraient garantis. C'est essentiel, parce que de nombreuses craintes s'étaient exprimées du côté des agents. Dans un deuxième temps, vous vous êtes adressée au gouvernement wallon – mais, si j'ai bien compris, sans encore avoir obtenu de réponse.

Vous insistez ensuite, tout comme moi, sur l'absence de sanctions contre les municipalités qui ont adhéré au mécanisme de cotisation spéciale. C'est également fondamental.

De même, l'Union des Villes et Communes a lancé une enquête auprès des mandataires locaux afin de savoir ce que les communes souhaitent comme nouveau mécanisme. J'insiste donc avec force sur le rôle que doit remplir le gouvernement fédéral en vue de garantir véritablement ce que j'ai dénommé tout à l'heure un complément de pension indispensable à ces agents.

02.10 Ellen Samyn (VB): Dat Belfius en Ethias het beheer van het consortium opzeggen, is hun goed recht. De economische realiteit is dat het, door de zeer lage en zelfs negatieve rentes op de internationale markten, zeer moeilijk is een contractueel opgelegde opbrengst te garanderen, tenzij men risico's wil nemen en gaat gokken op de beurs.

De lage rentes zijn natuurlijk niet uw verantwoordelijkheid, maar toch zal de overheid moeten bekijken wat ze kan doen. Wat nu gebeurt met dit pensioenfonds, zou immers ook kunnen gebeuren met tal van andere pensioenfondsen, en dan komt zowel de tweede als de derde pijler in gevaar en zult u alles op alles moeten zetten om de 1^e pijler van de pensioenen te versterken. Op dat vlak hebben we het voorbije jaar niet het minste initiatief gezien bij de regering. Die ontwikkeling baart ons grote zorgen.

Is er uiteindelijk een aanbesteding uitgeschreven?

Wie zal opraaien voor de 3 % gewaarborgd rendement op het kapitaal?

assez sensationnel, mais les droits de pension constitués demeurent garantis et l'autorité flamande dispose d'un régime pour les villes et les communes flamandes. C'est une bonne chose que le pouvoir fédéral émette un nouvel appel d'offres groupé pour les villes et les communes qui le souhaitent.

Cette question montre l'importance d'une bonne pension légale. En outre, les citoyens doivent pouvoir suivre convenablement l'évolution de leur pension complémentaire sur *mypension.be*.

02.09 Josy Arens (cdH): De pensioenrechten zijn gewaarborgd, wat een geruststelling is voor de medewerkers. Net als u onderstreept ik dat de gemeenten die in het systeem van de bijzondere bijdrage gestapt zijn, niet benadeeld zullen worden. Het federale Parlement moet het nodige doen om het aanvullende pensioen, dat die personeelsleden broodnodig hebben, te waarborgen.

02.10 Ellen Samyn (VB): En raison des faibles taux d'intérêt sur les marchés internationaux, il est très difficile de garantir un rendement imposé contractuellement. L'autorité publique va devoir examiner de quelle manière elle peut intervenir. D'autres fonds de pension pourraient en effet connaître le même sort. Nous n'avons cependant vu aucune initiative du gouvernement à cet égard.

Qui va assumer les 3 % de rendement garanti sur le capital?

02.11 Sophie Thémont (PS): Je remercie la ministre pour sa réponse. J'entends que vous souhaitez apporter un soutien aux communes impactées par ce changement en remplissant le rôle de centrale d'achats de manière transversale étant donné que cela dépend des ministres régionaux et communautaires. Il est très important que les fonctionnaires concernés voient leur pension garantie, car il va falloir communiquer pour les rassurer puisqu'ils se posent des questions.

02.11 Sophie Thémont (PS): Ik begrijp de steun die u wilt verlenen aan de gemeenten die door deze wijziging getroffen zijn, met name door de rol van aankoopcentrale te vervullen. Het belangrijkste is dat de pensioenrechten van de betrokken ambtenaren gewaarborgd zijn.

02.12 Christophe Bombled (MR): Vos réponses apportent un peu d'oxygène aux pouvoirs locaux. Cependant, l'on peut toujours contester la pertinence de ce mécanisme qui introduit un 'incitant' financier en vue de réduire la cotisation de responsabilisation. En effet, appartient-il aux autorités publiques locales de financer un incitant destiné à réduire une cotisation? Cette problématique permet aussi de mettre en lumière la rentabilité des pensions complémentaires. En effet, la législation prévoit que si le rendement d'assurance est plus faible que le rendement légal (1,75 %) la différence est à charge de l'employeur. Vu le contexte de taux d'intérêts très faibles depuis de nombreuses années, une réflexion mérite d'être menée afin d'étudier l'opportunité d'une révision du système.

02.12 Christophe Bombled (MR): Men kan altijd de gegrondheid betwisten van een systeem waarbij er een financiële stimulans wordt ingevoerd om de responsabiliseringsbijdrage te beperken. Behoort die taak de lokale overheid toe?

Als het rendement van de verzekering lager uitvalt dan de wettelijke rendementsgarantie, moet de werkgever volgens de wet het verschil bijpassen. Aangezien de rentevoet al lang zeer laag staat, zou men moeten overwegen het systeem te herzien.

02.13 Karine Lalieux, ministre: je partage, monsieur Bombled!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De kinderarmoede" (55018844C)

03 Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La pauvreté infantile" (55018844C)

03.01 Ellen Samyn (VB): Ik verwijs naar mijn schriftelijk ingediende vraag.

De wereldwijde strijd tegen kinderarmoede is een zaak die ons allen na aan het hart ligt. Zeer recent heeft u overleg gepleegd met de Europese Commissie (Rapport Child Guarantee van maart 2021 en Unicef die deze actie wereldwijd coördineert, dit in het kader van uw 'globaal actieplan tegen armoede' en dus ook kinderarmoede dat we verwachten tegen september.

De cijfers van de kansarmoede bij kinderen in Vlaanderen zijn ietwat verbeterd (maar blijven relatief hoog). Het blijkt dat de inzet van brugpersonen de kansarmoede sneller kan detecteren zodat er sneller kan worden ingegrepen. Op Belgisch niveau is er evenwel een verslechtering van de situatie, ook omwille van de coronacrisis.

De strijd tegen kansarmoede wordt zowel op het lokale niveau (de OCMW's) als op het regionale en federale niveau gevoerd. Op lokaal niveau in Vlaanderen dringt men aan dat bepaalde premies automatisch zouden worden toegekend omdat de weg naar de

03.01 Ellen Samyn (VB): *Si les chiffres relatifs à la pauvreté infantile ont légèrement reculé en Flandre, ils n'en demeurent pas moins relativement élevés. À l'échelle du pays, la situation se dégrade, la crise sanitaire n'ayant pas arrangé la situation.*

Quelles ont été les suggestions formulées par la Commission européenne et par l'Unicef pour poursuivre la lutte contre ce phénomène? La ministre envisage-t-elle de mobiliser des personnes relais pour détecter plus rapidement les situations de pauvreté et agir, par conséquent, plus vite? Envisage-t-elle d'automatiser l'octroi de certaines

premies soms te ingewikkeld is voor bepaalde mensen.

primes?

Welke suggesties werden door de Europese Commissie en Unicef gedaan om de Belgische situatie van kinderarmoede verder aan te pakken?

Heeft u ook contact gehad met de regionale en lokale actoren en meer bepaald deze in Vlaanderen aangezien zij er via de brugpersonen in slagen de kinderarmoede ietwat te verbeteren.

Wat zal u doen met de suggestie om bepaalde premies automatisch toe te kennen.

03.02 Minister **Karine Lalieux**: Zoals ik al heb uitgelegd, zal de strijd tegen kinderarmoede deel uitmaken van het plan tegen armoede en ongelijkheid. Kinderen zijn arm omdat hun ouders arm zijn. De ongelijkheid is alleen maar toegenomen door de crisis. Daarom is een globale, krachtige en proactieve aanpak nodig. Jongeren zijn onze toekomst. We moeten er dan ook in investeren. Een goede samenwerking met de deelstaten, die in grote mate bevoegd zijn voor het beleid inzake kinderen, is cruciaal. Dat geldt voor het armoedeplan maar ook voor de uitvoering van de Europese kindergarantie die alle lidstaten hebben goedgekeurd.

Wij moeten samenwerken, zowel in eigen land als met de lidstaten. België zal constructief meewerken aan het succes van de kindergarantie. Zo heb ik op 10 juni een uitwisseling van goede praktijken tussen de lidstaten bijgewoond, op initiatief van het Portugese voorzitterschap en Unicef.

Wat de premies betreft, zijn er twee kwesties van belang: de automatische toekenning van de rechten en de non take up van rechten. Beide thema's zullen worden behandeld in het armoedeplan. We moeten de aanvraagprocedure zo eenvoudig mogelijk maken en de meest kwetsbare groepen begeleiden.

Initiatieven zoals de brugpersonen en projecten zoals Miriam en Housing First tonen het belang aan van de goede begeleiding om armoede duurzaam aan te pakken. Dat er nu in Vlaanderen minder wordt geïnvesteerd in het groeipakket, is een bijzonder signaal.

03.02 **Karine Lalieux**, ministre: La lutte contre la pauvreté infantile fera partie du plan de lutte contre la pauvreté et les inégalités. Ces enfants sont pauvres parce que leurs parents sont pauvres. Les inégalités n'ont fait qu'augmenter en raison de la crise. Une bonne coopération avec les entités fédérées, qui sont compétentes dans une large mesure pour la politique relative aux enfants, est cruciale. Cela vaut pour le plan de lutte contre la pauvreté, mais aussi pour la mise en œuvre de la garantie européenne pour l'enfance.

Le 10 juin dernier, j'ai assisté à un échange de bonnes pratiques entre les États membres, sur l'initiative de la présidence portugaise et de l'Unicef.

S'agissant des primes, deux questions sont primordiales: l'octroi automatique des droits et la non-revendication des droits. Ces deux thèmes seront traités dans le plan de lutte contre la pauvreté. Nous devons simplifier autant que possible la procédure de demande et assister les groupes les plus vulnérables.

Les initiatives telles que les personnes relais et les projets tels que Miriam et Housing First montrent l'importance d'un bon accompagnement. L'actuelle réduction des investissements dans le panier de croissance ("*groeipakket*") en Flandre constitue un signal particulier.

03.03 **Ellen Samyn** (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

03.03 **Ellen Samyn** (VB): Il y a lieu de faire bien davantage si l'on

De wereldwijde strijd tegen kinderarmoede is een zaak die ieder van ons heel na aan het hart ligt. Wij herhalen dat veel meer moet gebeuren, om kinderarmoede uit de wereld te helpen. Immers, wat vaak begint bij kinderarmoede, eindigt helaas in een leven vol miserie.

De kinderen krijgen door de situatie waarin zij zitten, weinig of geen kansen, wat op jonge leeftijd al resulteert in bijvoorbeeld leerachterstand. Een ondermaatse opleiding of geen opleiding resulteert finaal in een zwakke positie op de arbeidsmarkt. Daarvan zijn de werkloosheidscijfers helaas het mooie bewijs. Hoe lager de opleidingsgraad, hoe minder kans op werk.

Er moet dus veel meer worden ingezet, om het probleem bij de wortel aan te pakken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'obtention de la fiche pension" (55019255C)

04 Vraag van Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het ontvangen van de pensioenfiche" (55019255C)

04.01 Catherine Fonck (cdH): *Madame la ministre, l'administration fédérale a récemment pris certaines dispositions dans le cadre de la distribution des fiches pensions. Les pensionnés ne recevront désormais plus leur fiche fiscale au format papier, comme cela a été annoncé par le SFP. Le Service Pensions communiquera les montants de pension directement au SPF Finances et ne les enverra plus sur papier aux pensionnés. Ces dispositions ont trait à la numérisation de la fiche pension, ce qui pose bien sûr un grand problème du point de vue de l'équité entre les citoyens. En effet, bon nombre d'entre eux ne sont pas encore numérisés et se retrouvent donc dans une situation discriminante.*

Le SPF a annoncé vouloir continuer à envoyer les fiches pension en version papier à certains pensionnés, entre autres à ceux qui en auront fait la demande.

Comment les catégories de pensionnés ayant droit à la version papier de la fiche pension ont-elles été déterminées ?

Comment assurez-vous une procédure aussi simple que possible pour les pensionnés qui souhaitent faire la demande d'une fiche papier ?

Y a-t-il des mécanismes en place pour vérifier si le pensionné a bel et bien eu accès à sa fiche pension, dans le cas où la demande précitée n'aurait pas (encore) été demandée ?

Avez-vous déjà pu rassembler des données concernant le nombre de demandes de fiche papier ou de fiches remplies de manière numérique jusqu'à présent ?

Avez-vous mis en place un système permettant de répondre aux préoccupations et interrogations des pensionnés non numérisés ?

veut éradiquer la pauvreté infantile. Il faut s'attaquer au problème à la racine parce qu'un enfant qui naît dans la pauvreté finira souvent sa vie dans la misère.

04.01 Catherine Fonck (cdH): *De gepensioneerden zullen geen papieren versie van hun fiscale fiche meer ontvangen. De Federale Pensioendienst zal de pensioenbedragen rechtstreeks aan de FOD Financiën meedelen. Dat doet een billijkheidsprobleem rijzen. Vele burgers hebben immers geen toegang tot digitale middelen. De FOD heeft gemeld te willen voortgaan met de verzending van een papieren versie van de pensioenfiches naar bepaalde gepensioneerden, onder meer naar degenen die daarvoor een aanvraag ingediend hebben.*

Hoe heeft men bepaald welke categorieën van gepensioneerden recht hebben op een papieren versie van de pensioenfiche? Zult u zorgen voor een eenvoudige aanvraagprocedure voor de gepensioneerden die een papieren versie willen ontvangen? Kan men verifiëren of deze mensen toegang hebben tot hun fiche?

Beschikt u over het aantal aanvragen van papieren fiches die tot nu toe ingediend werden? Wat doet u voor de gepensioneerden die geen toegang hebben tot

digitale middelen?

04.02 Karine Lalieux, ministre: Chère collègue, l'accessibilité des fiches de pension est indispensable. Outre la numérisation croissante, l'accessibilité physique est également essentielle, et en particulier pour les groupes vulnérables. Mon principe est le suivant: *Digital by default but not digital only*. Le principe a également été suivi en ce qui concerne la fiche fiscale. Nous supprimons le papier lorsqu'il est superflu mais uniquement dans ce cas. Sur cette base, les personnes suivantes reçoivent encore leur fiche papier: les pensionnés qui remplissent leur déclaration fiscale sur papier, les pensionnés qui ne reçoivent pas de proposition de déclaration simplifiée et les pensionnés qui vivent à l'étranger. Depuis 2021, s'y ajoutent aussi les administrateurs et les veuves et veufs pour la fiche de leur conjoint ou conjointe décédée.

Les autres pensionnés qui souhaitent disposer d'une fiche papier peuvent en faire la demande gratuitement, soit en ligne, soit par téléphone. À cet égard, nous faisons tout pour que le seuil soit le plus bas possible. Le centre de contact du SFP est joignable via le numéro gratuit 1765 et un menu d'option spécial a été mis en place pour les fiches fiscales. Les citoyens peuvent également joindre le SFP par le biais du formulaire de contact sur le site internet. En plus, le samedi 25 juin et le dimanche 26 juin au matin, le *call center* du SFP a été exceptionnellement ouvert pour répondre aux questions des pensionnés sur les fiches fiscales.

En 2021, environ 98 000 fiches fiscales ont été ainsi demandées, ce qui est nettement moins qu'en 2020, où on comptait encore plus de 120 000 demandes d'information. L'analyse des questions reçues par le centre de contact permet de suivre et, si nécessaire, d'adapter le système. L'envoi automatique d'une fiche papier aux veuves et aux administrateurs par exemple, à partir de 2021, en est une illustration. C'est en effet suite à l'analyse des demandes qui étaient parvenues au *call center* qu'on le fait maintenant automatiquement. En effet, en 2020, le centre de contact avait remarqué qu'un plus grand besoin s'était manifesté chez certaines catégories de personnes.

04.03 Catherine Fonck (cdH): Madame la ministre, je vous remercie.

Je dois comprendre de votre réponse que l'annonce faite par le SPF Pensions était en fait liée au contexte exceptionnel du coronavirus. C'était évidemment une situation difficile pendant la crise sanitaire. C'était cela qui avait justifié la fin de l'envoi papier de la fiche pension. Mais, dans le fond, ce n'était pas une décision temporaire. C'est devenu entre-temps une décision définitive, qu'il y ait ou non – c'est moins clair – un lien avec la crise du coronavirus.

Par rapport à cela, il y a encore aujourd'hui une réalité parmi les aînés: une fracture numérique non négligeable. J'entends bien que

04.02 Minister Karine Lalieux: Ondanks de toenemende digitalisering blijft de fysieke toegang tot de pensioendiensten essentieel, in het bijzonder voor kwetsbare groepen. Ik hanteer het principe dat digitaal de defaultoptie moet zijn, maar niet de enige optie mag zijn. Dat principe werd toegepast op de fiscale fiche. We laten de papieren fiche alleen achterwege wanneer die overbodig is.

Gepensioneerden die hun belastingaangifte op papier invullen, gepensioneerden die geen voorstel tot vereenvoudigde aangifte krijgen en gepensioneerden die in het buitenland wonen krijgen hun fiche nog op papier, net zoals – sinds 2021 – bewindvoerders en weduwen die de fiche van hun overleden echtgenoot op papier krijgen. Alle anderen kunnen online of per telefoon gratis een papieren versie vragen. Burgers kunnen de FOD ook contacteren via het contactformulier op de website. Op zaterdag 25 en zondag 26 juni was het contactcentrum van de FOD uitzonderlijk geopend om te antwoorden op vragen met betrekking tot de fiscale fiches.

In 2021 werden er 98.000 fiches aangevraagd, tegenover 120.000 in 2020. Dankzij een analyse van de vragen kan het systeem bijgesteld worden, zoals blijkt uit het toezenden van de fiches aan weduwen en bewindvoerders.

04.03 Catherine Fonck (cdH): De aankondiging door de FOD Pensioenen hield verband met de gezondheidscrisis: in die moeilijke was een tijdelijke beslissing gerechtvaardigd, maar die is uiteindelijk definitief geworden. De digitale kloof bestaat nog altijd en nu de banken sommige cliënten in de kou laten staan is het goed dat men toeziet op een goede openbare dienstverlening voor iedereen, ook voor degenen die

des dispositions sont prises pour pouvoir la compenser. Mais les aînés doivent effectuer une série de démarches. On parle beaucoup des banques qui se détournent de ces citoyens et il me semble important que, du côté des services publics, on reste particulièrement attentif à maintenir un service public dans toutes ses dimensions, y compris pour les personnes qui sont non numérisées ou moins en capacité de s'en servir.

J'ai été contactée par différentes personnes pensionnées et je resterai attentive à ce que le gouvernement garantisse ce service de nature publique pour tous.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De subsidie aan het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding" (55019327C)

05 Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le subside octroyé au Réseau Belge de Lutte contre la Pauvreté" (55019327C)

05.01 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, u weet ondertussen dat armoedebestrijding mijn partij na aan het hart ligt. Door de coronacrisis staan alle lichten op rood, donkerrood zelfs. Er is dringend werk aan de winkel.

U heeft zeer recent een subsidie toegekend aan het Belgisch Netwerk voor Armoedebestrijding. Ik heb hierover een aantal vragen.

Welk bedrag werd toegekend aan het BAPN? Op welke basis is de keuze gevallen voor het BAPN en geen andere vereniging die actief is binnen de armoedebestrijding? Welke specifieke eisen werden gesteld naar de besteding van deze subsidie? Welke doelstellingen zijn vooropgesteld? Welke rapportering is voorzien?

05.01 Ellen Samyn (VB): La lutte contre la pauvreté est un thème cher à mon parti. La crise du coronavirus a encore aggravé la précarité. La ministre a récemment octroyé une subvention au Réseau belge de lutte contre la pauvreté (BAPN).

Quel est le montant de cette subvention? Pourquoi cette organisation a-t-elle été choisie? Quelles sont les conditions associées à l'affectation de cet argent? Quels sont les objectifs? Quelles sont les obligations en matière d'informations?

05.02 Minister Karine Lalieux: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Samyn, het BAPN zal een subsidie van 235.000 euro ontvangen om de stem van de personen in armoede te laten horen in de federale armoedebestrijding. Het BAPN ontvangt sinds 2012 een subsidie. Het is belangrijk dat deze organisatie de vier regionale netwerken tegen armoede overkoepelt die in hun regio personen die zelf in armoede leven aan het woord laten.

Deze subsidie zal worden gebruikt om de participatie van mensen in armoede in beleidsprocessen te garanderen. Het BAPN zal specifieke beleidsaanbevelingen en adviezen geven. Daarnaast zal het BAPN de sociale gevolgen van de gezondheidscrisis blijven opvolgen en rapporteren.

Deze verschillende vormen van advies zal het BAPN ook actief voorstellen op het Belgische Platform tegen Armoede en Sociale Uitsluiting. Om de drie maanden zal het BAPN zijn werkzaamheden voorstellen op een begeleidingscomité. Van het BAPN wordt ook verwacht dat het ook een zowel inhoudelijke als financiële slotrapportage indient tegen 28 februari 2022. Deze evaluatie zal de

05.02 Karine Lalieux, ministre: Le RBLP reçoit 235 000 euros afin de donner l'opportunité aux personnes en situation de précarité de faire entendre leur voix dans le cadre de l'action fédérale de lutte contre la pauvreté. Une subvention est allouée à cette organisation depuis 2012. Le RBLP chapeaute les quatre réseaux régionaux de lutte contre la pauvreté qui donnent la parole dans leur région aux personnes qui vivent dans la pauvreté. Cet argent sera utilisé pour garantir la participation des personnes pauvres aux processus politiques. Le RBLP formulera des recommandations et des avis spécifiques. Il présentera un rapport trimestriel de ses travaux

basis vormen voor de verantwoording van de gemaakte kosten en de uitbetaling van het resterende subsidiebedrag.

sur la Plateforme belge de lutte contre la pauvreté et l'Exclusion sociale. Un rapport d'activités et financier devra aussi être présenté fin février 2022.

05.03 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, dat u subsidies toekent aan organisaties die aan armoedebestrijding doen is een goede zaak. We stellen echter vast, niet alleen in dit dossier, dat de wijze waarop u subsidies toekent aan deze of gene organisatie nattevingerwerk is. We hebben al heel wat vragen gesteld over subsidies die u toekende in het kader van armoedebestrijding, daklozenopvang, voedselhulp en dergelijke. We weten ook uit tal van andere dossiers – weliswaar niet de uwe – dat het af en toe compleet fout loopt bij het toekennen van subsidies. Enige transparantie op dit vlak zou getuigen van meer respect voor de democratie.

05.03 Ellen Samyn (VB): Il est positif que les organisations qui luttent contre la pauvreté reçoivent des subventions, mais cela ne doit pas se faire de façon inconsidérée. Ce ne serait pas la première fois que les subventions ne sont pas utilisées à bon escient. Le respect de la démocratie nécessiterait de faire preuve de davantage de transparence.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De verantwoording van de voedselhulp" (55019328C)

06 Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La justification de l'aide alimentaire" (55019328C)

06.01 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, er is een enorme stijging geweest van het aantal personen dat noodgedwongen beroep heeft moeten doen op de voedselbanken door de coronacrisis.

06.01 Ellen Samyn (VB): La crise du coronavirus a entraîné une augmentation considérable du nombre de personnes forcées de recourir aux banques alimentaires. Les autorités ont mis à juste titre de nombreux moyens supplémentaires à disposition, mais demandent aux CPAS de justifier l'affectation de ces moyens.

In het verleden heb ik u hierover al een aantal vragen gesteld. De overheid heeft dan ook terecht veel extra middelen ter beschikking gesteld om deze nood te lenigen. In de ministerraad van 24 juni 2021 werd beslist om de periode voor het indienen van de verantwoording voor de voedselhulp georganiseerd door de OCMW's te verlengen.

En vertu de quelle loi? Pourquoi d'autres bénéficiaires de subventions ne doivent-ils pas se justifier? Quels montants les CPAS ont-ils reçus et quels CPAS n'ont pas soumis leur justification à temps?

Op basis van welke wet, koninklijk of ministerieel besluit zijn de OCMW's gehouden zich te verantwoorden voor de besteding van deze middelen? Waarom dienen andere begunstigen van soortgelijke subsidies zich niet te verantwoorden? Welke OCMW's hebben genoten van deze extra middelen en voor welk bedrag? Welke OCMW's hebben niet binnen de gestelde periode hun verantwoording voorgelegd?

06.02 Minister Karine Lalieux: Mevrouw Samyn, de controles worden uitgevoerd volgens artikelen 121 en 122 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en de comptabiliteit van de federale Staat.

06.02 Karine Lalieux, ministre: Les contrôles sont effectués en vertu des articles 121 et 122 de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral. Toutes les subventions octroyées par le SPP Intégration sociale doivent être justifiées. Les conditions et le délai sont fixés par chaque arrêté de subvention.

Alle subsidies die worden toegekend door de POD Maatschappelijke Integratie moeten worden verantwoord voor alle categorieën van rechthebbenden. De rapporteringsvoorwaarden en -termijnen zijn vastgelegd in elk subsidiebesluit. Alle OCMW's van dit land hebben middelen gekregen voor voedselhulp. Drie vierde van het bedrag werd verdeeld op basis van het aantal leefloners en het resterende kwart op basis van het aantal rechthebbenden op een verhoogde tegemoetkoming. Voor Antwerpen gaat het om 95.260 euro.

Trois quarts du montant reçu par

Meer details vindt u in de bijlage van het KB van 4 juli 2021 houdende dringende maatregelen inzake voedselhulp voor de doelgroep van de gebruikers van de OCMW's.

Op uw laatste vraag kan ik nog geen antwoord geven omdat de termijn werd verlengd en dus nog steeds loopt.

Deze technische gegevens mogen vooral niet doen vergeten hoe belangrijk de subsidies zijn voor die kwetsbare personen, die deze regering volop wil steunen.

06.03 Ellen Samyn (VB): Ik herhaal ten dele wat ik in mijn vorige reactie ook al zei: er is meer transparantie nodig over de besteding van overheidsgeld. Blijkbaar zijn er OCMW's die het niet nodig vinden om binnen de gestelde termijn te antwoorden en rekenschap af te leggen over de middelen die ze krijgen. Dat is stuitend. Wat ons betreft zou u daar nog strenger tegen moeten optreden. Eventueel moet u hen gewoonweg uitsluiten van verdere extra subsidies.

Bovendien is de financiering van de OCMW's geen federale bevoegdheid meer. Dat er toch federale middelen worden doorgeschoven, druist in tegen de staatshervorming en de financiële afspraken die daarover zijn gemaakt. Federaal geld uitdelen betekent namelijk dat u het grootste deel van de rekening door de Vlamingen laat betalen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De incasso-industrie en armoede" (55019607C)

07 Question de Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'industrie du recouvrement et la pauvreté" (55019607C)

07.01 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, een vaak gehoorde klacht is dat de incasso-industrie de mensen die het financieel al moeilijk hebben de mensen nog dieper in de problemen brengen. De kosten die incassodiensten, gerechtsdeurwaarders en advocaten aanrekenen voor hun diensten zijn uitermate hoog en belopen in het geval van kleinere facturen zelfs het initieel verschuldigde bedrag. De gevolgen daarvan zijn vaak schrijnend en ontmenselijken de schuldenaar. Het gevolg is depressies, niet meer kunnen gaan werken want vaak werd de auto in beslag genomen, sociale afzondering, privéproblemen.

Mevrouw de minister, zult u in het kader van uw globaal actieplan armoedebestrijding de incasso-industrie nu eens definitief aanpakken en hierover in overleg gaan met uw collega's, de ministers van Economie en Justitie?

Zult u in overleg treden met de Gewesten en aandringen om de dienstverlening van de schuldbemiddelingsdiensten bij de OCMW's uit te breiden?

Welke oplossingen zijn er nog die u eventueel bijkomend kunt nemen om dit prangend probleem op te lossen?

un CPAS ont été calculés sur la base du nombre de bénéficiaires du revenu d'intégration et le quart restant sur la base du nombre de bénéficiaires d'une intervention majorée.

Le délai de justification ayant été prolongé, je ne peux pas répondre à la dernière question.

06.03 Ellen Samyn (VB): Apparemment, certains CPAS n'estiment pas nécessaire de justifier l'allocation de leurs moyens. C'est choquant. Il faut agir de manière plus ferme contre cette pratique, par exemple en ne leur donnant plus accès à des subsides supplémentaires à l'avenir. D'ailleurs, il n'est pas normal que les CPAS continuent à recevoir des moyens provenant du fédéral alors qu'ils ne sont plus de la compétence du fédéral.

07.01 Ellen Samyn (VB): En raison des frais élevés qu'elle réclame, l'industrie du recouvrement ne fait qu'enfoncer davantage encore dans les dettes les personnes déjà en difficulté financière.

La ministre s'attaquera-t-elle à ce problème dans le cadre de son plan d'action global de lutte contre la pauvreté et organisera-t-elle des concertations à ce sujet avec les ministres de l'Économie et de la Justice? Demandra-t-elle aux Régions d'étendre les services offerts par la médiation de dettes dans les CPAS? Quelles autres solutions peut-on proposer?

07.02 Minister **Karine Lalieux**: Mevrouw Samyn, uiteraard meten wij de omvang van de schuldenproblematiek. Ons beleid mag zeker niet kortzichtig zijn en het probleem mag niet gereduceerd worden tot minnelijke en gerechtelijke invordering. We moeten een holistische visie ontwikkelen om schuldenmechanismen een halt toe te roepen. Het armoedebestrijdingsplan, dat ik met mijn collega's zal uitwerken, zal op die leest geschoeid zijn. Ze zullen bewust gemaakt worden van de uitdagingen in hun beleidsdomeinen. Ik denk aan collega Dermagne, bevoegd voor de incassobureaus, en collega Van Quickenborne voor de kosten van gerechtsdeurwaarders. We zullen ook overleggen met de deelstaten om onze krachten te bundelen en samen oplossingen uit te werken.

Gezien de toename van het aantal schuldbemiddelingsdossiers van 35.260 in januari 2020 naar 44.772 in december 2020 pleit ik bovendien voor de herwaardering van het Schuldbemiddelingsfonds, dat OCMW's moet toelaten meer personeel in te zetten voor die opdracht, zodat ze personen met schuldbproblemen beter kunnen helpen.

07.03 **Ellen Samyn** (VB): Mevrouw de minister, dank u voor het uitgebreide antwoord.

Aangezien stilaan het einde van de coronacrisis in zicht komt, de financiële hulp aan talrijke particulieren, zelfstandigen en bedrijven wordt stopgezet en niet langer meer uitstel van betaling wordt verleend, blijven heel wat onbetaalde facturen liggen. Finaal is iedereen het erover eens dat de incassokosten te hoog zijn. Ik heb begrepen dat u samen met uw collega's ter zake een globaal actieplan zult uitwerken, opdat schuldenaars zich niet nog dieper in de schulden steken. We rekenen erop dat u dat probleem inderdaad met uw collega's aanpakt, want ook dat is armoedebestrijding.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Samengevoegde vragen van**

- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het actieplan tegen armoede" (55019625C)
- Raoul Hedebouw aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het actieplan tegen armoede" (55019633C)
- Nadia Moscufo aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het actieplan tegen armoede" (55019631C)
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het Federaal Plan Armoedebestrijding" (55019980C)
- Sofie Merckx aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het nieuwe armoedeplan en maatregelen voor de toegankelijkheid van de gezondheidszorg" (55019630C)
- Sophie Thémont aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het toekomstige federale plan tegen armoede en ongelijkheid" (55021243C)

08 **Questions jointes de**

- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le plan de lutte contre la pauvreté" (55019625C)
- Raoul Hedebouw à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le plan de lutte contre la pauvreté" (55019633C)
- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le plan de lutte contre la

07.02 **Karine Lalieux**, ministre: Le problème des dettes ne doit pas être réduit aux recouvrements amiables et judiciaires. Le plan de lutte contre la pauvreté sera fondé sur une vision holistique. M. Dermagne, dont les compétences englobent les bureaux de recouvrement, et M. Van Quickenborne, compétent en ce qui concerne le coût de l'intervention des huissiers de justice, seront impliqués dans cet exercice. Des solutions seront également recherchées avec les entités fédérées. Eu égard au nombre croissant de dossiers de médiation de dettes, j'ai l'intention de revaloriser le Fonds de Traitement du Surendettement pour que les CPAS puissent affecter davantage de personnel à cette mission.

07.03 **Ellen Samyn** (VB): La perspective d'une sortie de la crise du coronavirus s'accompagne de la suppression des mesures d'aide. De nombreuses factures resteront en souffrance. Tout le monde estime que les frais de recouvrement sont exagérés. Nous comptons sur la ministre pour qu'elle élabore un plan d'action global avec les autres ministres compétents.

pauvreté" (55019631C)

- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté" (55019980C)

- Sofie Merckx à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le nouveau plan de lutte contre la pauvreté et les mesures d'accessibilité aux soins de santé" (55019630C)

- Sophie Thémont à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le futur plan fédéral de lutte contre la pauvreté et contre les inégalités" (55021243C)

08.01 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, u gaf in de commissie al meermaals aan dat u graag nog vóór de zomer uw armoedeplan door de regering had gelooft. Daarna hoorde ik dat we het in september zouden krijgen: we zitten nog een tweetal dagen in september, en ik hoop dat het plan ons hier wordt voorgelegd en dat we het niet weer in de pers zullen moeten vernemen.

Ik ben benieuwd naar de voortgang. In *De Morgen* van vrijdag 2 juli gaf u al enkele elementen prijs. U wilt inzetten op de automatische toekenning van het sociale tarief op de telecomfactuur. Zo zou deze uitbreiden van 200.000 naar maar liefst 900.000 gezinnen. Voorts vernemen we dat u werk hoopt te maken van een meer intense begeleiding van ouders in armoede naar een baan.

Op zich zijn dat goede punten, maar als er één zaak duidelijk is geworden na deze coronacrisis, dan is het wel dat we een sterke en structurele armoedebestrijding nodig hebben. Het plan zou dus veel meer moeten omvatten en veel verder gaan dat enkel deze maatregelen. Hoe laten we bijvoorbeeld gezinnen in kansarmoede naar de dokter gaan? Veel van die gezinnen geven te kennen dat ze doktersbezoeken uitstellen omdat ze te zwaar doorwegen op hun budget.

De armoedespecialisten van het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN), die hopelijk nauw bij de uitbreiding van het plan worden betrokken, geven al enkele punten mee. Het BAPN vraagt dat de plannen voor het optrekken van de minimumuitkeringen bijgestuurd worden, zodat ze daadwerkelijk over de Europese armoedegrens worden getild. Daarna dringt zich ook de herziening van het statuut van samenwonenden op, dat tienduizenden verarmt en vooral vrouwen treft. Het BAPN pleit ervoor dat het nieuwe Armoedeplan van de federale regering de gaten in de sociale zekerheid dicht.

Wanneer zal het plan klaar zijn?

Welke andere structurele maatregelen neemt u op in het Armoedeplan? Zult u de OCMW's aanzienlijk versterken? Volgen er structurele aanpassingen in het sociaal beleid, zodat meer mensen sneller recht hebben op sociale bescherming?

Hoe zal de federale overheid precies inzetten op de activering van ouders in armoede? Het lijkt me een regionale bevoegdheid. Maakte u afspraken met de ministers op de andere beleidsniveaus?

Hebt u over het Armoedeplan al overlegd met de armoedeverenigingen?

Hoe wilt u er, ten slotte, in het armoedeplan voor zorgen dat mensen gratis naar de huisarts kunnen? Veel arbeiders met een laag loon

08.01 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): La ministre devrait présenter son plan de lutte contre la pauvreté en septembre. Nous avons déjà été informés des mesures concernant le tarif social en matière de télécommunications. Les parents en situation de pauvreté devraient bénéficier d'un accompagnement renforcé dans leur recherche d'emploi.

Cependant, il convient de déployer beaucoup plus d'efforts si nous voulons lutter de manière structurelle contre la pauvreté. Par exemple, comment nous assurons-nous que les familles en situation précaire ne reportent plus leurs consultations médicales?

Le Réseau belge de lutte contre la pauvreté (BAPN) demande que les allocations minimales soient effectivement relevées au-dessus du seuil de pauvreté européen. Le statut des cohabitants devrait également être revu. Enfin, le BAPN demande de combler les lacunes présentes dans le système de sécurité sociale.

Quand le plan sera-t-il prêt? Quelles mesures structurelles seront-elles prises? Les CPAS seront-ils renforcés? Les citoyens auront-ils droit à une protection sociale plus rapidement? Comment le gouvernement fédéral compte-t-il remettre à l'emploi les parents en situation de pauvreté? Des accords seront-ils conclus à ce sujet avec les ministres des entités fédérées? La ministre a-t-elle déjà entamé des concertations avec les associations de lutte contre la pauvreté? S'assurera-t-elle que les citoyens puissent consulter gratuitement leur médecin traitant?

hebben geen recht op een verhoogde tegemoetkoming en betalen daardoor de volle pot.

La **présidente**: Les questions de M. Hedeboom et Mme Moscufo sont sans objet.

08.02 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, uit het verslag van de ministerraad van 16 juli kregen we al enig beeld op de inhoud van het federaal plan voor armoedebestrijding dat u aan het uitwerken bent.

We zien daarin heel terecht dat er aandacht zal worden besteed aan preventie van armoede, specifieke armoedepatronen bij vrouwen en kinderarmoede. Voor ons ontbreekt er echter een punt. De armoede bij ouderen komt niet als aandachtspunt voor in uw lijst van prioriteiten. Nochtans zijn er recent nog studies verschenen die ons wijzen op de zeer precaire toestand van veel oudere armen.

Zult u in uw plan voor armoedebestrijding specifiek aandacht besteden aan hun situatie en maatregelen voorstellen?

La **présidente**: Vu son absence, la question de Mme Merckx est sans objet.

08.03 Sophie Thémont (PS): Madame la présidente, madame la ministre, notre pays a récemment dû faire face à deux crises sans précédent: la covid et les inondations. Ces deux crises ont pour point commun l'extrême fragilité dans laquelle elles ont plongé les personnes qui avaient déjà du mal à joindre les deux bouts mais également des personnes qui ne rencontraient pas spécialement de difficultés jusque là.

Des mesures d'urgence ont été mises en place et ont permis d'assurer un ultime filet de sauvetage pour de nombreux citoyens au bord du gouffre. Nous devons maintenant nous attaquer aux sources de la pauvreté structurelle afin d'éviter que ces citoyens précarisés ne soient à nouveau les premières victimes des crises.

Dans ce sens, je tiens à souligner le travail important que vous menez dans l'élaboration d'un plan fédéral de lutte contre la pauvreté et contre les inégalités.

Madame la ministre, vous aviez annoncé avoir dégagé quatre axes de travail mais aussi quatre priorités transversales. Où en êtes-vous aujourd'hui dans l'élaboration de ce plan? Vu son caractère transversal, comment assurez-vous la collaboration avec les autres membres du gouvernement? Avez-vous pu consulter les acteurs de terrain afin d'élaborer un plan ajusté aux réalités des personnes en situation de précarité?

08.04 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, chers collègues, l'accord de gouvernement prévoit l'adoption d'un plan

De **voorzitter**: De vragen van de heer Hedeboom en mevrouw Moscufo zijn zonder voorwerp.

08.02 Ellen Samyn (VB): Le rapport du Conseil des ministres du 16 juillet nous renseigne déjà sur certains éléments du plan fédéral de lutte contre la pauvreté élaboré par la ministre. La ministre accordera une attention particulière à la prévention de la pauvreté, aux formes de précarité qui touchent spécifiquement les femmes et à la pauvreté infantile.

Nous estimons qu'il manque la pauvreté des aînés parmi les points d'attention prioritaires. La ministre accordera-t-elle également de l'attention à leur situation dans son plan?

08.03 Sophie Thémont (PS): Ons land heeft te kampen gehad met twee crisissen zonder weerga – de coronapandemie en de overstromingen – die sommige mensen in zeer diepe armoede gestort hebben. Dankzij de noodmaatregelen kon er voor een uitiem vangnet gezorgd worden maar we moeten de oorzaken van de structurele armoede aanpakken om te voorkomen dat de behoeftige burgers opnieuw het eerste slachtoffer van crisissen zouden worden.

U verricht belangrijk werk bij de voorbereiding van het federaal plan ter bestrijding van armoede en ongelijkheid. U hebt aangekondigd dat u vier actiedomeinen en vier horizontale prioriteiten had vastgesteld. Hoever staat u daarmee? Hoe organiseert u de samenwerking met de andere regeringsleden? Hebt u de veldwerkers geraadpleegd?

08.04 Minister Karine Lalieux: Het regeerakkoord voorziet in de

ambitieux. C'est indispensable. En effet, les chiffres en matière de pauvreté et d'inégalité sur notre territoire étaient préoccupants avant la crise. Cette crise n'est pas terminée, comme vous l'avez dit madame Thémont, à cela s'ajoutent les conséquences des inondations.

Compte tenu de la période que nous traversons, il faut se doter d'un outil inédit.

Er is dringend nood aan een breed en structureel armoedebelied. In deze tijden van ingrijpende veranderingen zoals het klimaat, de digitalisering enzovoort mogen we niemand in de kou laten staan.

Suite à la décision du gouvernement du 16 juillet, vous l'avez rappelé, le plan fédéral de lutte contre la pauvreté est entré dans une importante phase préparatoire. Si vous le souhaitez, madame la présidente, je peux vous envoyer la note-cadre qui a été acceptée par le gouvernement, mais je crois que celle-ci est sur le site internet.

Le travail se fera en concertation avec les organisations de lutte contre la pauvreté et les autres parties prenantes. En effet, le plan sera construit avec l'aide des acteurs de terrain réunis au sein de la Plate-forme belge de lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale, et en particulier, le Réseau Belge de Lutte contre la pauvreté (BAPN), le service de lutte contre la pauvreté et les fédérations de CPAS joueront un rôle important de collecte de données et de pistes d'action.

De même, le réseau des fonctionnaires actifs dans la lutte contre la pauvreté apportera des propositions d'action dans tous les départements. J'ai déjà réuni l'ensemble de ces partenaires afin de baliser le travail à mener au cours des prochaines semaines. C'est donc en substance le même processus que celui mis en place pour le plan handicap, qui vous a été présenté la semaine dernière.

Tot slot zal een interministeriële conferentie worden georganiseerd met het oog op de noodzakelijke samenwerking. Deze betrokkenheid van iedereen op alle niveaus vind ik zeer belangrijk.

Het plan moet transversaal zijn en alle dimensies van het regeringsbeleid omvatten. Armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting zijn problemen met verschillende facetten en oorzaken. De strijd hiertegen moet dan ook op al deze fronten worden gevoerd.

Concrètement, mon souhait est de pouvoir entériner définitivement ce plan avant la fin de l'année. En ce qui concerne les mesures spécifiques sur lesquelles vous m'interrogez - par exemple en matière de santé ou de pauvreté des aînés -, il est prématuré d'y répondre puisque la concertation doit s'entreprendre. Je peux par contre vous dire qu'une lecture attentive du dernier rapport de la commission vieillissement nous apprend que la pauvreté des aînés est en train de diminuer, et grâce à l'augmentation de la pension minimale, elle ne va

goedkeuring van een ambitieus plan. Dat is nodig. De armoede- en ongelijkheidscijfers waren al vóór de crisis zorgwekkend. Daarbij komen nog de gevolgen van de overstromingen. We hebben nood aan een nieuw instrument

Il est urgent de mettre en place une politique structurelle de lutte contre la pauvreté. En cette période d'importantes mutations, nous ne pouvons en effet abandonner personne à son sort.

Het plan zal opgesteld worden in samenwerking met de actoren van het terrein van het Belgisch Platform tegen Armoede en Sociale Uitsluiting, waaronder het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN). De OCMW-federaties zullen een rol spelen op het stuk van de gegevensverzameling en de mogelijke initiatieven. Het netwerk van ambtenaren die zich voor deze strijd inzetten, zal acties voorstellen. Ik heb de partners rond de tafel gebracht om de krijtlijnen van het werk uit te zetten. De procedure is dezelfde als die voor het federale handicapplan.

Lors d'une conférence interministérielle, tous les niveaux de pouvoir participeront au plan.

Le plan doit également se pencher sur toutes les dimensions de la politique gouvernementale, la pauvreté et l'exclusion sociale ayant des causes différentes. La lutte contre la pauvreté doit donc être menée sur tous les fronts.

Ik wil dat plan vóór het einde van het jaar definitief bekrachtigen. Het is te vroeg om antwoorden te geven met betrekking tot de specifieke maatregelen waarover u me vragen stelt, want er moet nog overleg gepleegd worden. Uit jongste verslag van de Studie-

cesser de diminuer dans les années à venir. C'est un acquis dans le plan de lutte contre la pauvreté.

Je peux néanmoins vous indiquer certains chantiers qui seront au cœur du travail: l'automatisation de certains tarifs sociaux et leur élargissement aux bénéficiaires de l'intervention majorée (BIM); une réflexion sur l'individualisation des droits – j'insiste sur le terme réflexion, puisque l'individualisation des droits ne figure pas dans l'accord de gouvernement; la lutte contre le surendettement; le soutien aux familles monoparentales; le soutien au retour à l'emploi – c'est important – et l'accès à la santé pour tous. Il s'agit à ce stade d'une série d'exemples d'actions que nous aurons à mener tous ensemble. Tous les domaines de l'action publique seront d'ailleurs concernés. Pour garantir l'efficacité du plan, les acteurs de la lutte contre la pauvreté – et au premier plan les CPAS – devront bénéficier des moyens utiles pour prendre une part active au travail.

Je serai attentive à tenir le Parlement informé du travail en cours.

commissie voor de Vergrijzing blijkt dat de armoede bij ouderen afneemt. Dankzij de verhoging van het minimumpensioen zal die trend zich in de toekomst doorzetten.

Bepaalde werven zullen tijdens de werkzaamheden centraal staan: de automatische toekenning van bepaalde sociale tarieven en de uitbreiding ervan tot de personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming (RVV-status), een gedachteoefening over de individualisering van de rechten, de strijd tegen de overmatige schuldenlast, de ondersteuning van eenoudergezinnen, de terugkeer naar het werk en de toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor iedereen. Opdat het plan doeltreffend zou zijn, zullen de actoren van de armoedebestrijding – en in de eerste plaats de OCMW's – de nodige middelen moeten krijgen.

08.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik kijk alweer reikhalzend uit naar het armoedepan, net als wellicht iedereen in de commissie. Ik hoop ten volle dat rekening wordt gehouden met de input van de armoedespecialisten van het Belgisch Netwerk tegen Armoede. Ik hoop echt dat met hun input rekening wordt gehouden.

Dat betekent onder andere dat de minimumuitkeringen, die effectief tot boven de Europese armoedegrens moeten worden getild, en een herziening van het statuut voor samenwonenden absoluut tienduizenden mensen verarmt en vooral veel vrouwen treft. Dat weet u beter dan ik.

Ik voeg er zelf aan toe dat de volledige weerslag van de coronacrisis nog onderweg is. Wij zullen die weerslag nu pas effectief voelen. Er is en blijft dus meer geld nodig bij de OCMW's. Wij merken dat overal in de steden en gemeenten. De federale financiering van het leefloon moet naar honderd procent. Immers, een abrupt einde van de steun aan de OCMW's is echt geen goed idee.

Aangezien een federale aanpak ter zake absoluut noodzakelijk is, kijk ik ook uit naar de afspraken die u met uw collega-ministers hebt kunnen maken.

08.06 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Uit het antwoord op mijn specifieke vraag heb ik begrepen dat u nog niet over alle gegevens beschikt. Ik vermoed dat het plan nog niet voor meteen zal zijn.

08.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): J'espère que la ministre tiendra compte des informations fournies par le BAPN. De même, les conséquences de la crise du coronavirus n'apparaissent clairement que maintenant. Par ailleurs, des fonds plus importants doivent être accordés aux CPAS. Le revenu d'intégration doit être financé à 100 % par l'échelon fédéral.

08.06 Ellen Samyn (VB): Le nombre de personnes âgées que compte notre société va encore augmenter au cours des prochaines décennies et le problème de la pauvreté touchant les

Het is echter een feit dat de bevolking sterk veroudert. Het aantal ouderen zal trouwens de komende decennia nog toenemen. Het probleem van armoede bij ouderen zal steeds groter worden.

Het is daarom van het allergrootste belang dat ook die groep mensen niet wordt vergeten. Onze maatschappij kan het niet maken dat ouderen aan de kant worden gezet, zonder dat wij naar hen omkijken.

Armen en gepensioneerden zijn allicht niet de hardste roepers. Zij hebben geen drukingsgroep die het voor hen opneemt. Zij zijn weinig of quasi niet actief op sociale media en krijgen weinig aandacht in de pers. Dat neemt echter niet weg dat wij onze ouderen niet mogen vergeten.

08.07 Sophie Thémont (PS): Il est vrai que la pauvreté est un phénomène multidimensionnel qui nécessite une réponse multisectorielle. Elle affecte le droit à l'éducation et à la santé mentale et physique, ainsi que parfois aussi l'accès au logement. Seule une approche transversale pourra en effet apporter des moyens efficaces pour lutter contre la pauvreté. On doit plus que jamais renforcer notre système de protection sociale. Il est également nécessaire d'intensifier la lutte contre la fracture numérique, qui crée aussi des inégalités d'accès aux droits et touche surtout les personnes en situation de pauvreté. Je suivrai votre plan attentivement. Si j'ai bien compris, vous allez clarifier l'automatisation des tarifs sociaux.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van Vicky Reynaert aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het Federaal Plan Armoedebestrijding" (55021052C)

09 Question de Vicky Reynaert à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté" (55021052C)

09.01 Vicky Reynaert (Vooruit): Mijnheer de minister, in de media hebt u al enkele algemene lijnen meegegeven van uw nieuwe plan voor armoedebestrijding.

Een plan dat onder andere meer sociale rechten wil verbinden aan inkomen in plaats van statuut. Een zeer terecht streven dat moet verhinderen dat mensen hun sociale voordelen zouden verliezen wanneer ze een job vinden.

Daarnaast wordt de strijd tegen de *non-take-up* een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe plan. Een eerste noodzakelijke stap in die strijd tegen de niet-opname van sociale rechten is armoede-detectie en *outreaching* vanwege de OCMW's. Niet wachten tot mensen in armoede komen aankloppen, maar hen proactief opsporen en begeleiden in hun eigen omgeving.

De komst van een digitale rechtenverkenner, of een "sociale wiki", zoals u hebt aangekondigd op het webinar rond *non-take-up*, kan daarbij een belangrijke rol spelen. Dankzij zo'n digitale rechtenverkenner wordt de *non-take-up* meteen zichtbaar en kan, via de opname van deze rechten, het inkomen van mensen in armoede op korte tijd worden verhoogd en hun uitgaven verminderd.

personnes âgées va également s'accroître. C'est pourquoi nous ne pouvons certainement pas les oublier, même si elles ne disposent pas d'un puissant groupe de pression et reçoivent peu d'attention dans la presse.

08.07 Sophie Thémont (PS): Armoede is een fenomeen met vele facetten dat een multisectorale oplossing vergt. Men moet ons systeem voor sociale bescherming versterken en de strijd tegen de digitale kloof opvoeren.

09.01 Vicky Reynaert (Vooruit): Le nouveau plan de lutte contre la pauvreté liera davantage le bénéfice de droits sociaux aux revenus plutôt qu'au statut. La lutte contre le non-accès aux droits deviendra également un point de départ important. Une première étape nécessaire dans ce combat consiste en la détection de la pauvreté et en l'*outreaching* du côté des CPAS. L'arrivée d'un explorateur de droits numérique pourra jouer un rôle important à cet égard.

Quelles mesures en matière d'*outreaching* la ministre intégrera-t-elle dans le plan de lutte contre la pauvreté? Quelle est la date limite pour le lancement de l'explorateur de droits numérique? Le plan prévoit-il l'octroi d'une aide supplémentaire basée sur des budgets

Daarbij had ik volgende vragen. Welke initiatieven rond ondersteuning van OCMW's inzake "outreaching werken" zal u opnemen in het armoedeplan? Hoe ziet u dat exact in de praktijk? Waar ligt voor u de deadline voor de lancering van de digitale rechtenverkenner? Maakt het toekennen van aanvullende steun aan de hand van referentiebudgetten deel uit van uw plan? Zo ja, wanneer mogen OCMW's een tool verwachten om hen hierbij te helpen?

09.02 Minister **Karine Lalieux**: Geachte collega, de conceptnota van het armoedeplan die de ministerraad in juli heeft goedgekeurd, bevat inderdaad maatregelen en mogelijke oplossingen voor deze problematiek: sensibilisering, proactieve opsporing, strijden tegen de *non-take-up*.

Een van de acties die ik wil ondernemen is de OCMW's te stimuleren om proactief te sensibiliseren. Hoe dit concreet moet worden ingevuld, zal ik overleggen met de OCMW-federaties en met mijn administratie.

Hetzelfde geldt voor de sociale wiki, die wordt voorgesteld door drie administraties: Sociale Zekerheid, Maatschappelijke Integratie en Pensioenen. Dit nuttige instrument moet bijdragen tot een algemene, gestructureerde en systematische aanpak van de *non-take-up* van rechten. Het doel is een website die voor iedereen toegankelijk is, visueel, inhoudelijk qua taalgebruik enzovoort, en die informatie over alle sociale rechten biedt.

Bij de ontwikkeling van deze website zal rekening moeten worden gehouden met de specifieke noden van deze kwetsbare doelgroep. De sociale wiki zal in elk geval aansluiten bij de actie tegen de *non-take-up*. Ik pleit er dan ook voor om een budget vrij te maken voor dit belangrijk project.

Voorbij de actie die u noemt – en dit geldt voor alle acties die verbonden zijn aan het plan Armoedebestrijding – zullen de nodige middelen moeten worden vrijgemaakt. Ik reken hiervoor uiteraard op de steun van uw partij.

De tool voor referentiebudgetten wordt momenteel voorbereid en besproken met de inspecteur van Financiën, maar het is geen gemakkelijke discussie!

09.03 **Vicky Reynaert** (Vooruit): Ik zal reageren op een aantal elementen in uw antwoord. Het outreachend werken is inderdaad zeer belangrijk. Ik ben benieuwd wat het overleg met de OCMW's zal opbrengen, al heb ik al enig vermoeden over wat zal gezegd worden. Ik ben zelf voorzitter van een OCMW, en ik weet dat de brugfiguren – de buurtwerker – een enorm verschil maken, naast de maatschappelijke assistenten die werkelijk de dossiers behandelen. Het staat ook in het regeerakkoord, dus hoop ik dat het een duidelijke plaats krijgt in uw armoedeplan.

De digitale rechtenverkenner lijkt me ook een zeer belangrijk project. Ik begrijp dat er nog budget voor moet worden gevonden. Het zou mooi zijn als dat mocht gebeuren. Er bestaat hier al een aantal voorbeelden van in Vlaanderen maar die aan actualisering toe is.

Tot slot, voor de tool voor referentiebudgetten is geld vrijgemaakt, wat

de référence? Quand les CPAS peuvent-ils espérer disposer d'un outil afin de les aider dans ce domaine?

09.02 **Karine Lalieux**, ministre: Encourager les CPAS à une sensibilisation proactive est l'une des initiatives que j'entends mettre en œuvre. Je discuterai des modalités précises avec les fédérations des CPAS et avec mon administration.

Le wiki social sera proposé par les départements Sécurité sociale, Intégration sociale et Pensions. Cet instrument utile devrait contribuer à une approche générale, structurée et systématique du non-accès aux droits. L'objectif est de proposer un site internet accessible à tous. Je préconise qu'un budget soit dégagé pour cet important projet.

L'outil concernant les budgets de référence fait actuellement l'objet de discussions avec l'inspecteur des Finances, mais il ne s'agit pas de discussions faciles.

09.03 **Vicky Reynaert** (Vooruit): Le contact et la sensibilisation revêtent une importance capitale. Je suis impatiente de connaître les résultats de la concertation avec les CPAS. J'espère que les personnes intermédiaires auront clairement leur place dans le plan de lutte contre la pauvreté.

J'espère également que des budgets pourront être dégagés pour l'explorateur de droits numérique. Plusieurs exemples existent déjà en Flandre, mais ils doivent être actualisés.

een goed begin is. Ik ben blij dat u politieke aandacht besteedt aan dat dossier. De openbare aanbesteding moet uiteraard correct verlopen, maar het is goed dat het dossier politieke aandacht geniet zodat het met gepaste spoed vordert en we er niet te lang op moeten wachten.

Quant à l'outil de calcul de budgets de référence, nous notons que des fonds ont été réservés à cet effet, et c'est un bon début. La procédure de marché public doit évidemment se dérouler correctement. Espérons que nous ne devrons pas attendre trop longtemps l'issue de ce processus.

09.04 Minister **Karine Lalieux**: Ja, het is voor het begin van 2022.

09.04 **Karine Lalieux**, ministre: Ce dossier devrait aboutir début 2022.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: La question n°550198117C de M. Colebunders est transformée en question écrite.

10 Samengevoegde vragen van

- Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het rapport van de Vergrijzingscommissie" (55019817C)
- Nadia Moscufo aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het rapport van de Vergrijzingscommissie" (55019818C)
- Ellen Samyn aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De pensioenhervorming" (55020034C)
- Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De erkenning van de zwaarte van het beroep van verpleegkundige" (55020591C)

10 Questions jointes de

- Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rapport du Comité d'Étude sur le Vieillissement" (55019817C)
- Nadia Moscufo à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rapport du Comité d'Étude sur le Vieillissement" (55019818C)
- Ellen Samyn à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La réforme des pensions" (55020034C)
- Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "La reconnaissance de la pénibilité de la profession infirmière" (55020591C)

10.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): *In de kranten konden we op 10 juli de resultaten lezen van het rapport van de Vergrijzingscommissie. De miljarden vliegen ons weer om de oren. De conclusie die verschillende opiniemakers trekken is dezelfde als de afgelopen 20 jaar: meer mensen moeten langer aan het werk, anders volgt er een explosie van overheidsuitgaven (terzijde: vorige keer was het een tsunami).*

De ambities van uw regering kennen we. U wil meer vertrouwen koppelen aan financiële haalbaarheid. Pensioen- en arbeidsmarktbeleid moeten beiden afgestemd zijn op een werkzaamheidsgraad van 80%. Hoe dat pensioenbeleid er moet gaan uit zien, daar hebben we – op een paar algemeenheden in het regeerakkoord na – eigenlijk geen zicht op.

Wat we wel met zekerheid weten is dat dit dossier het politieke najaar zal beheersen.

Welke rol zal het vervroegd pensioen spelen in uw pensioenplan?

10.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): *Le rapport du Comité d'Étude sur le Vieillissement met de nouveau en garde contre une catastrophe financière si le taux d'emploi n'augmente pas. Le gouvernement souhaite relever celui-ci à 80 %. Nous ignorons toutefois comment il compte s'y prendre pour atteindre cet objectif.*

Quelle sera la place de la pension anticipée dans le plan de réforme des pensions? La ministre maintiendra-t-elle les durcissements en la matière instaurés par le gouvernement Michel? Le régime de prépension sera-t-il préservé? Qu'en est-il des métiers pénibles?

Houdt u vast aan de verstrengingen die de regering Michel heeft ingevoerd?

Is er in uw pensioenplan nog sprake van brugpensioen of gaat het stelsel helemaal op de schop?

Hoe zit het met de uitzonderingen voor de zware beroepen? Zal u daar een oplossing voor voorzien? Zo ja, welke?

Ten slotte, in de regeringsverklaring is er sprake van een groter belang van effectief gewerkte jaren voor de berekening van het minimumpensioen. Wat betekent dit voor de gelijkgestelde periodes?

10.02 Ellen Samyn (VB): Onderzoekster Marjan Maes, pensioenspecialiste aan de KU Leuven heeft dit weekend een aantal opvallende uitspraken gedaan in het kader van de op til zijnde pensioenhervorming (Doorbraak 13/8/2021). Zij pleit onomwonden om een verschillende pensioenberekening te hanteren tussen de laag- en hogegeschoolden. Deze eerste groep werkt doorgaans langer omdat ze vroeger actief worden op de arbeidsmarkt, maar hun levensverwachting is dan weer lager dan de hoog opgeleiden die later de arbeidsmarkt betreden.

Wat is uw mening over die tweeledige pensioenberekening tussen laag- en hogegeschoolden en ziet u dit doenbaar?

Hogergenoemde ziet geen graten in een minimumpensioen maar vindt integendeel dat langer werken juist moet beloond worden. Wat is uw mening daarover?

Een aparte regeling zou moeten uitgewerkt worden voor zware beroepen. Wat is uw mening hierover?

Ook viel de uitspraak te noteren dat het pensioen eigenlijk te laag is voor wie een ganse carrière heeft bijgedragen aan het systeem en dat dit te wijten is aan de besparingen uit de jaren 90. Deelt u deze mening en wat zijn uw plannen op dit vlak?

10.03 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, je suis désolée mais pour celle-ci, je ne vais pas renvoyer à ma question écrite. Elle a été jointe à des sujets, me semble-t-il, assez différents. La mienne porte spécifiquement sur la pénibilité et la reconnaissance de cette pénibilité pour les infirmiers.

Madame la ministre, j'avais déjà évoqué tout à l'heure durant le débat sur les pensions que la condition de carrière de 42 ans pour l'accès à la pension anticipée à 60 ans, sans disposition particulière pour les métiers en pénurie, met de côté toute ouverture éventuelle sur la reconnaissance de la pénibilité de la profession d'infirmier mais pas seulement.

Toutefois si je reviens sur ce point, c'est en raison de la situation extrêmement difficile sur le terrain pour les infirmiers. C'est d'autant plus vrai que ce métier est en pénurie, qu'ils sont sous pression maximale depuis un an et demi à la suite de la crise du covid qui n'a fait qu'accentuer leur charge de travail. Un certain nombre d'entre eux a été aussi malheureusement touché par la maladie ou par l'absence

Quelle sera l'incidence sur les périodes assimilées du poids plus important accordé aux années de travail effectif?

10.02 Ellen Samyn (VB): La chercheuse Marjan Maes, spécialiste des pensions à la KU Leuven, a tenu des propos singuliers ce week-end. Elle plaide ouvertement en faveur de l'utilisation d'un calcul différent de la pension des personnes faiblement et hautement qualifiées. Le premier groupe travaille généralement plus longtemps et meurt plus tôt que l'autre. Selon la chercheuse, il convient de récompenser l'allongement de la carrière. Elle souhaite également un régime distinct pour les métiers pénibles. Qu'en pense la ministre?

La chercheuse affirme que la pension est trop faible pour toute personne ayant contribué au système pendant toute sa carrière. Elle impute ce fait aux économies réalisées dans les années 1990. La ministre partage-t-elle cette opinion?

10.03 Catherine Fonck (cdH): Door de voorwaarde met betrekking tot de loopbaan van 42 jaar om toegang te hebben tot het vervroegd pensioen op 60 jaar, zonder dat er in een bijzondere bepaling voor de zware beroepen voorzien wordt, wordt elke mogelijkheid om onder meer het beroep van verpleegkundige als een zwaar beroep te erkennen omzeild.

Het beroep van verpleegkundige is een knelpuntberoep en de verpleegkundigen staan al anderhalf jaar onder druk door de covid-crisis, die hun workload verzwaaard heeft. Sommige verpleegkundigen

des collègues, ce qui n'a fait qu'aggraver les choses. Vous le comprendrez aisément.

Le secteur est en colère. C'est le moins qu'on puisse dire. Il y a eu à plusieurs reprises des promesses de reconnaissance de la pénibilité de leur profession. Cela n'a jamais été concrétisé par des actes.

Mes questions sont dès lors très claires. Elles concernent le ministre de la Santé mais vous également et je voudrais éviter un renvoi entre vous deux.

Une concertation est-elle en cours avec les représentants des infirmiers sur la reconnaissance de la pénibilité de leur profession?

Y a-t-il une concertation avec le ministre de la Santé sur cette question particulière?

Et de votre côté, y a-t-il une ouverture et des réponses concrètes qui peuvent être apportées à ce secteur?

10.04 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, chers collègues, comme vous le pointez du doigt dans vos questions, parler de pension sans parler de travail n'a aucun sens. L'un ne va pas sans l'autre et c'est pour cette raison que, conformément à la réforme des pensions, je travaille avec le ministre de l'Emploi mais également avec les ministres des Affaires sociales et des Finances sur le volet fiscal.

Ce lien entre emploi et pension se retrouve même au niveau de la terminologie. Ainsi, comme vous le savez, le régime des prépensions que vous évoquez dans vos questions, monsieur Colebunders et madame Moscufo, est un régime de fin de carrière, avec la perception d'une allocation de chômage, et non un régime de pension. Il ne faut pas confondre les régimes qui concernent le marché du travail et le régime des pensions. Pour ces aspects, je vous invite donc à poser vos questions au ministre compétent. Je ne peux pas me prononcer sur les prépensions.

Voilà pour ce qui est du cadre.

Nu de inhoud. Het is inderdaad onrechtvaardig dat het aantal loopbaan jaren om met vervroegd pensioen te kunnen gaan vandaag verschilt naargelang de leeftijd. Mensen die vroeg beginnen te werken en meestal een zwaarder beroep hebben, worden hierdoor gediscrimineerd. Dit is dan ook een van de belangrijkste maatregelen van mijn hervormingsvoorstel, dezelfde voorwaarden voor iedereen om met vervroegd pensioen te gaan, namelijk na 42 loopbaan jaren.

Madame Fonck, nous sommes effectivement en concertation avec M. Frank Vandenbroucke.

Frank Vandenbroucke heeft een overleg opgestart met de sector van de verpleegkundigen en de sociale partners met als doel hun loopbaan werkbaar en aantrekkelijk te houden.

werden zelf ziek of moesten een tandje bijsteken doordat hun collega's uitvielen. De sector is woedend, want de beloften om het beroep als een zwaar beroep te erkennen zijn een dode letter gebleven.

Vindt er momenteel overleg plaats met de vertegenwoordigers van de verpleegkundigen over deze erkenning? Is er overleg met de minister van Volksgezondheid over dit specifieke issue? Overweegt u van uw kant om voor deze sector concrete antwoorden aan te reiken?

10.04 Minister Karine Lalieux: Het heeft geen zin om over pensioenen te spreken zonder het over werk te hebben. Daarom werk ik samen met de minister van Werk, maar ook met de minister van Sociale Zaken en met de minister van Financiën wat de fiscale aspecten betreft.

Het brugpensioenstelsel is een eindeloopbaanstelsel, waarbij er een werkloosheidsuitkering ontvangen wordt. Het is dus geen pensioenstelsel. Men mag dat stelsel niet verwarren met het pensioenstelsel. Ik kan dus geen uitspraken doen over het brugpensioen en ik verzoek u om de bevoegde minister te ondervragen.

Les personnes qui commencent à travailler tôt et exercent généralement un métier plus pénible sont discriminées par ce système. C'est pourquoi ma réforme comporte la règle selon laquelle toute personne comptant 42 années de carrière peut bénéficier d'un départ à la retraite anticipée.

Mevrouw Fonck, ik pleeg overleg met minister Vandenbroucke.

Le ministre Vandenbroucke se concerta avec les infirmiers et les partenaires sociaux pour faire en sorte que leur carrière reste

On travaille sur la carrière dans son entièreté avec le ministre de l'Emploi. Mais comme vous l'avez dit, cela ne règle pas les problèmes des travailleurs actuels. Par conséquent, avec M. Vandenbroucke, nous travaillons sur les personnes qui travaillent pour le moment et plus particulièrement sur les infirmiers. Nous continuons à travailler ensemble et je ne vais pas faire ici l'une ou l'autre annonce particulière.

10.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): U had het over de mogelijkheid om na 42 jaar werk met vervroegd pensioen te gaan en zei dat dat voor iedereen het eerlijkst is. Ik denk echter niet dat dat klopt. Niet iedereen heeft immers dezelfde rugzak meegekregen en niet iedereen heeft met dezelfde rugzak zijn loopbaan doorkruist.

Het gaat hier over 6.000 werknemers die met vervroegd pensioen kunnen gaan op de leeftijd van 60 jaar. Wat met alle andere mensen? Hebben die dan geen zware beroepen? Zij moeten het wel tot hun 65ste volhouden. Een verpleegster in een rusthuis die tot haar 24ste heeft gestudeerd en dan 42 jaar moet werken, zal mensen moeten verzorgen die jonger zijn dan haar. Waar is uw realiteitszin? Over dergelijke gevallen zie ik niets in uw plan.

10.06 Ellen Samyn (VB): U hebt mijn vragen niet beantwoord, mevrouw de minister. Ik zal ze schriftelijk indienen.

Er worden veel vragen gesteld met betrekking tot de pensioenen. Het onderwerp ligt de commissieleden dan ook na aan het hart. Zelf mis ik de lange debatten die we aan het begin van de regeerperiode voerden, bijvoorbeeld met betrekking tot de betaalbaarheid van de pensioenen, en de hoorzittingen. Die waren zeer nuttig. Het zou goed zijn als we opnieuw iets soortgelijks doen.

10.07 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, madame la ministre, je voudrais encore insister auprès de vous. En effet, tout un travail doit être fait sur l'attractivité du métier d'infirmier. Je pense à la question des rémunérations, des heures supplémentaires, des normes d'encadrement, de la reconnaissance de spécialisations, etc. Mais il est également question – il s'agit ici de la première demande urgente et pressante du secteur – de la reconnaissance de la pénibilité et donc des mesures *ad hoc* en matière de pension.

Or, dans votre réforme, le dispositif visant le droit à la pension à partir 60 ans à condition d'avoir une carrière de 42 ans, exclut *de facto* les aides soignants et les infirmiers.

Permettez-moi donc d'insister. Tout le monde a applaudi les soignants. Mais on a aujourd'hui l'impression que tout ce qui s'est passé est très très loin. Je sais que vous avez connaissance de leur vécu. Mais peut-être devriez-vous reprendre contact avec eux parce que, manifestement, le message ne vous est pas bien parvenu.

soutenable et attrayante.

Samen met de minister van Werk buigen we ons over de hele loopbaan. Dit lost echter de problemen van de huidige werknemers niet op. Samen met minister Vandenbroucke werken we aan maatregelen voor de mensen die nu werken, en meer in het bijzonder voor de verpleegkundigen. We zetten dat werk voort en ik zal hier niet een of andere maatregel aankondigen.

10.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Autoriser tous les travailleurs à prendre leur pension anticipée après 42 années de travail semble peut-être équitable, mais cela ne l'est pas. Tout le monde ne dispose pas des mêmes atouts dans l'existence. Environ 6 000 travailleurs pourront prendre leur pension à 60 ans, mais de nombreux autres qui exercent aussi un métier pénible devront tenir bon jusqu'à 65 ans.

10.06 Ellen Samyn (VB): Je déposerai des questions écrites pour celles auxquelles je n'ai pas obtenu de réponse. Je regrette les longs débats que nous avons eus au début de cette législature. J'aimerais que l'on puisse avoir aussi un débat intéressant sur le thème des pensions.

10.07 Catherine Fonck (cdH): Ik dring er nogmaals op aan dat het beroep van verpleegkundige aantrekkelijker gemaakt wordt, en niet alleen op het stuk van de bezoldiging en de arbeidsomstandigheden, want daarnaast vraagt de sector dat de zwaarte van het beroep erkend wordt en dat er *ad hoc* maatregelen genomen worden met betrekking tot het pensioen. Met uw hervorming zou men na een loopbaan van 42 jaar met 60 jaar met pensioen kunnen gaan; zorgkundigen en verpleegkundigen zijn hiervan *de facto* uitgesloten.

We hebben allemaal geapplaudis-

Il y a eu beaucoup de déclarations notamment durant la campagne électorale. Tout cela semble loin. Beaucoup de promesses ont été faites. Il faut maintenant que des actes solides soient posés pour ce secteur.

seerd voor de zorg, maar dat lijkt vandaag maar een vage herinnering. U weet wat ze hebben doorstaan. U zou opnieuw contact met hen moeten opnemen, hun boodschap schijnt niet tot u te zijn doorgedrongen. De verkiezingsbeloften zijn zo te zien ook al lang vervaagd. Er moet concrete actie worden ondernomen voor de sector!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van Valerie Van Peel aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De terugbetaling van het GMD door de POD MI aan personen zonder wettig verblijfsrecht" (55020176C)

11 Question de Valerie Van Peel à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le remboursement du DMG par le SPP IS aux personnes sans titre de séjour légal" (55020176C)

11.01 Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het betreft een heel specifieke vraag, die ik stel, omdat ik ze van een niet-klein OCMW kreeg doorspeeld. Het zou immers een rare evolutie zijn, mocht het kloppen.

11.01 Valerie Van Peel (N-VA): L'aide médicale urgente est remboursée aux CPAS lorsqu'il s'agit de soins figurant dans la nomenclature de l'INAMI. Apparemment, le paiement du dossier médical global (DMG) pour les personnes sans séjour légal ne serait plus couvert par la nomenclature de l'INAMI depuis 2021. Est-ce exact?

Dringende medische hulp kent iedereen en is iets waar ik voor alle duidelijkheid achter sta.

Selon nous, les personnes sans séjour légal peuvent également tirer avantage d'un DMG. Ne serait-il pas préférable de le réintroduire dans la nomenclature?

Volgens de regelgeving krijgen de OCMW's de dringende medische hulp via de POD MI deels terugbetaald. Daar hangt wel een voorwaarde aan vast, namelijk dat het moet gaan om zorgen die in de RIZIV-nomenclatuur zitten. Dat is op zich logisch. Alleen schuilt daarin ook de vraag.

Wij hebben vernomen dat sinds 2021 de betaling van het Globaal Medisch Dossier voor personen zonder wettig verblijf niet meer door de RIZIV-nomenclatuur zou worden gedekt, wat betekent dat het ook niet meer wordt terugbetaald aan OCMW's, terwijl wij nu net van mening zijn dat ook mensen die illegaal in het land verblijven, een gezondheidsvoordeel kunnen hebben bij het hebben van een GMD.

Een en ander voorkomt trouwens ook andere problemen, die men met de dringende medische hulp wel eens heeft.

Klopt dat? Indien ja, acht u het dan niet veeleer een goed idee om het GMD opnieuw in die nomenclatuur op te nemen?

11.02 Minister Karine Lalieux: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Van Peel, vóór de wijziging van 1 januari 2021 werd het GMD inderdaad gefactureerd en opgenomen in de RIZIV-nomenclatuur. Sindsdien volgen de dossiers in het kader van het GMD een nieuwe procedure, waarvan ik u de details zal besparen in het kader van de huidige mondelinge vraag.

11.02 Karine Lalieux, ministre: Avant le 1er janvier 2021, le DMG était facturé et intégré dans la nomenclature de l'INAMI. Une nouvelle procédure est entrée en vigueur à cette date. En conséquence de l'accord national médico-mutualiste, le DMG suit un circuit distinct et les numéros de nomenclature ont été supprimés.

Het komt erop neer dat ingevolge het nationaal akkoord artsen-ziekenfondsen het GMD een apart circuit volgt en daarvoor de nummers van de nomenclatuur zijn geschrapt. Mijn administratie

onderzoekt momenteel de mogelijkheden om opnieuw in een terugbetaling van het GMD te voorzien. Het gaat hier namelijk over een fundamenteel recht voor de personen zonder wettig verblijf.

Het GMD kan bijdragen aan een beter gezondheidsbeleid en een betere preventie. Dat alles komt de hele samenleving ten goede. Het is dus een goede zaak. Ik en mijn administratie zullen dan ook oplossingen vinden.

11.03 Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de minister, dit is een onbedoeld gevolg van een andere beslissing. Ik ben blij dat u dit opneemt.

Ik ben blij dat er vanuit de oppositie toch nog iets kan worden bereikt.

Ik wil dit aangrijpen om nog eens aan de collega's te vragen om het meerderheid-oppositieverhaaltje in sommige dossiers soms eens te vergeten. Ik heb net een ander bericht binnen gekregen. Daarom zeg ik dit.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van Nahima Lanjri aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De nieuwe functionaliteiten van My Pension" (55020210C)

12 Question de Nahima Lanjri à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les nouvelles fonctionnalités de My Pension" (55020210C)

12.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, u lanceerde zopas de nieuwe functionaliteiten van de website MyPension. Sinds kort kunnen werknemers via deze website nauwkeuriger berekenen wat de impact is van hun loopbaankeuzes op hun pensioen. Op die manier kunnen werknemers goed doordachte keuzes maken en komen zij voor minder verrassingen te staan wanneer ze op pensioen gaan. Dit is cruciaal, want vaak staan mensen er niet bij stil dat bepaalde keuzes, zoals het opnemen van ouderschapsverlof of loopbaanonderbreking, een impact kunnen hebben op hun pensioenleeftijd of soms op het pensioenbedrag. Dat is al een belangrijke stap in de goede richting.

Maar ik blijf toch op mijn honger zitten. Die nieuwe functionaliteiten zijn enkel beschikbaar voor werknemers, niet voor zelfstandigen en ambtenaren. Bovendien houdt MyPension nu alleen rekening met de arbeidsduur en met het aantal dagen dat men minder of meer zou gaan werken. Een eventuele aanvullende sociale uitkering of langere periodes van werkloosheid, ziekte, arbeidsongeschiktheid, de opname van tijdskrediet enzovoort, worden vandaag nog niet opgenomen in MyPension. In januari heb ik u al gevraagd om samen met de minister van Sociale Zaken en de minister voor Zelfstandigen werk te maken van een geïntegreerd carrièreplanningsstelsel, dus ook geïntegreerd met mycareer, zodat werknemers en ambtenaren ook inzicht krijgen in de gevolgen van hun loopbaankeuzes op de opbouw van bepaalde rechten inzake pensioen, loopbaanonderbreking, tijdskrediet, werkloosheid, ziekte, invaliditeit, opleiding enzovoort. Daarnaast wees ik er ook al in mei op dat het overlevingspensioen momenteel niet opgenomen wordt in MyPension. Dat geeft een vertekend beeld: je krijgt niet alles te zien waar je recht op hebt. Soms is het bedrag lager of hoger dan waar je effectief recht op hebt.

Nous étudions la possibilité de prévoir de nouveau un remboursement. Il s'agit, en l'espèce, d'un droit fondamental pour les personnes sans séjour valable. Nous allons trouver une solution.

11.03 Valerie Van Peel (N-VA): Il s'agit d'une conséquence involontaire d'une autre décision. C'est une bonne chose que la ministre en tienne compte.

12.01 Nahima Lanjri (CD&V): Depuis peu, le site MyPension permet aux travailleurs de calculer plus précisément l'impact de leurs choix de carrière – par exemple un congé parental ou une interruption de carrière – sur leur pension. Cette fonction n'est pas encore disponible pour les indépendants et les fonctionnaires. De plus, MyPension ne tient compte que de la durée du travail et du nombre de jours durant lesquels la personne réduirait ses activités, mais pas des allocations complémentaires ni des longues périodes de chômage, de maladie ou de crédit-temps, pas plus que de la formation ou de la pension de survie.

D'où viennent ces manquements? Quand le problème sera-t-il résolu? Quelles sont les priorités à cet égard? Seront-elles également intégrées avec mycareer? En attendant, les personnes peuvent-elles faire appel au service des pensions, par téléphone ou par e-mail, pour demander quel sera

Waarom gelden deze nieuwe functionaliteiten alleen voor werknemers en nog niet voor ambtenaren en zelfstandigen?

Waarom worden die aanvullende sociale uitkeringen en periodes van werkloosheid, ziekte enzovoort nog niet opgenomen in MyPension?

Wanneer komen die toekomstige hervormingen er? Welke functionaliteiten beschouwt u daarbij als prioritair? Gaat u dat ook integreren met mycareer?

Ziet u andere mogelijkheden in afwachting van een goed werkend systeem van MyPension? Kunnen mensen die vandaag niet terecht kunnen op MyPension, omdat daar bepaalde elementen niet kunnen ingebracht worden, bijvoorbeeld naar de pensioendienst bellen of mailen om te vragen wat het effect is op hun pensioen wanneer zij bijvoorbeeld een tijdje verlof zonder wedde of tijdskrediet nemen?

12.02 Minister **Karine Lalieux**: Dankzij de nieuwe functie wordt My Pension een steeds belangrijkere tool om de loopbaan te organiseren. Nu kan ook de impact van de professionele keuze op uw pensioen in de gaten gehouden worden. Dat is van belang om mensen meer vertrouwen te geven in hun pensioen.

De simulaties op My Pension zijn inderdaad in de eerste plaats voor werknemers. De Federale Pensioendienst beschikt enkel over de gegevens van de werknemers en de ambtenaren. De gegevens van de zelfstandigen bevinden zich bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen. De simulaties zullen stap voor stap verbeterd worden en opengesteld worden voor andere statuten. Een eerste stap is om de ambtenaren te integreren. Op lange termijn zullen ook de zelfstandigen geïntegreerd worden. De simulaties die we nu hebben geïntegreerd zijn een eerste stap in de juiste richting. De simulatietools zullen de komende maanden geëvalueerd worden en geoptimaliseerd worden. Het zou inderdaad beter zijn indien we de simulatie kunnen uitbreiden naar andere aanvullende sociale uitkeringen, zoals werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, ziekte, opname van tijdskrediet enzovoort. Dit is echter een stap-per-stapaanpak. Om de nodige gegevens te integreren, zijn er immers heel wat bijkomende gegevens van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening nodig.

De geplande pensioenhervormingen zullen ook bijkomende ingrijpende wijzigingen tot gevolg hebben. Het My Pensionteam geeft voorrang aan het updaten van de bestaande functionaliteiten op basis van pensioenhervormingen. Daarna komen de nieuwe functionaliteiten aan de beurt. Mijn doel is om alle mensen, jong en oud, het vertrouwen in hun pensioen terug te geven en een duidelijk beeld te geven hoe hoog het pensioen is en wat de impact is van keuzes in de loopbaan. In afwachting van het volledig geïntegreerd My Pensionsysteem zullen we de burgers zoveel mogelijk sensibiliseren wat de impact is op hun pensioen via persartikelen, FAQ's, de website, video enzovoort. Het is niet de bedoeling dat de Federale Pensioendienst de impact berekent van tijdskrediet of thematische verloven.

Als de burgers de infolijn van de pensioendienst bellen, kunnen de

l'impact sur leur pension s'ils prennent par exemple un crédit-temps?

12.02 **Karine Lalieux**, ministre: Cette nouvelle fonction permet à MyPension de devenir un outil toujours plus important pour organiser la carrière. En effet, les simulations s'adressent principalement aux salariés. Le Service fédéral des Pensions (SFP) ne dispose que des données des salariés et des fonctionnaires. Les simulations seront améliorées progressivement et ouvertes à d'autres statuts, d'abord aux fonctionnaires et, à plus long terme, aux indépendants.

En effet, il serait préférable d'étendre la simulation aux allocations. Pour ce faire, de nombreuses données supplémentaires de l'ONEM sont nécessaires.

La réforme prévue des pensions entraînera des modifications supplémentaires. MyPension donne la priorité à l'actualisation des fonctions existantes. Viendront ensuite les nouvelles fonctions.

Dans l'attente du système MyPension pleinement intégré, nous sensibiliserons le plus possible les citoyens à l'aide de communiqués de presse, de FAQ, du site internet, de vidéos, etc. Le SFP n'est pas censé calculer l'incidence du crédit-temps ou des congés thématiques. Le Service fédéral des Pensions renverra les

bevoegde medewerkers hen doorverwijzen naar de RVA.

personnes ayant des questions vers l'ONEM.

12.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, een essentieel element van de pensioenhervorming is volgens mij een goede website zodat mensen effectief beseffen wat zij eigenlijk al in hun portefeuille hebben zitten. Mensen horen te weten welk effect deeltijds werken heeft op hun pensioen. Mensen moeten weten welk effect twee jaar verlof zonder wedde zal hebben op hun pensioen. Mensen beseffen dit alles onvoldoende en menen op 65 jaar met pensioen te kunnen. Vaak beseffen mensen ook niet welk effect er is op het pensioenbedrag. Dit alles onderstreept het belang van een goed werkende website.

Ik begrijp dat niet alles tegelijkertijd kan worden opgelost. Van de ambtenaren hebben wij alle gegevens. Ook van zelfstandigen kunnen wij de gegevens binnenhalen. Op die manier kunnen mensen zien welke gevolgen bepaalde keuzes hebben. Ik vind het jammer dat de pensioendienst deze informatie niet via haar website kan verstrekken en ook niet telefonisch. Mensen worden immers doorverwezen naar de RVA. Ik hoop dat de RVA al deze vragen zal aankunnen. Het is echter van belang mensen te sensibiliseren en hen in te lichten over de gevolgen van bepaalde beslissingen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Question de Catherine Fonck à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le supplément de pension pour les mineurs de fond" (55020600C)

13 Vraag van Catherine Fonck aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het pensioensupplement van de ondergrondse mijnwerkers" (55020600C)

13.01 Catherine Fonck (cdH): *Madame la Ministre, une pétition et mise en demeure concernant le supplément aux pensions des mineurs de fond a été adressée au gouvernement par l'ASBL KS Vriendenkring.*

A la lecture de celle-ci nous aimerions savoir:

- *Quels sont les arguments juridiques invoqués par le SFP finances pour ne pas voir en la loi du 15 juin 2020 une loi interprétative?*
- *Quelles sont les conditions d'application de l'article 20 de la Charte de l'assuré social qui ne sont pas réunies pour donner droit à des intérêts?*
- *Quels arguments juridiques sont utilisés pour considérer l'indemnité versée comme un supplément de pension imposable car destiné à compenser la perte de revenus et non une compensation des dommages subis en matière de santé non imposable?*
- *Quelle est l'estimation du montant à verser si le gouvernement accède à l'ensemble des requêtes de l'asbl KS Vriendenkring, à savoir un remboursement des impôts retenus sur les années fictives, le versement d'intérêts compensatoires sur des "prestations arriérées" depuis les mises à la pension, le versement d'indemnités calculées dès la retraite du mineur de fond?*

13.01 Catherine Fonck (cdH): *De vzw KS Vriendenkring heeft de regering een petitie en een ingebrekestelling over het pensioensupplement voor ondergrondse mijnwerkers gestuurd.*

Welke argumenten voert de FOD Financiën aan om de wet van 15 juni 2020 niet als interpretatief te beschouwen? Welke voorwaarden uit het handvest van de sociaal verzekerde zijn er niet vervuld om recht te geven op interesten? Op grond van welke argumenten kan de betaalde vergoeding beschouwd worden als een belastbaar pensioensupplement in plaats van als een compensatie voor geleden gezondheidsschade? Welk bedrag zou er betaald moeten worden als de regering ingaat op de verzoeken van de vzw?

13.02 Karine Lalieux, ministre: Madame Fonck, le SPF Finances se

13.02 Minister Karine Lalieux:

base sur l'analyse du Service fédéral des Pensions (SFP).

La loi du 15 juin 2020 n'est pas une loi interprétative puisqu'elle octroie un supplément sous la forme d'un nouveau calcul de la pension. Le supplément est la différence entre l'ancien calcul et le nouveau, mais cela constitue une seule et même pension assujettissable en entièreté. Ce n'est donc pas une erreur d'interprétation mais bien un nouveau droit supplémentaire qui a été octroyé.

La charte de l'assuré social prévoit des intérêts de retard quatre mois après la date de création d'un nouveau droit, donc quatre mois après la loi du 15 juin 2020. Par arrêté royal, vu le nombre de dossier qui était à recalculer suite à cette loi – plus de 13 000 –, le délai a été porté à huit mois. Il n'y a donc que les derniers dossiers attribués au-delà du 15 février pour lesquels un intérêt de retard pourrait être octroyé. La loi prévoit bien que c'est un nouveau calcul d'une pension et non une indemnité/compensation des dommages subis en matière de santé.

Je ne peux pas vous communiquer les montants de précompte professionnel car il s'agit des compétences du ministre des Finances.

De FOD Financiën baseert zich op de analyse van de Federale Pensioendienst (FPD). De wet van 15 juni 2020 is geen interpretatieve wet, omdat ze een pensioensupplement in de vorm van een nieuwe berekeningswijze toekent. Dat supplement vormt een volledig belastbaar pensioen.

Het handvest van de sociaal verzekerde bepaalt dat er vanaf vier maanden nadat een recht ontstaat nalatigheidsinteressen betaald moeten worden. Bij koninklijk besluit werd die termijn verlengd tot acht maanden, gelet op het aantal dossiers. Er zouden slechts interesten toegekend kunnen worden voor dossiers die na 15 februari werden ingediend. De wet bepaalt dat het niet gaat over een compensatie voor geleden gezondheidsschade.

De bedragen van de bedrijfsvoorheffing vallen onder de bevoegdheid van de minister van Financiën.

13.03 Catherine Fonck (cdH): Madame la ministre, il me semble qu'il y a un problème de communication. Cela remonte peut-être à l'époque où des communications importantes ont eu lieu à l'adresse des personnes concernées, les pensionnés et les familles des mineurs de fond. Je reverrai cela en lien avec l'ASBL KS Vriendenkring.

Pour ce qui est du précompte professionnel, vous me renvoyez au ministre des Finances. Dans certains cas, le gouvernement dit qu'il est un et uni et qu'il peut s'exprimer pour les uns et les autres. Dans d'autres, quand cela ne l'arrange pas, chacun de ses membres exprime "son morceau". Dont acte. Je reposerai donc la question au gouvernement.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 Question de Sophie Thémont à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La protection sociale des jeunes travailleurs" (55020733C)

14 Vraag van Sophie Thémont aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sociale bescherming van de jonge werknemers" (55020733C)

14.01 Sophie Thémont (PS): Madame la ministre, 16 milliards d'euros ne rentrent pas dans les caisses de la sécurité sociale. Pour cause: le manque de cotisations sociales prélevées dans toute une série d'emplois et d'avantages extralégaux, comme les jobs étudiants, les chèques-repas, l'économie de plate-forme ou encore les flexi-jobs.

14.01 Sophie Thémont (PS): Doordat er geen sociale bijdragen betaald worden voor een reeks banen en extralegale voordelen, zoals studentenjobs, maaltijdcheques, opdrachten in de plat-

Pour l'employeur, ces formules avantageuses garantissent une certaine flexibilité. Mais pour les travailleurs, ces jobs et avantages extralégaux cachent souvent le fait qu'ils n'accumulent aucun droit, et donc aucune protection sociale en échange. Les étudiants, à titre d'exemple, sont ainsi particulièrement exposés aux risques et fluctuations du marché, alors qu'ils sont nombreux à dépendre des revenus tirés de leur job.

Madame la ministre, la pandémie a mis en lumière l'importance de la sécurité et de la protection sociale pour permettre à tous les travailleurs de faire face aux risques de l'emploi. Lorsque l'on sait que l'âge moyen du premier CDI sur le marché du travail en Belgique est de 27 ans, il devient urgent de dégager de nouvelles pistes de réflexion pour éviter la précarisation de nos concitoyens.

Je tiens ici à saluer votre souhait, avec le ministre Dermagne, de mieux prendre en compte le travail des jeunes, en comptabilisant les jours de travail réalisés sous contrats flexi-jobs, job étudiant, stage, ou autre dans le calcul de la pension.

Avec les ministres Dermagne et Vandenbroucke, envisagez-vous également d'entamer une réflexion sur l'amélioration de la protection sociale des jeunes travailleurs?

formeconomie en flexi-jobs, loopt de sociale zekerheid 16 miljard euro aan inkomsten mis. Die formules zijn voordelig voor de werkgevers, maar de werknemers bouwen geen rechten en dus ook geen sociale bescherming op.

Zo worden studenten in bijzonder hoge mate blootgesteld aan de risico's en de schommelingen van de markt, terwijl velen van hen afhankelijk zijn van die inkomsten. De gemiddelde leeftijd voor een eerste arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd is in België 27 jaar. Er moeten dringend oplossingen gevonden worden om armoede te voorkomen. U wilt de dagen die men onder een flexi-job-, jobstudenten-, stage- of ander contract werkt in de pensioenberekening opnemen.

Zult u de sociale bescherming van de jonge werknemers verbeteren?

14.02 Karine Lalieux, ministre: Chère collègue, il est vrai que le financement de la sécurité sociale est érodé par toutes sortes d'exceptions au système général de cotisations. Selon les perspectives économiques du Bureau du Plan, les réductions de cotisations et les subventions salariales en faveur des employeurs se sont élevées à pas moins de 16,8 milliards d'euros en 2020. Le Bureau du Plan s'attend à ce que ce coût augmente encore pour atteindre 18 milliards d'euros en 2021 et près de 21 milliards d'euros en 2026. Un peu moins de 4 milliards d'euros de ce montant résulte de la réduction non financée du taux de cotisations facial de 32,4 % à 25 % dans le cadre du *tax-shift* du gouvernement Michel.

Il s'agit en effet de sommes énormes. Nous parlons d'environ 3,7 % du PIB. Quand on cherche des finances pour la sécurité sociale... De plus, ces faveurs aux employeurs sont souvent supportées par le salarié qui, souvent, n'accumule pas de droits sociaux sur tout ou partie de son salaire. Il s'agit par exemple des stages professionnels. Je mettrais les jobs étudiants sur le côté, parce que la question est plus sensible, et relève d'une autre logique. Mais il y a en tout cas les stages professionnels, les travailleurs dans l'économie de plateforme, les flexi-jobs, les formations etc.

Comme vous le soulignez à juste titre, ce sont souvent les jeunes qui se retrouvent dans ces contrats, avec pour conséquence que l'âge auquel ils commencent à accumuler les droits à la pension et d'autres droits sociaux augmente systématiquement. Évidemment, cela a des conséquences néfastes pour les jeunes en question.

Selon les chiffres que j'ai reçus de Sigedis, environ 30 % des travailleurs actuels de 35 ans n'ont pas accumulé de droits à la pension avant l'âge de 25 ans. Cette proportion a presque triplé en

14.02 Minister Karine Lalieux: Volgens het Planbureau bedroegen de kortingen op de sociale bijdragen en de loonsubsidies ten bate van de werkgevers 16,8 miljard euro in 2020 en zouden ze oplopen tot 18 miljard euro in 2021 en bijna 21 miljard euro in 2026. Iets minder dan 4 miljard euro is het gevolg van de niet-gefinancierde verlaging van de nominale bijdragevoet van 32,4 % tot 25 % in het kader van de taxshift van de regering-Michel.

Dat zijn immense bedragen en die gunsten voor de werkgevers worden vaak gedragen door de werknemers, die geen sociale rechten opbouwen. De studenten-jobs beantwoorden aan een andere logica, maar ik denk aan de stages bij bedrijven, de platformeconomie, de flexi-jobs en de opleidingen.

Het zijn vooral jongeren die met dergelijke contracten aan de slag zijn, waardoor ze pas later pensioenrechten en andere sociale rechten opbouwen. Volgens

30 ans. J'ai donc l'intention, avec le ministre de l'Emploi et le ministre des Affaires sociales, d'examiner comment nous pouvons offrir une meilleure protection sociale aux jeunes qui occupent des emplois précaires ou dits "petits emplois" en début de carrière. Il ne peut être question d'attendre des jeunes qu'ils travaillent plus longtemps pour avoir droit à une pension, alors que parallèlement, ils n'accumulent souvent pas de droits sociaux ou accumulent des droits insuffisants pour les périodes travaillées en début de carrière. On a donné des exemples tout à l'heure.

Bien entendu, cela signifie aussi qu'il faut oser une analyse critique des réductions existantes aux cotisations sociales pour ces statuts et ces formes de travail atypiques. Après tout, une bonne protection sociale va de pair avec une sécurité sociale correctement financée.

Comme d'habitude, j'espère que je pourrai compter sur le Parlement pour amener ce sujet.

Sigedis heeft ongeveer 30 % van de huidige werknemers van 35 jaar oud geen pensioenrechten opgebouwd vóór de leeftijd van 25 jaar. Dat percentage is in 30 jaar tijd bijna verdrievoudigd.

Wij willen de sociale bescherming verbeteren van de jongeren die bij het begin van hun loopbaan precare jobs of hamburgerbanen hebben. Men zal de sociale-bijdrageverminderingen voor die statuten en die atypische vormen van arbeid kritisch tegen het licht moeten houden. Een goede sociale bescherming gaat samen met een correct gefinancierde sociale zekerheid.

14.03 Sophie Thémont (PS): Évidemment. On en a parlé tout à l'heure quand vous avez répondu à quelques questions. Comme vous le dites, il faudra examiner la meilleure protection sociale, en tout cas pour les jeunes. Je reviens quand même un peu sur les jobistes. Je pense qu'ils doivent bénéficier aussi d'une certaine sécurité. Ce n'est pas logique que pour le même travail, un étudiant puisse être plus facilement licencié sans indemnités qu'une personne qui possède un contrat de travail. Le travail étudiant est tout de même du vrai travail. Il est donc nécessaire d'ouvrir le débat sur l'intégration des jobistes aux bénéfices de la sécurité sociale. Des mécanismes créatifs et solidaires pourraient être imaginés afin d'élargir la protection sociale à ces jeunes travailleuses et travailleurs étudiants.

14.03 Sophie Thémont (PS): We zullen moeten onderzoeken hoe de sociale bescherming kan worden verbeterd. Ook de jobstudenten moeten een zekere bescherming genieten. Het is niet logisch dat een student die hetzelfde werk doet als een werknemer met een arbeidsovereenkomst makkelijker kan worden ontslagen zonder vergoeding. Er zouden creatieve en solidaire mechanismen moeten worden uitgewerkt om de sociale bescherming tot die jonge job uit te breiden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

La **présidente:** Les questions n°s 55021039C, 55021041C, 55021043C, 55021044C et 55021045C de Mme Van Peel et la question n° 55021121C de Mme Lanjri sont transformées en questions écrites.

De **voorzitster:** Vragen nrs. 55021039C, 55021041C, 55021043C, 55021044C en 55021045C van mevrouw Van Peel en vraag nr. 55021121C van mevrouw Lanjri worden omgezet in schriftelijke vragen.

15 Questions jointes de

- **Sophie Thémont à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le subsidie d'urgence dans le cadre des inondations" (55021168C)**

- **Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'octroi d'une aide supplémentaire aux CPAS après les inondations" (55021206C)**

15 Samengevoegde vragen van

- **Sophie Thémont aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De noodsubsidie in het kader van de overstromingen" (55021168C)**

- **Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De extra OCMW-steun na de overstromingen" (55021206C)**

15.01 Sophie Thémont (PS): Madame la présidente, madame la ministre, les récentes inondations ont plongé toute une série de familles dans des difficultés matérielles importantes. Un élan de solidarité s'est rapidement mis en place pour permettre à nos concitoyens les plus touchés de subvenir à leurs besoins. Je tiens d'ailleurs à remercier une fois de plus tous les citoyens bénévoles et les services de secours qui se sont mobilisés pour venir en aide aux sinistrés.

Madame la ministre, vous vous êtes également mobilisée durant cette période difficile. Vous n'avez pas tardé à dégager un subside d'un million d'euros au bénéfice de la Croix-Rouge. Vous avez également pris l'initiative de libérer un subside d'urgence de 20 millions d'euros qui sera distribué aux sinistrés via les CPAS des communes touchées.

Madame la ministre, cette aide de 20 millions d'euros est distribuée par les CPAS selon la situation personnelle de chaque bénéficiaire. Pourriez-vous nous donner plus d'informations au sujet des critères utilisés pour identifier les personnes pouvant bénéficier de cette aide d'urgence? Pourriez-vous également nous dire si ce montant de 20 millions d'euros a déjà été entièrement distribué et comment a été réparti ce subside au sein des CPAS ?

15.02 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, eind augustus kondigde u 20 miljoen euro extra steun aan, te verdelen over de OCMW's van de door de overstromingen getroffen gemeenten. Zoals ik begrepen heb, werd de eerste schijf van 10 miljoen euro verdeeld onder de OCMW's op basis van een voorlopige berekening van het aantal getroffen huishoudens in de gemeente. U stelde in dat verband een lijst op met meer dan 160 gemeenten, zowel in Wallonië als in Vlaanderen.

Voor 31 gemeenten gaat het daarbij over grofweg meer dan 100.000 euro. Verviers, de zwaarst getroffen gemeente, kreeg een toelage van 950.000 euro. Het is en blijft bijzonder belangrijk om de burgers in de getroffen gebieden te steunen. Daarbij is het van het grootste belang dat de middelen aankomen bij de getroffen en dus doeltreffend besteed worden.

Benutten alle getroffen gemeenten de extra steun? Zijn er gemeenten die nog geen steun, of zeer weinig steun, opnamen? Zo ja, hoe komt dat?

Waarvoor komen de OCMW's van de getroffen gemeenten het vaakst tussenbeide? Kunt u de 5 vaakst voorkomende types steunaanvragen geven?

Hoeveel huishoudens zijn alles bij elkaar al geholpen met deze steunmaatregelen?

Hoeveel euro ontvangt een huishouden gemiddeld?

15.03 Karine Lalieux, ministre: Chers collègues, alors que la crise covid entraine à peine dans sa phase d'accalmie, une bonne partie de notre pays a été durement frappée par des inondations sans précédent. Le bilan humain et matériel est énorme, comme j'ai pu le constater lors d'une de mes visites dans certaines communes

15.01 Sophie Thémont (PS): De overstromingen hebben gezinnen in materiële problemen gestort. Er is snel een golf van solidariteit op gang gekomen. Ik wil nogmaals de vrijwilligers en de hulpdiensten bedanken. U hebt een miljoen euro voor het Rode Kruis uitgetrokken en in een subsidie voor dringende noodhulp van 20 miljoen euro voorzien, die via de OCMW's onder de slachtoffers zal worden verdeeld.

Aan welke criteria moet men voldoen om voor die steun in aanmerking te komen? Werd dit bedrag volledig uitgekeerd? Hoe werd het verdeeld?

15.02 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Fin août, la ministre annonçait la distribution de 20 millions d'euros aux CPAS des communes victimes des inondations. Cette mesure est essentielle pour soutenir la population. Les moyens doivent, par conséquent, être dépensés efficacement.

Toutes les communes sinistrées bénéficient-elles de ce soutien supplémentaire? Quelle est la nature des aides le plus fréquemment demandées aux CPAS? Combien de ménages ont-ils déjà été aidés grâce à ces moyens et quel est le montant moyen l'intervention?

15.03 Minister Karine Lalieux: De balans van de overstromingen is loodzwaar. Dat heb ik ter plaatse met eigen ogen kunnen zien. Verscheidene OCMW's wer-

sinistrées.

Certains CPAS ont été durement frappés aussi par ces inondations. Je profite de cette occasion pour, encore une fois, saluer la proactivité des équipes de terrain, déjà lourdement mises à l'épreuve par la gestion de la crise sanitaire, pour continuer à assumer leur mission d'assistance sociale.

Aux côtés des entités fédérées qui interviennent en premier lieu en la matière et tenant compte de l'ampleur de la catastrophe, j'ai immédiatement proposé au gouvernement fédéral de se mobiliser aux côtés de ces citoyens sinistrés pour que les plus démunis d'entre eux puissent disposer, dans les meilleurs délais, du soutien exceptionnel des CPAS, que ce soit en aide matérielle ou en aide financière. Ainsi, un budget de 20 millions d'euros a été libéré.

La répartition de la première tranche de 10 millions déjà versée aux CPAS le 27 août, a été opérée sur la base d'une estimation du nombre de sinistrés par commune, réalisée par celles-ci et approuvée par les gouverneurs.

La deuxième tranche sera établie sur la base des chiffres définitifs et avec une plus grande attention vis-à-vis des communes les plus touchées.

Les critères d'octroi ont été repris dans la circulaire. Les mesures visent toute personne sinistrée qui serait dans le besoin et donc pas uniquement les bénéficiaires de l'aide sociale et du droit à l'intégration sociale. L'aide peut prendre plusieurs formes: matérielle, psychologique, médicale ou autre. C'est vraiment en fonction des besoins des personnes sinistrées. Dans la même circulaire, j'ai également souligné l'importance d'une certaine souplesse lors d'une enquête sociale très allégée au vu des circonstances très exceptionnelles.

Ce n'est pas nous qui avons décidé du nombre de sinistrés par commune. On s'est basé sur les décrets flamands et wallons et, ensuite, ce sont les gouverneurs qui ont procédé au comptage. Ils devaient le faire pour d'autres fonds. C'est sur cette base que le fédéral a divisé la première tranche de subsides.

Om op uw vraag te antwoorden, mijnheer Colebunders: het is momenteel te vroeg om een overzicht te hebben van de manier waarop de OCMW's de ontvangen subsidies gebruiken. Zoals u weet, gaat het hier over heel recente maatregelen. Zoals ik al vertelde, gaat het om het verlenen van de meest gepaste hulp aan de mensen die dat nodig hebben. Het kan bijvoorbeeld gaan over de aankoop van voedsel, basisproducten, hygiënische producten, meubels, huishoudtoestellen, huurkosten, psychologische ondersteuning, medische kosten enzovoort. Het gaat dus om een uitzonderlijk flexibele maatregel, op maat van de mensen die zich helaas nog steeds in een vreselijke situatie bevinden door de overstromingen.

15.04 Sophie Thémont (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Si ces inondations ne touchent pas uniquement des ménages vulnérables, force est de constater qu'une fois de plus, les personnes qui sont aujourd'hui confrontées à de trop faibles

den zwaar getroffen. Ik wens mijn erkentelijkheid uit te drukken voor de proactiviteit van de plaatselijke teams bij het vervullen van hun opdracht. Ik heb de federale regering onmiddellijk voorgesteld om aan de slag te gaan opdat de meest behoeftigen snel over een uitzonderlijke steun van de OCMW's zouden beschikken: er werd een budget van 20 miljoen euro uitgetrokken.

De eerste schijf van 10 miljoen euro werd op 27 augustus uitbetaald en werd verdeeld op basis van de raming van het aantal slachtoffers per gemeente zoals die door de gemeenten gemaakt en door de gouverneurs goedgekeurd werd. De tweede schijf zal op basis van de definitieve cijfers vastgesteld worden, waarbij er meer aandacht naar de zwaarst getroffen slachtoffers zal gaan.

De toekenningcriteria staan in de omzendbrief vermeld. Elk slachtoffer van de ramp dat in nood verkeert, kan een beroep doen op de steun. Die kan van materiële, psychische, medische of een andere aard zijn. In de omzendbrief wordt het belang onderstreept van soepelheid bij het sociaal onderzoek, dat veel minder omslachtig gemaakt werd. Het aantal getroffen inwoners per gemeente is gebaseerd op de Vlaamse en Waalse decreten. De gouverneurs hebben de telling uitgevoerd.

Il est trop tôt pour pouvoir disposer d'un aperçu de la manière dont les CPAS utilisent les subventions reçues. Il s'agit d'une aide flexible, allant de l'achat de nourriture et de produits de base jusqu'au financement de frais médicaux et du soutien psychologique.

15.04 Sophie Thémont (PS): Deze overstromingen treffen niet enkel kwetsbare gezinnen, maar de mensen met een laag inkomen

revenus sont les principales victimes de cette catastrophe.

Je voulais à nouveau souligner votre mobilisation mais aussi votre proactivité à réagir rapidement et à prendre des dispositifs rapides. Il est vrai que le bilan humain est catastrophique et qu'au-delà de cela, ce sont aujourd'hui des familles entières qui sont sans rien.

Pour vous avoir vue plusieurs fois sur le terrain, je voulais insister sur le travail que vous faites auprès de ces gens ainsi que sur le soutien que vous apportez systématiquement aux CPAS. Comme cela a été dit, les gens auront besoin de matériel en fonction des besoins. Enfin, comme vous l'avez fait dans le cadre d'autres projets, je tiens à souligner également l'allègement de l'enquête sociale que vous avez mis en place pour que les bénéficiaires puissent avoir plus rapidement ce dont ils ont besoin.

15.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, u kunt wel geld hebben vrijgemaakt, maar eigenlijk weet ik nog altijd niet wat er effectief bij de mensen is terechtgekomen.

Vanaf de eerste dag al begeleid ik een deel van de *solidaryteams* vanuit Limburg in Wallonië. We zijn nu al twee maanden verder en elke dag komen onze teams, zowel de technische ondersteuning als degenen die zorgen voor eten, met verslagen terug van mensen die dat zelfs niet weten. Ik weet dat u daarvoor gevoelig bent, maar kunt u zich voorstellen dat er op dit ogenblik mensen in België aan het wachten zijn op de soep die door ons wordt verdeeld of dat ze die dag anders geen eten hebben?

Wij moeten deze mensen zelfs inlichten over hoe zij bij de OCMW's terecht kunnen en of zij al dan niet recht zullen hebben op een kleine som om te kunnen overleven. Dat kan toch niet meer. Het lijkt daar wel een oorlogsgebied.

Ik zal niet lang wachten op dit dossier. Ik hoop dat we snel cijfers kunnen krijgen, want de winter staat voor de deur en de eerste vorstperiode zal niet lang meer op zich laten wachten. Ik hoop dat we er concreet voor kunnen zorgen dat het geld effectief bij de mensen terechtkomt en dat er niet gewoon een budget is vrijgemaakt waaruit zou kunnen worden geput, maar waar we niet zeker zijn of dat wel zal gebeuren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Vraag van Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De wijzigingen aan de IGO-controleprocedure" (55021191C)

16 Question de Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Les modifications au niveau de la procédure de contrôle de la GRAPA" (55021191C)

16.01 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in april 2021 kondigde u aan op korte termijn de IGO-controles op enkele punten te zullen hervormen.

Wij hebben gehoord van een afschaffing voor de tachtigplussers en bewoners van woonzorgcentra. Ik was geschrokken dat zij wel nog op voorhand werden gecontroleerd.

zijn er het eerste slachtoffer van.

Ik wilde uw inzet en uw proactieve reactie onderstrepen. Nu ik u in het veld gezien heb, wilde ik de schijnwerpers richten op het werk dat u verricht en de steun die u aan de OCMW's geeft. Ten slotte wijs ik op de vereenvoudiging van het maatschappelijk onderzoek opdat de rechthebbenden snel kunnen krijgen wat ze nodig hebben.

15.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): J'ignore toujours quels moyens aboutiront effectivement entre les mains des personnes sinistrées. Avec nos *solidaryteams*, nous travaillons déjà depuis deux mois dans les communes touchées, et pourtant certaines personnes attendent encore toujours notre soupe pour seul repas de la journée. On s'y croirait en zone de guerre et l'hiver approche. J'espère que l'argent parviendra réellement chez ces personnes.

16.01 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): La ministre désire réformer plusieurs aspects du contrôle de la garantie de revenus aux personnes âgées (GRAPA). Quel est le calendrier prévu pour ces réformes?

Echter, er zijn ook aangepaste regels voor het verblijf in het buitenland. Vertrek en aankomst tellen niet langer mee. Er is het maximum van negenentwintig dagen en er zijn ook de korte verblijven onder de 48 uur. Niet meer elk jaar en minimum tachtig procent van de doelgroep zou worden gecontroleerd volgens het plan.

Tezelfdertijd verlengde u toen de coronaopschorting van de IGO-controles tot eind juni 2021. U gaf aan dat de sociale partners een geheel nieuw controlesysteem zouden uitwerken.

Ik heb enkele vragen.

Wat is de timing van die hervormingen op korte en middellange termijn?

Op het moment van indiening van mijn vraag had ik niet door dat er tot eind september 2021 een opschorting was van de controles. Zal u die termijn verlengen?

Waarom breidt u het aantal vrije dagen in het buitenland niet uit naar negentig, zoals nu reeds het geval is bij IVT?

Verandert de controleprocedure ook voor dak- en thuislozen?

Het quotum van tachtig procent controles vervalt. Welk exact percentage komt in de plaats of schrapt u het quotum volledig?

Zal u in de toekomst nog steeds postbodes inzetten voor de IGO-controles?

16.02 Minister **Karine Lalieux**: De controle van de IGO-gerechtigden maakt deel uit van het regeerakkoord. De nodige stappen worden in dezen genomen. Het dossier ligt vandaag op de tafel van de regering en zal ook verder besproken worden met de actoren van het terrein. De controles zijn vandaag nog niet opnieuw opgestart. Het in rekening brengen van specifieke situaties zoals dak- en thuislozen wordt ook in die lopende bespreking meegenomen, net als een aantal dagen dat men in het buitenland kan verblijven. Het quotum werd volledig geschrapt.

Dit betekent dat de FPD zelf de controleprocedure weer in handen neemt. Het KB ter uitvoering hiervan is klaar. De postbode heeft geen controlerende rol. Hier stap ik vanaf, noch mezelf noch mevrouw De Sutter, noch de postbodes willen deze uitkeringsgerechtigden verder behandelen zoals ze behandeld werden met de bestaande controlemechanismen. Het moet en zal menselijker. We zullen blijven controleren, maar op een gerichtere manier. We houden u op de hoogte.

16.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, op een gerichte manier controleren: ik wil er graag een beeld van krijgen

Les contrôles ont été suspendus jusqu'à la fin du mois de septembre 2021. Cette période sera-t-elle prolongée? Pourquoi la ministre n'élargit-elle pas le nombre de jours de liberté à l'étranger à 90? La procédure de contrôle sera-t-elle également modifiée pour les sans-abri?

Le quota de 80 % de contrôles est supprimé. La ministre va-t-elle le remplacer par un autre pourcentage? Lequel? Ou va-t-elle réellement mettre fin à ce système de quotas? À l'avenir, va-t-elle encore charger les facteurs d'effectuer les contrôles de la GRAPA?

16.02 **Karine Lalieux**, ministre: La question du contrôle des bénéficiaires de la GRAPA est inscrite dans l'accord de gouvernement. Les initiatives à cet égard seront prises. Le dossier est sur la table du gouvernement et la discussion se poursuivra également avec les acteurs concernés. Les contrôles n'ont pas encore repris. La question des personnes sans abri et sans logis, de même que celle ayant trait au nombre de jours à l'étranger autorisé font partie des discussions en cours. Le quota a été entièrement supprimé. La procédure de contrôle sera de nouveau confiée au Service fédéral des Pensions. L'arrêté royal en la matière est prêt. Le facteur ne jouera plus au contrôleur. La procédure doit être et sera plus humaine. Les contrôles se poursuivront, mais de manière plus ciblée.

16.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Qu'entendez-vous par

wat u daarmee voor ogen hebt. U heeft hier een paar interessante aanpassingen aangekondigd, maar interessant is natuurlijk niet voldoende. Voor ons is het duidelijk dat dit soort controles volledig geschrapt moeten worden. Ik denk dat u hier enkel maar een tegemoetkoming heeft gedaan tegenover de postbodes.

Maar wat de aanpassingen zelf betreft: het is natuurlijk zaak om ze nu effectief door te voeren – we hebben dit hier al lang besproken – en snel. De ouderen met een IGO-uitkering zijn niet gebaat met die onduidelijkheid die blijft bestaan. Als de controles effectief niet meer worden opgeschort, en de oude regeltjes worden hernomen, denk ik niet dat iemand daarop zit te wachten. En ook voor de hervormingen op lange termijn wil ik een duidelijke timing. Ik denk niet dat ik een antwoord heb gekregen. Gaat u nog altijd die controles opschorten tot eind september, of gaat die termijn verlengd worden?

16.04 Minister **Karine Lalieux**: Dat weten we nog niet.

"contrôles plus ciblés"? Il faut supprimer complètement ce type de contrôles.

L'incertitude ambiante n'aide en rien les personnes âgées qui bénéficient d'une GRAPA. Le délai sera-t-il prolongé?

16.04 **Karine Lalieux**, ministre: Nous l'ignorons encore.

16.05 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Eind september, dat is twee dagen? Bon, het zal aan mij liggen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 **Vraag van Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het evaluatierapport van het GPMI" (55021192C)**

17 **Question de Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "Le rapport d'évaluation du PIIS" (55021192C)**

17.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, al onder uw voorganger startte de POD Maatschappelijke Integratie met de evaluatie van het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI) met de hulp van het onderzoeksbureau Tempera. De PVDA is er geen voorstander van om leefloners onhaalbare voorwaarden op te leggen. Dat helpt hen totaal niet vooruit op het gebied van werk, wonen en relaties. De aanpak verschilt ook sterk van gemeente tot gemeente en valt daardoor moeilijk te controleren. Een serieus debat hierover is dan ook dringend en belangrijk.

Begin juni vertelde u mij het evaluatierapport in september te verwachten.

Is het rapport inmiddels klaar? Wanneer zal het Parlement het kunnen doornemen? Kon uw kabinet het rapport reeds inkijken? Indien ja, welke conclusies komen uit het onderzoek naar voren?

17.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Le SPP Intégration sociale procède actuellement à une évaluation du projet individualisé d'intégration sociale (PIIS). Mon parti n'est pas favorable à l'idée d'imposer aux bénéficiaires du revenu d'intégration des conditions irréalisables qui ne les aideront en rien. En outre, l'approche diffère d'une commune à l'autre.

Le rapport d'évaluation est-il prêt à présent? Quand le Parlement pourra-t-il le consulter? Quelles conclusions la ministre tire-t-elle de cette étude?

17.02 Minister **Karine Lalieux**: Mijnheer Colebunders, ik mocht intussen de definitieve versie van het eindverslag van de evaluatie ontvangen. Het is vers van de pers. Ik stel voor dat u mijn kabinet en mezelf de tijd geeft om het grondig te analyseren, zodat ik binnenkort de resultaten kan toelichten.

17.02 **Karine Lalieux**, ministre: J'ai reçu le rapport final. Je l'analyserai en détail avec mon cabinet et je viendrai ensuite expliquer les résultats de l'étude au Parlement.

17.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Zal dit ook nog voor 1 oktober gebeuren? Want dan gaat u het nog heel druk krijgen. Ik zeg dit met enig sarcasme, mevrouw de minister.

17.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Parviendrez-vous encore à nous présenter ces résultats avant

le 1er octobre?

17.04 Minister **Karine Lalieux**: Na de begroting.

17.04 **Karine Lalieux**, ministre: Je m'y emploierai après les discussions budgétaires.

17.05 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Oei, dan zal het nog even duren.

17.05 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Je suis en tout cas impatient d'entamer le débat sur ce rapport, car à mon avis, l'approche actuelle du PIIS laisse à désirer et des modifications s'imposent absolument.

U hebt ondertussen begrepen dat ik uitkijk naar dit rapport, omdat de aanpak van de GPMI te wensen overlaat en aanpassingen vereist, als het al geen overbodig instrument is. Ik kijk uit naar het evaluatierapport. Ik zal hierop zeker terugkomen. Ik denk ook dat wij hiermee als commissie best gezamenlijk aan de slag gaan, bijvoorbeeld op basis van een uitgebreide toelichting van de minster of de POD MI.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 **Vraag van Gaby Colebunders aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "Het tewerkstellen van opgeleide ervaringsdeskundigen in de armoede" (55021209C)**

18 **Question de Gaby Colebunders à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'occupation d'experts du vécu formés en pauvreté" (55021209C)**

18.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, in uw beleidsnota zei u samen met uw collega's in de regering te willen zorgen voor een grotere inzet van ervaringsdeskundigen armoede.

18.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Dans sa note de politique générale, la ministre affirme qu'elle souhaite recourir de manière accrue à des experts du vécu en matière de pauvreté. Le gouvernement flamand a, en revanche, supprimé une partie de ses formations.

Dat is iets wat ons beiden nogal na aan het hart ligt. Het gaat om mensen die tegenslagen gehad hebben in het leven maar die hun ervaringen hebben leren verwerken en die inzetten ten voordele van hun lotgenoten.

Wat blijkt nu? Hun inbreng is een derde bron van kennis over armoede en armoedebestrijding, naast die van sociale wetenschappers en de ervaren sociale werkers.

Bijna een jaar geleden gaf uw collega, minister De Sutter, mee dat er 44 ervaringsdeskundigen tewerkgesteld zijn bij de federale overheid, waarvan 20 bij de POD Maatschappelijke Integratie zelf. Zelf hebt u aangestipt dat de federale overheid ook in haar nieuwe projecten inzake de toegang tot de gezondheidszorg een beroep zou doen op ervaringsdeskundigen. U zou met uw collega van Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven ook enkele andere pistes kunnen bekijken.

Inmiddels is duidelijk dat de Vlaamse regering een deel van haar opleidingen heeft geschrapt. Ik heb daar eind vorig jaar nog een vraag over gesteld. Ik vraag mij af hoeveel ervaringsdeskundigen de federale overheid inmiddels inzet.

Zal dit aantal nog toenemen in de komende periode? Zo ja, op welke gebieden? Bij welke federale overheidinstellingen zal dit het geval zijn? En wat zal de federale overheid doen, wanneer in de nabije toekomst door het Vlaamse beleid geen ervaringsdeskundigen meer afstuderen, om een stijgend aantal jobs in te vullen?

Neemt u dit probleem mee naar het interministeriële niveau?

Combien d'experts du vécu sont engagés à l'heure actuelle par le pouvoir fédéral? Ce nombre augmentera-t-il encore? Où sont-ils mobilisés? Comment le pouvoir fédéral veillera-t-il à ce que le nombre croissant d'emplois reste occupé si des experts du vécu ne sont plus formés prochainement en Flandre? La ministre en discutera-t-elle au niveau inter-ministériel?

18.02 Minister **Karine Lalieux**: In juli 2021 waren 48 ervaringsdeskundigen gedetacheerd bij of tewerkgesteld door de partnerorganisatie en administratie. De dienst wordt gefinancierd door vier bronnen. De FOD Financiën en de RVA stellen ervaringsdeskundigen te werk uit eigen middelen. Het RIZIV financiert een project rond de toegankelijkheid van de gezondheidszorg onder beheer van de POD Maatschappelijke Integratie. De POD Maatschappelijke Integratie neemt ervaringsdeskundigen in dienst om ze te detacheren naar andere diensten.

In 2020 werden 91 signalen over de toegang tot sociale basisrechten verstuurd. Die tonen het belang aan van deze dienst die de ervaring van mensen die zelf armoede hebben gekend, benut om de toegang tot overheidsdiensten te verbeteren.

Hopelijk kunnen we dit systeem uitbreiden, met name binnen de OCMW's, waar deze aanpak bijzonder waardevol zal zijn. Er zijn nog andere denkpistes om ervaringsdeskundigen in te zetten, zoals bij de FOD Buitenlandse Zaken, de FOD Justitie, de federale politie en de FOD Mobiliteit en Vervoer. Deze en andere voorstellen zal ik onderzoeken met mijn collega's van de regering.

Ik ben mij trouwens bewust van de problemen rond de opleiding van de ervaringsdeskundigen in Vlaanderen. Dit is het gevolg van een beleidskeuze op een ander bevoegdheidsniveau. Ik zal de kwestie echter zeker ter sprake brengen op de volgende interministeriële conferentie. De ervaringsdeskundigen krijgen echter een specifieke opleiding voor hun functie nadat ze aangeworven zijn. Ze blijven in dienst van de federale overheid.

18.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, ik onthoud dat u veel goede bedoelingen hebt en dat u er echt werk van wilt maken, maar dat u altijd door Vlaanderen wordt geremd. Ik vind het doodjammer. Voor het goede werk dat we hier willen doen, zijn we deels afhankelijk van de Gewesten.

Dat is weer een Belgische ziekte. De federale overheid wil inzetten op het tewerkstellen van opgeleide ervaringsdeskundigen in de armoede, maar de Vlaamse overheid, in dit geval Ben Weyts, knipt in de opleiding. We hebben het hierover al enkele keren gehad. Mensen vertrekken in het laatste jaar van hun opleiding. Dat is absoluut not done.

Ik hoop dat u een hartig woordje spreekt met uw Vlaamse collega. Dat is overigens Wouter Beke van CD&V, een partijgenoot van enkele van uw collega's in de regering. Ik verwacht dat u in het kader van het armoedepplan een gezamenlijke oplossing voor dit probleem uitwerkt, binnen de tijd.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

18.02 **Karine Lalieux**, ministre: En juillet 2021, 48 experts du vécu étaient détachés par l'autorité fédérale ou y étaient occupés. Le SPF Finances et l'ONEM emploient des experts du vécu avec leurs propres moyens. L'INAMI finance un projet en matière d'accessibilité des soins de santé sous l'égide du SPP Intégration sociale. Le SPP prend en service des experts du vécu pour les détacher vers d'autres services.

En 2020, 91 signaux relatifs à l'accès aux droits sociaux de base ont été envoyés, ce qui montre l'importance de ce service. Nous espérons pouvoir étendre ce système au sein des CPAS. Il est également songé à l'affectation d'experts du vécu auprès du SPF Affaires étrangères, du SPF Justice, de la police fédérale et du SPF Mobilité et Transports. J'examinerai ce point avec les autres membres du gouvernement. J'évoquerai le choix politique flamand lors de la prochaine conférence interministérielle. Les experts du vécu reçoivent une formation spécifique à leur fonction après leur recrutement. Ils restent au service de l'autorité fédérale.

18.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): La ministre a de bonnes intentions et souhaite s'y atteler, mais est freinée dans son action par la Flandre. J'espère qu'elle aura une discussion franche avec le ministre flamand Beke, qui est tout de même un collègue de parti de certains ministres fédéraux. J'espère que vous parviendrez à une solution commune.

La **présidente**: Les questions n°s 55021241C, 55021242C et 55021244C de Mme Leroy sont transformées en questions écrites.

19 Question de Marie-Colline Leroy à Karine Lalieux (Pensions et Intégration sociale) sur "L'accès à la culture pour le plus grand nombre via les CPAS" (55021248C)

19 Vraag van Marie-Colline Leroy aan Karine Lalieux (Pensioenen en Maatschappelijke Integratie) over "De toegang tot cultuur voor zoveel mogelijk mensen via de OCMW's" (55021248C)

19.01 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Madame la ministre, la question de l'accès à la culture préoccupe particulièrement notre groupe. Nous pensons que la transition climatique et sociale passe par l'investissement de chacun en vue de pouvoir se construire et s'émanciper. Pour cette raison, il est essentiel de garantir l'accès aux droits culturels pour le plus grand nombre – et, *a fortiori*, pour les publics précarisés. Je sais que vous y êtes particulièrement sensible.

19.01 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): De toegang tot cultuur voor zoveel mogelijk mensen en in het bijzonder voor de minstbesteden is essentieel. Ik weet dat u daar veel belang aan hecht.

En Belgique, il existe différentes alliances et possibilités pour les CPAS afin de construire des projets et actions soutenant les usagers dans la pratique de la culture ou dans son accès. Je souhaiterais donc vous entendre sur les dispositifs encore existants ainsi que sur la régulation de ceux-ci, de même que sur les budgets qui y sont consacrés et leur accessibilité pour les CPAS. Par ailleurs, existe-t-il un recensement des initiatives culturelles qui se coconstruisent avec ceux-ci?

De OCMW's kunnen allerhande partnerschappen aangaan om cultuurbeleving laagdrempeliger te maken voor de OCMW-cliënten. Welke regelingen bestaan er, welke budgetten worden ervoor uitgetrokken en in hoeverre komen de OCMW's daarvoor in aanmerking? Worden die samenwerkingsverbanden op cultuurgebied geregistreerd?

Enfin, si nous voulons garantir une transition climatique et sociale juste, il faut nous assurer que ces alliances entre la culture et les CPAS puissent être pensées dans une vision soutenable. Ainsi, il nous semble essentiel de privilégier des projets et des actions qui s'inscrivent dans la durabilité, et non exclusivement des questions de consommation culturelle.

Die samenwerkingsverbanden tussen de cultuursector en de OCMW's moeten ontwikkeld worden met oog voor duurzaamheid, met acties die gericht zijn op duurzaamheid en die niet enkel bekeken worden vanuit het oogpunt van cultuurconsumptie.

Dès lors, madame la ministre, ma question vous paraîtra très vaste, mais j'aimerais savoir si votre gouvernement travaille sur les différents dispositifs et leur évaluation afin d'en garantir l'adaptation et, le cas échéant, de mieux les inscrire dans les ambitions climatiques.

Buigt uw regering zich over de verschillende regelingen en maakt ze werk van de evaluatie ervan, om ervoor te zorgen dat aangepast worden en beter afgestemd worden op de klimaatdoelstellingen?

19.02 Karine Lalieux, ministre: Les CPAS ont effectivement la possibilité de contribuer à la culture des plus vulnérables via le subside annuel 'participation et activation sociale' et notamment via les modules collectifs. Dans le cadre de cette subvention, les CPAS sont libres de prévoir des partenariats avec des associations culturelles durables ou autres. C'est, dans le cadre de l'arrêté de la circulaire, la liberté et l'autonomie des CPAS qui sont reconnues par Loi organique.

19.02 Minister Karine Lalieux: De OCMW's dragen bij tot de cultuurbeleving van de meest behoeftigen via de jaarlijkse subsidie 'participatie en sociale activering' en met name via de collectieve modules. In dat kader zijn ze vrij om partenariaten aan te gaan met duurzame of andere culturele verenigingen, daar de autonomie van de OCMW's bij de organieke wet erkend wordt.

De plus, vous savez que la culture ne relève pas des compétences fédérales et elle n'est pas la mission principale des CPAS. Je ne peux vous en dire plus ni faire toute une évaluation du subside 'participation et activation sociale' ce qui serait fort lourd pour mon administration

alors qu'elle ne peut agir sur les actions individuelles des CPAS. Je propose que vous posiez des questions à vos collègues actifs au sein des conseils d'Action sociale afin de voir quelles sont les dynamiques qu'ils mettent en place, car elles sont très différentes d'un CPAS à l'autre.

Cultuur, dat geen federale bevoegdheid is, is niet de hoofdopdracht van de OCMW's. Een grondige evaluatie van die subsidie zou zeer omslachtig zijn. Ik roep u op die vragen te stellen aan uw collega's in de raden voor maatschappelijk welzijn omdat de dynamiek sterk van OCMW tot OCMW verschilt.

19.03 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Ce n'était pas une question piège, mais une vraie question.

Étant donné la situation dans laquelle nous nous trouvons et le redémarrage culturel qui se fait difficilement, une question nous préoccupe: comment allons-nous remplir notre mission prioritaire de démocratisation culturelle et faire en sorte que le retour et l'accès à la culture ne soient pas à nouveau l'enfant pauvre des personnes en situation de précarité confrontées à des difficultés pour y retourner ?

Effectivement, nous aimerions bien travailler avec vous et les CPAS pour voir comment activer la concertation au travers des plans de cohésion sociale et les centres culturels. On sait que les CPAS auront aussi un rôle à y jouer.

On se dit qu'au niveau fédéral, nous pourrions être acteurs de cette dynamique-là, ce qui n'est pas simple.

J'irai consulter, comme vous me le conseillez, ce plan de participation et d'activation sociale afin de voir comment on peut essayer de trouver des synergies. Je sais cependant que cela va être compliqué.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 17 h 39.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.39 uur.*

19.03 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Het was geen strikvraag.

Hoe kunnen we met een moeilijke culturele heropstart deze opdracht van culturele democratisering op ons nemen en ervoor zorgen dat de meest behoeftigen er baat bij hebben?

We zouden graag met u en de OCMW's willen samenwerken om het overleg via de plannen voor sociale cohesie en de culturele centra te activeren. Zoals men weet moeten de OCMW's daarbij een rol spelen.

Ik zal de plannen in verband met participatie en sociale activering raadplegen om synergieën te vinden, maar dat zal moeilijk zijn.